

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2021 Г.
ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

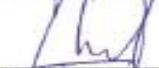
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

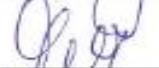
в хил. лв.

	Бележки	2021	2020
Приходи от лихви		334,310	313,863
Разходи за лихви		(51,845)	(64,185)
Нетен лихвен доход	6	282,465	249,678
Приходи от такси и комисиони		149,209	120,807
Разходи за такси и комисиони		(25,704)	(21,615)
Нетен доход от такси и комисиони	7	123,505	99,192
Нетни приходи от търговски операции	8	15,742	12,531
Други нетни оперативни приходи	9	13,258	12,308
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		434,970	373,709
Административни разходи	10	(192,083)	(193,807)
Обезценка	11	(125,663)	(98,707)
Други приходи/(разходи), нетно	12	7,608	(29,696)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		124,832	51,499
Разходи за данъци	13	(13,424)	(5,982)
ПЕЧАЛБА НА ГРУПАТА СЛЕД ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		111,408	45,517
Други всеобхватни доходи			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности		1,333	(774)
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(9,319)	658
Общо други всеобхватни доходи		(7,986)	(116)
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		103,422	45,401
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		110,595	44,974
Неконтролиращо участие		813	543
Общо всеобхватни доходи, подлежащи на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		102,609	44,858
Неконтролиращо участие		813	543
Основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност (в лева)	14	0.74	0.36

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 80.
Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 28 април 2022 година и подписани от негово име от:

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Янко Караколов
Главен финансова директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 28/04/2022 г.
Неделя Апостолов
Управлятел

Цветана Стефанина, управител
Регистриран одитор
отговорен за обита

Атина Мавридис
Управлятел

Райна Стефанова
Регистриран одитор
отговорен за обита

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 г.
в хил. лв.

	Бележки	2021	2020
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	15	1,970,814	2,133,197
Инвестиции в ценни книжа	16	1,673,781	1,292,641
Вземания от банки и финансови институции	17	87,456	106,111
Вземания от клиенти	18	6,653,944	6,312,887
Имоти и оборудване	19	80,198	77,026
Нематериални активи	20	15,566	16,443
Деривати държани за управление на риска		1,042	5,110
Текущи данъчни активи		-	283
Активи придобити като обезпечения	22	459,853	713,619
Инвестиционни имоти	23	732,850	414,021
Активи с право на ползване	24	92,169	154,080
Други активи	25	129,548	110,002
ОБЩО АКТИВИ		11,897,221	11,335,420
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	26	8,722	2,747
Задължения към други клиенти	27	9,973,631	9,542,276
Други привлечени средства	28	120,002	103,649
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		2,164	-
Подчинен срочен дълг	29	9,622	9,623
Хибриден дълг	29	320,733	267,579
Деривати държани за управление на риска		2,166	410
Отсрочени данъчни пасиви	21	26,927	21,644
Текущи данъчни пасиви		1,714	12
Лизингови задължения	24	92,405	154,481
Други пасиви	30	19,293	16,579
ОБЩО ПАСИВИ		10,577,379	10,119,000
Акционерен капитал	31	149,085	149,085
Премии от емисии на акции	31	250,017	250,017
Законови резерви	31	39,865	39,865
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		9,115	18,434
Преоценъчен резерв на недвижимите имоти		4,500	4,500
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		2,592	1,259
Други резерви и неразпределена печалба	31	860,339	749,744
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		1,315,513	1,212,904
Неконтролиращо участие		4,329	3,516
ОБЩО КАПИТАЛ НА ГРУПАТА		1,319,842	1,216,420
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		11,897,221	11,335,420

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 80.
Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 28 април 2022 година и подписани от негово име от:

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Заверили съществуващ одиторски доклад от дата 28/04/2022
Недялко Апостолов
Управлятел

Атина Мавридис
Управлятел

Чезарий Златев
Изпълнителен директор

ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД
Рег. № 016

БАНКОВСКО ДЕУЧЕСТВО
София
ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД
Рег. № 176

Янко Караколов
Главен финансовый директор

Цветана Стефанова, управител
Регистриран одитор
отговорен за одита

Райна Стефанова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2021 г. в хил. лв.

	2021	2020
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	111,408	45,517
Корекции за непарични операции		
Обезценка	125,664	54,680
Нетен лихвен доход	(282,465)	(249,678)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	12,201	13,165
Начислени данъци	13,424	5,982
(Печалба)/загуба от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	(13)	44
Загуба/(печалба) от продажба на други активи, нетно	5,835	(999)
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(30,340)	(2,312)
	(44,286)	(133,601)
Промени в активите, участващи в основната дейност		
(Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(2,156)	(329)
(Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(272,846)	(110,506)
(Увеличение)/намаление на вземания от банки и финансови институции	(4,141)	1,055
(Увеличение) на вземания от клиенти	(558,881)	(338,605)
Нетно намаление на други активи	51,027	8,134
	(786,997)	(440,251)
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
Увеличение на задължения към банки	6,051	745
Увеличение на задължения към други клиенти	452,177	447,090
Нетно (намаление) на други пасиви	(59,506)	(5,554)
	398,722	442,281
Получени лихви	371,517	287,855
Платени лихви	(72,731)	(72,963)
Получени дивиденти	455	430
Платен данък върху печалбата, нетно	(5,039)	(1,672)
	(138,359)	82,079
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ		
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(14,435)	(12,408)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	37	32
Продажби на други активи	14,396	13,651
(Увеличение) на инвестиции	(116,363)	(186,581)
	(116,365)	(185,306)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		
Финансиране		
Увеличение/(Намаление) на други заемни средства	16,453	(5,805)
Увеличение на подчинени пасиви	53,145	5,688
Увеличение на капитала чрез новоиздадени акции	-	39,085
Увеличение на премийния резерв свързано с новоиздадените акции	-	153,017
	69,598	191,985
НЕТНО (НАМАЛЕНИЕ)/УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	(185,126)	88,758
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	2,202,771	2,114,013
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (вжж бележка 33)	2,017,645	2,202,771

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 80.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 28 април 2022 година и подписани от него по име от:

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 28/04/2022 г.
Недялко Апостолов
Управител

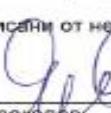
Атина Мавридис
Управител

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

БДО България ООД
Reg. № 016

БДОБРОСКО ДРУЖЕСТВО
ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД
Reg. № 176

Янко Караколов
Главен финансов директор

Цветана Стефанова, управител
Регистриран обичай
отговорен за одита

Райна Стефанова
Регистриран обичай
отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.
в хил. лв.

	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценъчен резерв на недвижимите имоти	Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	Законови резерви	Неконтролиращо участие	Общо
Сaldo към 1 януари 2020 г.	110,000	97,000	704,770	17,776	4,500	2,033	39,865	2,973	978,917
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2020 г.	-	-	44,974	-	-	-	-	-	543 45,517
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	658	-	-	-	-	658
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	(774)	-	-	(774)
Увеличение на капитала чрез новоиздадени акции	39,085	-	-	-	-	-	-	-	39,085
Премиен резерв на новоиздадените акции	-	156,339	-	-	-	-	-	-	156,339
Намаление на премийния резерв свързано с разходи по емитирането на капитала	-	(3,322)	-	-	-	-	-	-	(3,322)
Сaldo към 31 декември 2020 г.	149,085	250,017	749,744	18,434	4,500	1,259	39,865	3,516	1,216,420
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2021 г.	-	-	110,595	-	-	-	-	-	813 111,408
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(9,319)	-	-	-	-	(9,319)
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	1,333	-	-	1,333
Сaldo към 31 декември 2021 г.	149,085	250,017	860,339	9,115	4,500	2,592	39,865	4,329	1,319,842

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда звездно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 80.

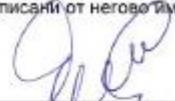
Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 28 април 2022 година и подписани от неговото име от:

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Нандар Златев
Изпълнителен директор

Янко Карайолов
Главен финансово директор

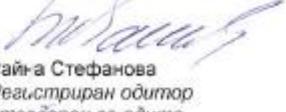
Заверили съгласно одиторски доклад от дата 28/04/2022 г.:
Недялко Апостолов
Управител

Цветана Стефанина, управител
Регистриран одитор
отговорен за одита

Атина Мавридис
Управител

Райя Стефанова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) Правен статут

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена през 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българска фондова борса – София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007.

Системата на управление на Банката е двустепенна, като се състои от Управителен и Надзорен съвет, със следните членове:

•Управителен съвет

- Г-н Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор
- Г-н Светозар Попов – Изпълнителен директор
- Г-н Чавдар Златев – Изпълнителен директор
- Г-жа Ралица Богоева – Изпълнителен директор
- Г-н Янко Караколов – член на Управителния съвет
- Г-жа Надя Кошинска – член на Управителния съвет

През 2020 г. настъпиха следните промени в състава на Управителния съвет на Банката:

- Г-н Никола Бакалов (текущо изпълняващ функцията на Главен изпълнителен директор), след одобрение на Българската народна банка е избран за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, като изпълнява тези функции от датата на вписване в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (РЮЛНЦ), воден от Агенцията по вписванията, 7 февруари 2020г. От 25 март 2020 г. е избран за Главен изпълнителен директор.
- Г-н Неделчо Неделчев престава да бъде член на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на Банката, като след одобрение на Българската народна банка обстоятелството е вписано в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 14 април 2020 г.
- Г-н Живко Тодоров престава да бъде член на Управителния съвет на Банката, като след одобрение на Българската народна банка обстоятелството е вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията на 22 април 2020 г.
- Г-жа Ралица Богоева (Изпълнителен директор), след одобрение на Българската народна банка е избрана за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, като изпълнява тези функции от датата на вписване в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 29 май 2020 г.
- Г-н Янко Караколов (член на Управителния съвет), след одобрение на Българската народна банка е избран за член на Управителния съвет на Банката, като изпълнява тази функция от датата на вписване в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 25 юни 2020 г.

Бележки към консолидираните финансови отчети**1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение****(a) Правен статут, продължение****•Надзорен съвет**

- Г-н Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет
- Г-н Йордан Скорчев – член на Надзорния съвет
- Г-н Георги Мутафчиев – член на Надзорния съвет, (починал на 03.07.2021 г. и участието му е заличено на 13.12.2021 г.)
- Г-жа Радка Минева – член на Надзорния съвет
- Г-жа Мая Георгиева – член на Надзорния съвет
- Г-н Юрки Коскело – член на Надзорния съвет

Броят на персонала към 31 декември 2021 г. е 2,466 души (към 31 декември 2020 г. 2,524).

Крайните собственици на Банката са оповестени по-долу в бележка 31.

Консолидираните финансови отчети на Банката към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. обхващат Банката и нейните съществени дъщерни предприятия (виж бележка 36), заедно наричани "Групата".

Групата има чуждестранни дейности в Кипър (клон Кипър) и Албания (дъщерно дружество).

Групата няма промяна в наименованието си през годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

(b) Приложими стандарти

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изиска ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (r).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансни инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиционните имоти, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2020 г.

Следните нови и изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти, са в сила за текущия период:

- Изменения в концептуалната рамка за финансово отчитане (издадени на 29 март 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)
- Определение за същественост - Изменения на МСС 1 и МСС 8 (издадени на 31 октомври 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)
- Реформа на референтните лихвени проценти – Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 (издадени на 26 септември 2019 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2020 г., продължение

- Определение за бизнес – Изменения на МСФО 3 (издадени на 22 октомври 2018 г. и в сила за придобивания от началото на годишния отчетен период, който започва на или след 1 януари 2020 г.)
- Изменение на МСФО 16 „Лизинг“ – Намаляване на наеми във връзка с COVID-19 (издаден на 28 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юни 2020 г.)

Приемането на тези нови и изменения в съществуващи стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Групата.

(e) Документи, издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕС:

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Дружеството при изготвянето на финансовите отчети.

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС.
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС.
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС.
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г. все още не са приети от ЕС.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

(i) Приходи от и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през периода на съществуване на

финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Групата оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансния инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансова актив или пасив.

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансования актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансования актив.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(a) Признаване на приходи, продължение****(ii) Такси и комисиони**

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансова услуги на Групата се признават в печалбата или загубата когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансова активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Групата.

(iv) Дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) База за консолидация**(i) Бизнес комбинации**

Бизнес комбинациите се отчитат използвайки метода на покупката към датата на придобиването, която е датата на прехвърляне на контрола към Групата. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Групата оценява репутацията към датата на придобиване като:

- Справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, плюс
- Признатата стойност на всички неконтролиращи участия в придобитото предприятие, плюс
- Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на съществуващото участие в придобитото предприятие, минус
- Нетната признатата стойност (в общия случай справедливата стойност) на разграничимите придобити активи, и поети задължения.

Отрицателната репутация, възникваща от придобиване се преразглежда и всяка отрицателна разлика, оставаща след преразглеждането се признава в печалба или загуба.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми свързани с уреждането на предшестващи права и задължения. Такива суми в общия случай се признават в печалба или загуба.

Разходи по сделката, освен тези свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа, които възникват за Групата във връзка с бизнес комбинация се отчитат като разходи при възникване.

Всяко дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност на датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалби и загуби.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(b) База за консолидация, продължение****(i) Бизнес комбинации, продължение**

оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарнобазирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

(ii) Неконтролиращо участие

Неконтролиращото участие се оценява на база неговия пропорционален дял от стойността на придобитите разграничими нетни активи на датата на придобиване.

Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като сделки със собственици в тяхното качество на такива. Корекциите на неконтролиращо участие се базират на пропорционалната стойност на нетните активи на дъщерното предприятие. Не се признават корекции в репутацията и не се отчитат печалби или загуби в резултат на такива сделки, а се отразяват директно в капитала.

(iii) Дъщерни дружества

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол до датата на преустановяването му.

(iv) Загуба на контрол

При загубата на контрол, Групата отписва активите и пасивите на дъщерното предприятие, неконтролиращото участие и другите компоненти на собствения капитал свързани с предприятието. Печалбата или загубата произлизаша от загубата на контрол се признава в печалби и загуби. Ако Групата запази дял в предишно дъщерно дружество, този дял се оценява по справедлива стойност към датата на загуба на контрол. В последствие, тази инвестиция се отчита по метода на собствения капитал или като финансов актив на разположение за продажба в зависимост от запазеното ниво на влияние.

(v) Сделки, които се елиминират при консолидация

Вътрешногруповите приходи, разходи, разчети и сделки и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови сделки, се елиминират при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин както нереализираните печалби, но само ако няма доказателство за обезценка.

(c) Валутни операции**(i) Функционална валута и валута на представяне**

Позициите, включени във финансовите отчети на всяко едно от дружествата на Групата са представени във валутата на основната икономическа среда, в която те оперират ("функционална валута"). Консолидираните финансови отчети са представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(c) Валутни операции, продължение****(ii) Сделки и салда**

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) Чуждестранни дейности

Активите и пасивите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датата на отчета. Приходите и разходите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датите на транзакциите. Разликите от валутна преоценка се признават в другите всеобхватни доходи. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Албания ръководството приема, че е албански лек.

(d) Финансови активи**(i) Признаване**

Групата признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Групата първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансия актив.

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансия актив.

(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност**

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Групата не определя никой дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

(v) Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Групата може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(vi) Оценка по справедлива стойност, продължение**

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Групата, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Групата ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Групата да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Групата на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Групата.

Групата оповестява прехвърлянето между нивата в юрархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(vii) Отписване

Групата отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Групата е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Групата запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Групата отписва финанс пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекат или бъдат отменени.

Групата извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Групата е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Групата нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(vii) Отписване, продължение**

финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Групата е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Групата запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Групата запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Групата е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Групата с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа,repo сделки**(i) Отдаване и наемане на ценни книжа**

Инвестиции, отدادени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи на разположение за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за repo сделки

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (купка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние.

Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (купка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(h) Привлечени средства

(ii) Споразумения за репо сделки, продължение

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има законно право да компенсира признатите стойности и възnamерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Групата признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за остатъчния живот на финансия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информация относно следните фактори и събития за дължника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

(k) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. Подолу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
Сгради	3 - 4
Съоръжения и оборудване	10 - 50
Стопански инвентар	10 - 15
Транспортни средства	10 - 20
Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи и търговски марки	10 - 14
• Програмни продукти	10 - 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи признатата професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Групата се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Групата възникват най-вече по потвърдени кредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Групата се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Групата сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и кредитиви. Групата признава провизия по поети условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(q) Данъчно облагане, продължение**

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Групата прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансова година. Оценките и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2021 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, подоходните данъци и следните бележки, свързани с други елементи на отчета:

- Бележки 5, 19 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти, земи и сгради чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.
- Бележки 11, 16, 18 - Измерване на очакваните кредитни загуби - Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).
- Бележка 16,18 – дългови инструменти, отчитани по амортизируема стойност - Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.
- Бележка 24 – срок на лизинговите договори - При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение**

включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

- Бележка 30 – в съответствие с МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и вътрешните правила за заделяне на провизии при съдебни спорове Групата е признала провизии по съдебни спорове. Групата е ответник по съдебни дела, чито изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

(i) Оценка на активите, придобити от обезпечения

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(ii) Поддоходни данъци

Печалбата на Групата е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Групата отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(s) Доходи на акция

Групата представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за обикновени акции на Банката. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(t) Доходи на персонала**Планове с дефинирани вноски**

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(t) Доходи на персонала, продължение**

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приетите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има право или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалния отчетен период.

(u) Застрахователни договори**Класификация на застрахователни договори**

Договори, при които Групата поема съществен застрахователен рисков от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори.

Застрахователен е всеки рисков, който не е финансова. Финансов рисков е рисъкът свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансия рисков.

Записани премии

Записаните премии се признават за приход на база дължимата годишна премия от осигурените лица за премийния период, започващ през финансовата година или дължимата еднократна премия за целия период на покритие на застрахователните договори, склучени през финансовата година. Брутните премии не се признават, когато бъдещите парични потоци по тях не са сигурни. Записаните премии се показват брутно от дължимите комисионни на агенти.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(u) Застрахователни договори, продължение*****Сторнирани премии***

Сторнирани премии по застраховане са премиите по договорите за застраховане, за които има нарушение на общите условия, неразделна част от Застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици склучени през текущата година, намаляват брутния премиен приход на Групата. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици склучени през предходна година, увеличават разходите направени през периода от Групата.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв е образуван за покриване на претенции, административни и други разходи, които могат да възникнат по съответния действащ застрахователен договор, след края на отчетния период. Базата за определяне на пренос-премийния резерв съответства на базата на признаване на премийния приход в годишния финансов отчет на Групата. Пренос-премийният резерв е изчислен по метода на точната дата, при който премията е умножена с коефициент на разсрочване, получен като съотношение на броя на дните през който договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период към целия срок на договора, изразен в брой дни.

Резерв за неизтекли рискове

Образува се за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на съответния застрахователен договор, за да се покрият плащанията и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв.

Възникнали претенции по застрахователни договори

Претенциите, възникнали от застраховане, включват платените претенции и разходите за обработката им, платими през финансовата година, заедно с изменението в резерва за предстоящи плащания.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се изчислява въз основа на сумата на всички претенции по събития, възникнали през текущия и предишни периоди, които не са платени към края на периода. Към резерва се включва и сума за претенции по възникнали, но необявени претенции, изчислена като процент от размера на спечелените премии през финансовата година, както и сумата за възстановими претенции.

Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват комисиони, начислени на посредници, агентски и брокерски комисиони.

(v) Лизинг**(i) Дружеството като лизингополучател**

За новите договори, склучени на или след 1 януари 2019 г. Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(v) Лизинг, продължение****(i) Дружеството като лизингополучател, продължение**

- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Групата прилага считано от 01.01.2019 г. МСФО 16 Лизинг. За целта е направен анализ на изискванията на същия и са установени следните съществени моменти в него:

МСФО 16 Лизинг въвежда нови правила за отчитане на договорите за лизинг. На първо място, стандартът изиска да се направи анализ дали и кои споразумения с или без правната форма на лизинг, представляват лизинг или съдържат елементи на лизинг, съгласно даденото от МСФО 16 пар.9 определение на лизинг. Съгласно пар.9, дадено споразумение представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг, ако:

- има определен актив и
- с договора се прехвърля правото на контрол върху използването на определения актив за определен период от време срещу възнаграждение.

В общия случай се изиска от лизингополучателя в началната дата на лизинга да признае актив, произтичащ от право на ползване срещу лизингово задължение.

Също така, вместо да прилага изискванията за признаване на актив за ползване срещу задължение за плащане по лизингов договор, лизингополучателят може да избере да отчита лизинговите договори като разход по линейния метод през срока на лизинга при следните видове договори:

- със срок до 12 месеца от началната дата на прилагане на МСФО 16
- лизингов актив с ниска стойност

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(v) Лизинг, продължение****(i) Дружеството като лизингополучател, продължение**

В процеса на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, Групата е предприела следните действия:

- Извършен е пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;

- Взето е решение да се приеме частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променяна). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения.

Ръководството анализира ефекта от прилагането на стандарта с очакван срок на лизинга по договорите до 5 години, тъй като в голяма част от договорите за наем, по които Групата е страна като наемател, Групата има възможност за прекратяване след три или шест месечно предизвестие без неустойка. Дори и при останалите е налице такава възможност съгласно закона.

Това се отразява на очаквания действителен срок на лизинга, тъй като срокът на договорите зависи от вероятността Групата да упражни тази опция. Във връзка с това Групата преценява периода от пет години за показателен относно максималния размер на лизинговия срок, независимо че са налични договори с по-дълъг срок.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Групата и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирали плащания (включително по същество фиксирали), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирали по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са представени на отделен ред "Активи с право на ползване", а задълженията по лизингови договори също са представени в отделен ред "Лизингови задължения".

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти на Групата. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите й.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(v) Лизинг, продължение****(ii) Дружеството като лизингодател**

В частта на МСФО 16 отнасяща се до Групата в качеството ѝ на лизингодател не бяха открити съществени изменения спрямо предходния МСС 17. Групата класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако по същество прехвърля всички рискове и ползи свързани със собствеността на актива предмет на лизинга. Всички други договори за лизинг се класифицират като оперативни.

При финансов лизинг Групата признава като актив вземане по договора в размер равен на нетната инвестиция в лизинга. През срока на лизинговия договор Групата признава лихвен приход по вземането по лихвен процент, отразяващ нормата на възвращаемост на нетната инвестиция в лизинга.

При оперативен лизинг Групата признава лизинговите плащания като приход на линейна база.

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

3. Управление на риска**A. Търговски операции**

Групата поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Групата поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Групата управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) Кредитен риск

Кредитен риск е общо рискът от загуби по позиции във финансови инструменти, следствие на невъзможността на една или повече страни по експозицията да посрещнат своя ангажимент. Основни компоненти на кредитния риск:

1) Риск от неизпълнение

Рискът от неизпълнение е рискът емитентните на финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения.

2) Кредитен риск от контрагента

Кредитен риск от контрагента е рискът контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сътълмент на паричните потоци по сделката. Той възниква по сделки с деривативни инструменти,repo- сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа и стоки, маржин заемни сделки и транзакции с удължен сътълмент.

3) Сътълмент риск

Сътълмент риск за банката е рискът от неурядени сделки с ценни книжа, стоки или валута. Той възниква, както при сделки със сътълмент услуги на принципа „доставка

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

A. Търговски операции, продължение

срещу плащане” (delivery versus payment – DvP) така и при търговия без DvP (“свободни доставки”). Извън обхвата на този вид риск са всички инструменти изложени на кредитен риск от контрагента.

Кредитния риск се следи текущо, съгласно вътрешните процедури по управление на риска, и се контролира посредством прилагането на минимални прагове за кредитно качество на еmitент/контрагент и лимити за размер на експозицията според кредитното качество.

(ii) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните условия. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни транзакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на

Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (ценови риск).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството и приетата рисков стратегия.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. Стойността под риск се изчислява като се използва еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за търговския портфейла от дългови финансни инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност:

	31 декември	2021 г.			31 декември
в хил. лв.	2021 г.	средно	минимално	максимално	2020 г.
VaR	0.0	0.4	0.0	38.4	0.0

B. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Групата е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансни пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансира активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Групата, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна мaturитетна структура. Групата извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната й стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/EС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготви план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложени количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействват мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти; съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок.

При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансни инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения. С цел редуциране на ликвидния риск са заложени и превантивни мерки, насочени към повишаване на мaturитета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Групата поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и държавни ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи	2021	2020
в хил. лв.		
Средства в централни банки	1,455,038	1,611,383
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	505,826	536,182
Необременени държавни ценни книжа	974,719	797,949
Злато	2,818	2,661
Общо ликвидни активи	2,938,401	2,948,175

Разумното управление на ликвидността изиска избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблудава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

Към 31 декември 2021 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 7.40% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2020 г.: 5.88%).

Един от основните кофициенти, използвани от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към общия размер на привлечените средства от други клиенти.

31 декември 2021 г.
31 декември 2020 г.

Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти

29.46%

30.90%

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Матуритетна структура към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	Активи	До 1 месец	От 3 месеца до 1 година			Над 1 година	неопред. падеж	Общо
			От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	С			
	Парични средства и вземания от централни банки	1,970,814	-	-	-	-	-	1,970,814
	Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	244,379	-	-	-	-	24,359	268,738
	Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1,088,905	-	-	-	-	-	1,088,905
	Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	316,139	-	-	316,139
	Вземания от банки и финансови институции	77,836	5,909	963	2,748	-	-	87,456
	Вземания от клиенти	775,717	162,175	1,102,093	4,613,959	-	-	6,653,944
	Други финансови активи	1,042	-	-	-	-	-	1,042
	Общо финансови активи	4,158,693	168,084	1,103,056	4,932,846	24,359	24,359	10,387,038
	Пасиви							
	Задължения към банки	8,722	-	-	-	-	-	8,722
	Задължения към други клиенти	5,891,987	1,145,143	2,320,041	616,460	-	-	9,973,631
	Други привлечени средства	5,780	42,839	3,992	67,391	-	-	120,002
	Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	2,164	-	-	2,164
	Подчинен срочен дълг	-	-	-	9,622	-	-	9,622
	Хибриден дълг	-	-	-	-	320,733	320,733	320,733
	Други финансови пасиви, нетно	(81)	2,853	(606)	-	-	-	2,166
	Общо финансови пасиви	5,906,408	1,190,835	2,323,427	695,637	320,733	320,733	10,437,040
	Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(1,747,715)	(1,022,751)	(1,220,371)	4,237,209	(296,374)	(50,002)	

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Групата по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Матуритетна структура към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеци до 1 година	От 3		С неопред. падеж	Общо
				Над 1 година	година		
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	2,133,197						2,133,197
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	243,846					23,083	266,929
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	825,882						825,882
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	199,830			199,830
Вземания от банки и финансови институции	85,849	4,387	755	15,120			106,111
Вземания от клиенти	819,458	218,111	776,001	4,499,317			6,312,887
Други финансови активи	724	-	-	4,386			5,110
Общо финансови активи	4,108,956	222,498	776,756	4,718,653	23,083	9,849,946	
Пасиви							
Задължения към банки	2,747						2,747
Задължения към други клиенти	5,148,701	1,136,114	2,574,551	682,910			9,542,276
Други привлечени средства	8	20	3,857	99,764			103,649
Подчинен срочен дълг	-	-	-	9,623			9,623
Хибриден дълг	-	-	-	-	267,579		267,579
Други финансови пасиви, нетно	104	306	-	-	-		410
Общо финансови пасиви	5,151,560	1,136,440	2,578,408	792,297	267,579	9,926,284	
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(1,042,604)	(913,942)	(1,801,652)	3,926,356	(244,496)	(76,338)	

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2021 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтиранни парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 3 месеца	Над 1 година	Общо
Финансови активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,970,814			-	-	1,970,814
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	268,738			-	-	268,738
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1,088,905			-	-	1,088,905
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	49,884	97,804		-	170,666	318,354
Вземания от банки и финансови институции	77,836	5,909	963	2,748	87,456	
Вземания от клиенти	755,949	159,703	1,109,144	5,505,204	7,530,000	
Общо финансови активи	4,212,126	263,416	1,110,107	5,678,618	11,264,267	
Финансови пасиви						
Задължения към банки	8,722			-	-	8,722
Задължения към други клиенти	5,892,071	1,145,286	2,321,131	617,857	9,976,345	
Други привлечени средства	5,782	42,910	4,008	69,965	122,665	
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	2,164	2,164	
Подчинен срочен дълг	-	-	376	11,141	11,518	
Хибриден дълг	-	-	227,406	138,137	365,542	
Общо финансови пасиви	5,906,575	1,188,196	2,552,921	839,264	10,486,956	
Деривати държани за управление на риска						
Изходящ поток	52,622			-	-	52,622
Входящ поток	50,023	639	606	-	-	51,268
Паричен поток от деривати, нетно	(2,599)	639	606	-	(1,354)	

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2020 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	Над 1 година	От 3	Общо
Финансови активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2,133,197	-	-	-	-	2,133,197
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	266,929	-	-	-	-	266,929
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	825,882	-	-	-	-	825,882
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	39,150	166,008	205,158	
Вземания от банки и финансови институции	85,849	4,387	755	15,120	106,111	
Вземания от клиенти	800,971	216,457	773,023	5,393,518	7,183,969	
Общо финансови активи	4,112,828	220,844	812,928	5,574,646	10,721,246	
Финансови пасиви						
Задължения към банки	2,747	-	-	-	-	2,747
Задължения към други клиенти	5,148,965	1,136,589	2,578,545	688,085	9,552,184	
Други привлечени средства	8	20	3,875	103,030	106,933	
Подчинен срочен дълг	-	-	376	11,518	11,894	
Хибриден дълг	-	-	27,577	291,236	318,813	
Общо финансови пасиви	5,151,720	1,136,609	2,610,373	1,093,869	9,992,571	
Деривати държани за управление на риска						
Изходящ поток	2,587	308	-	46,923	49,818	
Входящ поток	733	1	-	48,896	49,630	
Паричен поток от деривати, нетно	(1,854)	(307)	-	1,973	(188)	

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 18 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск
Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търсят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB)

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Групата вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2021 г. е +12,276/+35,424 хил. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2021 г., е -1,573/+572 хил. лв.

	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
Ефект в хил. лв.				
31 декември 2021				
Към 31 декември	(1,573)	572	12,276	35,424
Средна за периода	(1,519)	921	3,343	43,614
Максимална за периода	140	1,630	12,276	59,165
Минимална за периода	(2,672)	(99)	(3,146)	28,159
31 декември 2020				
Към 31 декември	745	(474)	19,761	11,949

Риск произлизаш от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB)

Рискът, произтичащ от промени в пазарното възприятие относно цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти на носещите кредитен риск инструменти, предизвикващи колебания в цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти, който не е обяснен от ЛРБП или от очаквания кредитен риск/рисков от (внезапно) неизпълнение. Обект на риск на кредитния спред са само инструментите част от банковия портфейл, които се отчитат по пазарна стойност.

Подобно на лихвения риск извън търговския портфейл, и при риска от промяна в кредитните спредове Банката изчислява ефекта от промяна в два аспекта: върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на Банката.

Приложимите сценарии на шок са калибрирани на база 99% ниво на доверителност спрямо исторически наблюдаваните му изменения. Шоковете варират в зависимост от срочността на паричните потоци и кредитния рейтинг на емитента.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение

Риск произлизаш от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB), продължение

Ефектът върху икономическата стойност на Групата към 31 декември 2021 г. е (40,727) хил. лв., а върху нетния лихвен доход възлиза на 336 хил. лв.

	Нетен лихвен доход	Капитал
Ефект в хил. лв.		
2021 г.		
Към 31 декември	336	(40,727)
Средна за периода	564	(38,564)
Максимална за периода	788	(35,738)
Минимална за периода	413	(42,154)
2020 г.		
Към 31 декември	294	(30,281)

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2021 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Между 1 и 3 месеца			Над 1 година
			Под 1 месец	месеца	месеца и 1 година	
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	821,327	762,358	53,101	-	5,868	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	239,883	-	239,883	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1,088,904	26,014	1,062,890	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	316,139	-	52,166	97,655	1,765	164,553
Вземания от банки и финансови институции	24,727	13,089	11,638	-	-	-
Вземания от клиенти	5,893,880	5,422,610	24,264	20,076	103,640	323,290
Общо лихвоносни активи	8,384,860	6,224,071	1,443,942	117,731	111,273	487,843
Пасиви						
Задължения към банки	8,722	1,847	6,875	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,950,042	4,248,206	1,621,634	1,145,143	2,320,041	615,018
Други привлечени средства	117,363	95,035	5,776	8,582	-	7,970
Подчинен срочен дълг	9,622	-	-	-	38	9,584
Хибриден дълг	372,906	-	-	-	-	372,906
Общо лихвоносни пасиви	10,458,655	4,345,088	1,634,285	1,153,725	2,320,079	1,005,478

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2020 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	578,072	561,491	16,581	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	239,537	-	239,537	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	825,882	24,011	801,871	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	199,830	-	-	-	39,150	160,680
Вземания от банки и финансови институции	30,030	16,198	10,877	-	2,955	-
Вземания от клиенти	5,597,939	5,264,311	17,068	19,315	101,495	195,750
Общо лихвоносни активи	7,471,290	5,866,011	1,085,934	19,315	143,600	356,430
Пасиви						
Задължения към банки	2,747	945	1,802	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,518,132	3,505,275	1,619,284	1,136,114	2,574,551	682,908
Други привлечени средства	103,649	100,397	-	-	-	3,252
Подчинен срочен дълг	9,623	-	-	-	-	9,623
Хибриден дълг	267,579	-	-	-	-	267,579
Общо лихвоносни пасиви	9,901,730	3,606,617	1,621,086	1,136,114	2,574,551	963,362

Бележки към консолидираните финансови отчети

- 3. Управление на риска, продължение
- B. Нетърговски операции, продължение
- (ii) *Пазарен риск, продължение*

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Групата пораждат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Групата, които не са деноминирани във валутата на представяне на Групата. Тези експозиции са представени по-долу:

в хил. лв.	2021	2020
Парични активи		
Евро	4,497,484	4,548,854
Щатски долари	543,386	579,050
Други валути	519,260	420,912
Злато	2,818	2,661
Парични пасиви		
Евро	3,771,479	3,740,051
Щатски долари	544,057	575,854
Други валути	449,517	378,172
Злато	2,246	2,172
Нетна валутна позиция		
Евро	726,005	808,803
Щатски долари	(671)	3,196
Други валути	69,743	42,740
Злато	572	489

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирали, Групата управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

- (iii) *Кредитен риск*

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Групата като не успее да изплати свое задължение. Групата е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на дължниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв.	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в дългови ценни книги		Задбалансови ангажименти	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Балансова стойност	6,653,944	6,312,887	1,796,271	2,050,211	1,644,876	1,265,249	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	846,337	794,833

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2021 г.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти в хил. лв.
Обслужвани			
Групово обезценени	5,789,680	(81,572)	5,708,108
Необслужвани			
Групово обезценени	235,768	(75,703)	160,065
Индивидуално обезценени	1,108,263	(322,492)	785,771
Общо	7,133,711	(479,767)	6,653,944

31 декември 2020 г.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти в хил. лв.
Обслужвани			
Групово обезценени	5,320,585	(77,627)	5,242,958
Необслужвани			
Групово обезценени	252,313	(108,415)	143,898
Индивидуално обезценени	1,264,301	(338,270)	926,031
Общо	6,837,199	(524,312)	6,312,887

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) съгласно МСФО 9:

	31.12.2021 г.		31.12.2020 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния рисков след първоначалното признаване (фаза 1)	4,840,376	(15,935)	4,299,116	(14,739)
Експозиции със значително увеличение на кредитния рисков след първоначалното признаване (фаза 2)	949,304	(65,637)	1,021,469	(62,888)
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	<u>1,344,031</u>	<u>(398,195)</u>	<u>1,516,614</u>	<u>(446,685)</u>
Общо	<u>7,133,711</u>	<u>(479,767)</u>	<u>6,837,199</u>	<u>(524,312)</u>

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2021 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 961,205 хил. лв. (2020: 799,167 хил. лв.).

В допълнение, Групата е изложена на задбалансов кредитен рисков вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (вж бележка 32).

Концентрации на кредитен рисков (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен рисков възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение
- B. Нетърговски операции, продължение
- (iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

в хил. лв.	2021	2020
Търговия	784,314	847,347
Производство	1,325,019	1,308,787
Услуги	668,753	745,050
Финанси	179,548	122,506
Транспорт	257,355	236,908
Комуникации	151,715	148,277
Строителство	421,176	387,563
Селско стопанство	243,141	185,157
Туризъм	307,981	285,411
Инфраструктура	444,456	425,845
Частни лица	2,338,338	2,132,631
Други	11,915	11,717
Обезценка	(479,767)	(524,312)
Общо	6,653,944	6,312,887

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Групата е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-risk. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2021 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаша съответно на 207,934 хил. лв. (2020: 198,704 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 86,060 хил. лв. (2020: 85,933 хил. лв.) - минно дело и 72,319 хил. лв. (2020: 81,708 хил. лв.) - енергетика

Групата е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 6 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2020: 6), към които експозицията превишила 10% от собствения капитал на Групата на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регуляторни изключения и техники за редуциране на кредитния рисков. Общата сума на тези експозиции е 1,091,472 хил. лв., която представлява 70.25% от капитала от първи ред (2020: 930,420 хил. лв., представлявали 59.33% от капитала от първи ред).

За 2021 г. няма предоставени кредитите от клона в Кипър, а за 2020 г. тяхната брутна балансова стойност възлиза на 1,018 хил. лв., а в Албания за 2021 г. възлизат на 349,691 хил. лв. (2020: 283,148 хил. лв.), отчетени като брутна балансова стойност.

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2021	2020
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	99%	97%
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	263%	270%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	96%	52%
Кредитни карти	Няма	-	-
	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми,		
Кредитиране на предприятия	парични, финансови и други обезпечения	515%	461%

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (brutna балансова стойност), предоставени от Групата на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията, с изключение на сумата на кредитните карти 167,126 хил. лв. (2020: 179,780 хил. лв):

в хил. лв.	2021	2020
Ипотека	1,923,945	1,826,307
Залог на вземания	1,986,909	1,808,484
Залог на търговски предприятия	14,395	17,385
Ценни книжа	44,365	61,434
Банкови гаранции	3,750	-
Поръчителства и други гаранции	2,627,275	2,587,594
Залог на стоки	7,990	7,410
Залог на машини и съоръжения	54,917	49,888
Залог на парични средства	96,295	48,330
Залог на дружествени дялове във фирмии	-	-
Залог на злато	-	-
Други обезпечения	-	-
Необезпечени	206,744	250,587
Общо	6,966,586	6,657,419

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение
Жилищно ипотечно кредитиране

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – домакинства - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

Таблицата по-долу представя разбивка на брутната стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити към домакинства в зависимост от коефициента LTV.

	2021	2020
в хил. лв.		
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	233,969	199,775
Над 50% до 70%	340,022	277,854
Над 70% до 90%	453,506	417,209
Над 90% до 100%	35,421	31,671
Повече от 100%	90,507	83,394
Общо	1,153,425	1,009,903

Кредити към предприятия

Индивидуално значимите кредити към предприятия са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Групата изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Групата приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на дължника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Групата изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2021 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 840,810 хил. лв. (2020: 970,113 хил. лв.) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 806,086 хил. лв. (2020: 920,046 хил. лв.).

Групата следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Групата изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително преструктуриране на дълга.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предговорени в резултат на промяна на лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предговорени кредити

в хил. лв.

Вид на предоговарянето	2021		2020	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Кредитиране на физически лица	233,554	8,552	397,971	10,898
Промяна на срока на погасяване	119,847	6,133	123,189	5,562
Промяна на размера на пог.вноски	-	-	18,319	548
Промяна на размера на лихвата	7,991	9	5,839	17
По искане на кредитополучателя	47,386	171	32,993	30
Други причини	58,330	2,239	217,631	4,741
Кредитиране на корпоративни клиенти	1,859,968	75,970	2,684,400	218,920
Промяна на срока на погасяване	229,270	2,013	150,620	1,617
Промяна на размера на пог.вноски	46,736	614	385,940	3,138
Промяна на размера на лихвата	24,192	26	15,843	24
По искане на кредитополучателя	885,746	37,708	587,254	24,421
Други причини	674,024	35,609	1,544,743	189,720
Общо:	2,093,522	84,522	3,082,371	229,818

Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по преструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по преструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране“, „Кредитиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

Бележки към консолидираните финансови отчети

- 3. Управление на риска, продължение
- B. Нетърговски операции, продължение
- (iv) Експозиция към държавен дълг

Групата внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е много добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

в хил. лв.

31 декември 2021 г.

Портфейл	България	Албания	Словакия	Латвия	Литва	САЩ	Румъния	ЕФФС*	Белгия	Италия	Испания	Португалия	Унгария	Хърватия	Израел	Европейски съюз	Ирландия	Саудитска Арабия
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,348	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	414,481	183,228	2,158	64	44,010	155,011	80,442	2,015	2,506	1,807	20,974	19,891	15,340	7,651	3,916	561	19,101	10,037
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	164,553	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52,166	-	-	
Общо	582,382	183,228	2,158	64	44,010	155,011	80,442	2,015	2,506	1,807	20,974	19,891	15,340	7,651	56,082	561	19,101	10,037

*Европейски фонд за финансова стабилност

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение
- B. Нетърговски операции, продължение
- (iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

в хил. лв.

31 декември 2020 г.

Портфейл	България	Албания	Словакия	Латвия	Литва	САЩ	Румъния	ЕФФС*	Белгия	Италия	Испания	Португалия	Унгария	Хърватия	Израел	Европейски съюз
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,053	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	323,285	152,364	2,216	66	45,950	143,432	53,029	2,063	2,579	10,478	21,535	20,433	15,520	7,835	-	596
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	116,192	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39,150	-	-	-	44,488	-
Общо	442,530	152,364	2,216	66	45,950	143,432	53,029	2,063	2,579	10,478	60,685	20,433	15,520	7,835	44,488	596

*Европейски фонд за финансова стабилност

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение
 B. Нетърговски операции, продължение
 (iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.

Държава еmitent	Do 1 месец	От 3			Над 5 години	Общо
		От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години		
България	-	55,549	20,841	261,095	244,897	582,382
Албания	4,095	32,271	25,542	80,870	40,450	183,228
Словакия	-	-	-	-	2,158	2,158
Латвия	-	-	-	64	-	64
Литва	-	-	-	44,010	-	44,010
САЩ	34,537	86,336	-	34,080	58	155,011
Румъния	-	-	23,546	45,416	11,480	80,442
ЕФФС	-	-	-	2,015	-	2,015
Белгия	-	-	-	2,506	-	2,506
Италия	-	-	-	-	1,807	1,807
Испания	-	-	-	20,974	-	20,974
Португалия	-	-	-	-	19,891	19,891
Унгария	-	-	-	-	15,340	15,340
Хърватия	-	-	-	7,651	-	7,651
Израел	52,166	-	3,916	-	-	56,082
Европейски съюз	-	-	-	-	561	561
Ирландия	-	-	-	-	19,101	19,101
Саудитска Арабия	-	-	-	-	10,037	10,037
Общо	90,798	174,156	73,845	498,681	365,780	1,203,260

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
B. Нетърговски операции, продължение
(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение
Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.

Държава еmitent	От 3						Общо
	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години		
България	-	8,383	-	229,196	204,951	442,530	
Албания	93	9,616	13,193	95,402	34,060	152,364	
Словакия	-	-	-	-	2,216	2,216	
Латвия	-	-	-	66	-	66	
Литва	-	-	-	-	45,950	45,950	
САЩ	39,846	103,586	-	-	-	143,432	
Румъния	-	-	-	-	53,029	53,029	
ЕФФС	-	-	-	-	2,063	2,063	
Белгия	-	-	-	2,579	-	2,579	
Италия	-	-	-	-	10,478	10,478	
Испания	-	-	39,150	-	21,535	60,685	
Португалия	-	-	-	-	20,433	20,433	
Унгария	-	-	-	-	15,520	15,520	
Хърватия	-	-	-	7,835	-	7,835	
Израел	-	-	-	44,488	-	44,488	
Европейски съюз	-	-	-	-	596	596	
Общо	39,939	121,585	52,343	379,566	410,831	1,004,264	

C. Капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36/EС относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспорнират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Групата се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одитирана печалба;
- г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. **Управление на риска, продължение**
- C. **Капиталова адекватност, продължение**

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи, както и корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка и други приспадания. В увеличение на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

През 2020 г., както е оповестено в Бележка 31, Банката завърши успешно увеличение на основния си капитал чрез емисия на нови акции, което е довело до увеличение в Акционерния капитал от 39,085 хил. лв. и в премийния резерв от 153,017 хил. лв., нетно от разходите по емисията.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 29). Както е оповестено в бележка 37 „Събития, възникнали след отчетния период“, на 6-ти февруари 2020 г. с Решение №38 от 6-ти февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка е дадено разрешение на Банката да включи в допълнителния си капитал от първи ред сумата от 30,000 хил. евро (левова равностойност от 58,675 хил. лв.), привлечена чрез издаден от Банката капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, неконвертируеми облигации, регистрирани на 20-ти декември 2019 г. при „Централен депозитар“ АД с ISIN код BG2100023196.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение
 C. Капиталова адекватност, продължение

Капитал от втори ред

Капиталът от втори ред включва, амортизиран съгласно изискванията на Регламент 575, подчинен срочен дълг в размер на 4,900 хил. евро (левова равностойност от 9,584 хил. лв.), издаден през 2019 г. (2,000 хил. евро) и 2020 г. (2,900 хил. евро под формата на подчинени облигации от дъщерното дружество First Investment Bank - Albania Sh.a. (виж бележка 29).

в хил. лв

Собствен капитал

	2021	2020
Базов собствен капитал от първи ред		
Изплатени капиталови инструменти	149,085	149,085
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(30)	(40)
Премийни резерви	250,017	250,017
Други резерви	787,532	743,386
Натрупан друг всеобхватен доход	16,207	24,193
Корекции на базовия собствен капитал от първи ред:		
(-) Нематериални активи	(15,129)	(16,018)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	132,906	179,270
(-) Други приспадания	<u>(21,111)</u>	<u>(16,054)</u>
Базов собствен капитал от първи ред	<u>1,299,477</u>	<u>1,313,839</u>
Инструменти допълнителен капитал от първи ред		
Хибриден дълг	254,258	254,258
Капитал от първи ред	<u>1,553,735</u>	<u>1,568,097</u>
Инструменти капитал от втори ред		
Подчинен срочен дълг	<u>9,048</u>	<u>9,584</u>
Капитал от втори ред	<u>9,048</u>	<u>9,584</u>
Собствен капитал	<u>1,562,783</u>	<u>1,577,681</u>

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение C. Капиталова адекватност, продължение

Групата изчислява следните съотношения:

- а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.

Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопретеглените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Групата изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Групата изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Групата изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез прилагане на стандартизирания подход. При този подход Групата разпределя нетните доходи от банкови дейности (наречени съответен индикатор) през последните три години по съответните бизнес линии. След това се умножава разпределената част от съответния индикатор по кореспондираща и процент (бета фактор) и се достига до годишното капиталово изискване за всяка една бизнес линия. Групата изчислява капиталовото изискване за операционен риск като средна стойност за тригодишния период на събирането на годишните капиталови изисквания по всички бизнес линии. Съответната рискова експозиция се изчислява чрез по-нататъшно умножение на капиталовото изискване по 12.5.

През периода Групата спазва регуляторните капиталови изисквания.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
C. Капиталова адекватност, продължение

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

в хил. лв.	Балансова стойност/условна стойност	Рискови експозиции		
		2021	2020	
Рисковопретеглени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	2,701,510	2,657,149	240,405	
Многостранни банки за развитие	83	57	-	
Международни организации	344	-	-	
Институции	415,065	418,974	172,596	
Предприятия	2,529,636	2,246,575	2,135,238	
Експозиции на дребно	1,652,426	1,488,854	1,067,622	
Обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти	1,840,139	1,739,834	689,933	
Експозиции в неизпълнение	942,997	1,069,585	1,006,304	
Предприятия за колективно инвестиране	2,705	2,694	2,705	
Капиталови инструменти	39,183	36,719	58,778	
Други позиции	1,766,993	1,659,820	1,508,390	
Общо	11,891,081	11,320,261	6,881,971	
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	41	
Предприятия	337,817	281,554	42,406	
Експозиции на дребно	479,353	479,350	5,123	
Обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти	29,167	33,929	6,060	
Други позиции	-	-	11	
Общо	846,337	794,833	53,641	
Деривати				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	-	-	-	
Институции	44	4,722	22	
Предприятия	3,821	156	3,821	
Други позиции	2,246	746	2,246	
Общо	6,111	5,624	6,089	
Общо рисковопретеглени експозиции за кредитен риск			6,941,701	
Общ размер на експозициите към пазарен риск			4,713	
Размер на експозициите за операционен риск			552,425	
Общ размер на рисковите експозиции			7,498,839	
Отношения на капиталова адекватност				
Капитал				
	2021	2020	2021	
Базов собствен капитал от първи ред	1,299,477	1,313,839	17.33%	
Капитал от първи ред	1,553,735	1,568,097	20.72%	
Собствен капитал	1,562,783	1,577,681	20.84%	
			2020	

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19

(i) Обща информация за Ковид-19 и ефекта върху икономиката

Във връзка с пандемичната вълна от Covid-19 (Коронавирус), която придоби глобални измерения в края на м. февруари и началото на м. март 2020 г. и впоследствие продължи с различни етапи на интензивност през цялата 2020 г., което доведе до значително намаление на финансова активност в световен мащаб, Групата е анализирала на база на текущо наличните данни потенциалния ефект върху финансовото си състояние и по-специално върху използваните модели, съгласно МСФО 9.

Настоящето оповестяване е в изпълнение на изискванията на МСФО 7 и МСФО 9, както и препоръките на Европейския орган за ценните книжа и пазарите (ЕОЦКП).

Следва да бъде отбелязано, че към датата на изготвянето на настоящите индивидуални финансови отчети икономическата активност все още ненапълно възстановена и все още не е налична достатъчно стабилна статистическа информация, както за реалния ефект върху българската и световна икономика, така и за налични значими прогнозни данни за тяхното възстановяване през следващите месеци.

(ii) Развитие на Пандемията от Covid-19 (Коронавирус)

С решение на Народното събрание на Република България от 13 март 2020 г. бе въведено извънредно положение, което изтече на 13 май 2020 г. Подобни мерки бяха предприети от всички държави членки на Европейския съюз, както и от основните търговски партньори (извън Европейския съюз) на Република България. Впоследствие, след като извънредното положение беше отменено, правителството на Република България въведе извънредна епидемична обстановка, която продължава и към края на финансовата година, както и към момента на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет.

В резултат на наложените мерки от страна на правителствата в световен мащаб, значителната част от икономическата активност в отделните държави беше преустановена, а като допълнение и значителна част от международната търговия беше възпрепятствана.

Въпреки последвалото отпадане и частично въвеждане отново на ограничителните мерки, международните финансови институции и международните кредитни агенции очакват съществен икономически ефект в краткосрочен план, като общите нива на ръст на икономиката се очаква да бъдат възстановени през 2021-2022 година.

Ръководството на Групата е анализирало очаквания ефект, както върху икономическия ръст, така и в кредитното качество на държавите, към които тя има експозиции, като анализът е представен по-долу.

Ефект върху икономическия растеж

В таблицата по-долу е представена информация относно очакванията за икономически ръст на Република България, съгласно данните на Международния валутен фонд, включително прогнозни данни след настъпването на пандемичната обстановка, свързана с Covid-19 (Коронавирус).

	Исторически Данни (%)		Прогнозни Данни (%)			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Икономически ръст на БВП	3.4%	-4.2%	4.5%	4.4%	4.0%	3.6%

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение
 D. Други рискове – Ковид-19, продължение
 (ii) Развитие на Пандемията от Covid-19 (Коронавирус), продължение

В таблицата по-долу е представена информация относно очакванията за икономически ръст на държавите от Еврозоната (представляващи основния външен пазар на Република България), съгласно данните на Международния валутен фонд, включително прогнозни данни след настъпването на пандемичната обстановка, свързана с Covid-19 (Коронавирус).

Икономически ръст на БВП	Исторически Данни (%)		Прогнозни Данни (%)			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1.50%	-6.30%	5.00%	4.30%	2.00%	1.60%

Видно от горните данни, Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката на Република България и на основните й търговски партньори, като на някои от пазарите очакваното намаление на брутния вътрешен продукт би било значително, но взема предвид и общите очаквания за възстановяване в периода 2021-2022 с очаквания за завръщане до средните прогнозирани нива на растеж преди Covid-19 (Коронавирус), вследствие на предприетите мерки от страна на правителствата за ваксинация и мерки стимулиращи икономическата активност.

Ефект върху кредитните рейтинги

В резултат от очакваните икономически ефекти от забавената обща активност, част от рейтинговите агенции влошиха своите перспективи по дългосрочните дългови позиции, както по отношение на суворенния дълг, така и по отношение на корпоративните дългови позиции. В таблицата по-долу е представена информация за промяната в кредитния рейтинг (включително перспективата), присъден от Fitch на Република България.

Към 21.01.2022		
Рейтинг	Перспектива	
Република България	BBB	Позитивна

Към настоящия момент, въпреки цялостното намаление на перспективите и ограничените случаи на влошаване на кредитния рейтинг на множество държави, Ръководството счита, че преди изтичане на по-дълъг период от време, през който може да проличат симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на инвестициите, така и в общата среда, в която Групата оперира, не може да извърши достатъчно устойчива и сигурна оценка за ефекта, който Covid-19 (Коронавирус) може да окаже.

- (iii) Анализ на ефекта върху модела по МСФО 9

Ръководството на Групата извърши анализ на очаквания ефект върху общия модел на МСФО 9, резултатите, от който са детайлно представени по-долу. Следва да бъде отбелаяно, че фокусът на въпросния анализ беше поставен върху:

- Оценката на влошаването на кредитното качество на контрагентите
- Оценката за потенциалния ефект върху очакваните кредитни загуби от експозициите към контрагентите

Общото заключение на Ръководството на Групата е, че към момента на издаване на настоящия отчет в краткосрочен план не се очаква значително влошаване на кредитното качество на контрагентите поради:

Бележки към консолидираните финансови отчети**3. Управление на риска, продължение****D. Други рискове – Ковид-19, продължение****(iii) Анализ на ефекта върху модела по МСФО 9, продължение**

- Предприетите мерки от правителството на Република България, правителствата на държавите, включително по отношение на приложените частни мораториуми, които към настоящия момент не водят допълнителни индикации за значително влошено кредитно качество на контрагентите. Ръководството стриктно продължава да следи за наличието на дългосрочни индикации за влошаване, като общите временни потенциални ликвидни проблеми на контрагентите, породени пряко от Covid-19 (Коронавируса) не се считат за индикации за влошаване на кредитното качество.
- Към настоящия момент, въпреки цялостното намаление на перспективите и ограниченията случаи на влошаване на кредитния рейтинг, Ръководството счита, че преди изтичане на по-значителен период от време, през който може да проличат симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на инвестициите, така и в общата среда, в която Групата оперира, влиянието върху общото ниво на очакваните кредитни загуби е ограничено.

По отношение на модела за изчисляване на очакваните кредитни загуби, Ръководството счита, че все още поради липсата на стабилни данни не е възможно да бъде извършена значителна промяна в общия модел. Въпреки това Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката на Република България, като на някои от индустрите очакваното намаление на Брутния вътрешен продукт би било значително, но взема предвид и общите очаквания за бързо възстановяване в периода 2021-2022 с очаквания за завръщане до средните прогнозирани нива на растеж преди Covid-19 (Коронавирус).

(iv) Кредитен мораториум

През април 2020 г. Българската народна банка утвърди изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19, както и удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който отсрочването по такива експозиции не води автоматично до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение.

Изправени пред последствията от пандемията COVID-19, които далеч надхвърлят решаващия елемент на общественото здраве, както правителството на Албания, така и централната банка на Албания са подготвили и приложили незабавни мерки за смянване на социалното и икономическо въздействие. Правителството обяви суверенна гаранция за целия бизнес, който е изправен пред проблеми с ликвидността и ще търси финансиране. Централната банка на Албания обяви, че клиентите, които ще се сблъскат с проблеми с ликвидността, могат да поискат отлагане на уреждането на задълженията си към банките до 31.12.2020 г.

Във връзка с приложения по-горе мораториум в България и мерките, предприети в Албания, част от кредитополучателите на Групата, също се възползваха, като общата стойност на предговорените експозиции са 1,377,438 хил. лв., брутно от обезценка (1,344,725 хил. лв. нетно от обезценка), като към 31 декември 2020 г. общият размер на предговорените експозиции, които все още се възползват от кредитния мораториум са в размер на 337,542 хил. лв., брутно от обезценка (336,097 хил. лв. нетно от обезценка).

Към 31.12.2021 г. няма експозиции, които да се възползват от мораториума.

В таблицата по-долу е представена информация за предговорените експозиции в рамките на мораториума, които към 31 декември 2020 г. все още се възползват от него на база на тип на кредитополучателя:

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
D. Други рискове – Ковид-19, продължение
(iv) **Кредитен мораториум, продължение**

в хил. лв.	Обща стойност на Кредитния портфейл			Предговорени в рамките на мораториума		
	Брутна стойност	Обезценка	Амортизирана стойност	Брутна стойност	Обезценка	Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,610,673	(215,481)	2,395,192	217,791	(202)	217,589
Средно предприятие	1,144,173	(141,592)	1,002,581	37,082	(288)	36,794
Малко предприятие	564,876	(44,851)	520,025	19,257	(102)	19,155
Микро предприятие	350,200	(11,340)	338,860	21,932	(227)	21,705
Домакинства						
- Потребителски кредити	972,496	(67,693)	904,803	14,802	(158)	14,644
- Ипотечни кредити	1,009,903	(17,395)	992,508	23,462	-	23,462
- Кредитни карти	179,780	(25,960)	153,820	3,216	(468)	2,748
- Други програми и обезпечени финансирации	5,098	-	5,098	-	-	-
Общо	6,837,199	(524,312)	6,312,887	337,542	(1,445)	336,097

В таблицата по-долу е представена информация за предговорените експозиции в рамките на мораториума, които към 31 декември 2020 г. все още се възползват от него на база на фазата, съгласно МСФО 9, в която е класифицирана експозицията:

	Обща стойност на Кредитния портфейл			Предговорени в рамките на мораториума		
	Брутна стойност	Обезценка	Амортизирана стойност	Брутна стойност	Обезценка	Амортизирана стойност
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	4,299,116	(14,739)	4,284,377	301,180	(451)	300,729
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,021,469	(62,888)	958,581	34,820	(570)	34,250
Общо	5,320,585	(77,627)	5,242,958	336,000	(1,021)	334,979

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Групата. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Бележки към консолидираните финансови отчети

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Групата извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър и Албания.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след вътрешногрупови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след вътрешногрупови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Приходи от лихви	309,069	292,862	25,241	21,001	334,310	313,863
Разходи за лихви	(41,934)	(59,343)	(9,911)	(4,842)	(51,845)	(64,185)
Нетен лихвен доход	267,135	233,519	15,330	16,159	282,465	249,678
Приходи от такси и комисиони	133,898	111,592	15,311	9,215	149,209	120,807
Разходи за такси и комисиони	(24,442)	(20,752)	(1,262)	(863)	(25,704)	(21,615)
Нетен доход от такси и комисиони	109,456	90,840	14,049	8,352	123,505	99,192
Нетни приходи от търговски операции	13,406	10,458	2,336	2,073	15,742	12,531
Административни разходи	(178,584)	(181,339)	(13,499)	(12,468)	(192,083)	(193,807)
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Активи	10,787,623	10,780,146	1,109,598	555,274	11,897,221	11,335,420
Пасиви	9,400,108	9,268,356	1,177,271	850,644	10,577,379	10,119,000

Бележки към консолидираните финансови отчети

4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.:

в хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Нетен лихвен доход	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Корпоративно банкиране	3,207,874	1,286,184	98,841	31,758	-	206
Малки и средни предприятия	1,043,436	604,890	42,601	21,597	-	135
Банкиране на дребно	2,402,634	8,087,358	153,495	68,206	-	3,071
Трежъри	3,733,093	98,637	1,331	777	15,742	2,968
Други	1,510,184	500,310	(13,803)	1,167	-	6,878
Общо	11,897,221	10,577,379	282,465	123,505	15,742	13,258

Банката оповестява следната информация съгласно изискванията на чл.70, ал. 6 от ЗКИ

в хил. лв.

Бизнес	България	Други държави членки на ЕС	Трети държави	Общо
Размер на оборота	401,422	7,128	26,420	434,970
Приравнен брой служители на пълен работен ден	2,487	13	367	2,867
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	109,653	3,509	11,670	124,832
Начислени данъци върху финансия резултат от дейността	(11,253)	(466)	(1,705)	(13,424)
Доходност на активите, получена като отношение на нетната печалба към общото балансово число	0.9%	0.7%	1.5%	0.9%
Получени държавни субсидии	170			170

Информацията включена в колона трети държави обхваща дъщерното дружество First Investment Bank - Albania Sh.a., информация за което е дадена в бележка 36, буква С.

Информация за другите държави членки на ЕС обхваща клон Кипър и дъщерното дружество First Investment Finance B.V., информация за което е оповестена в бележка 36, буква А

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Групата, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Групата определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани в предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котирани пазарни цени на борсова или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Групата използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за котирани дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение

Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Но в случаите, когато Групата оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава”.

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава” за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Групата използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване които използват значими ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лащания и за избора на подходящи дисконтови проценти.

Групата има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Преглед на процеса на одобрение за новите модели и за промени в съществуващите модели се извършва от дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Групата;
- Калибиране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от дирекция Анализ и контрол на риска;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, дирекция Анализ и контрол на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;

Бележки към консолидираните финансови отчети
**5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение**

- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финанс инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Таблициите по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.
31 декември 2021 г.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7,840	260,884	14	268,738
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	860,091	228,813	-	1,088,904
Деривати държани за управление на риска	1,042	-	-	1,042
Общо	868,973	489,697	14	1,358,684
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	2,164	-	2,164

в хил. лв.
31 декември 2020 г.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7,358	259,557	14	266,929
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	649,016	176,376	490	825,882
Деривати държани за управление на риска	724	3,976	-	4,700
Общо	657,098	439,909	504	1,097,511

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблициите по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в юерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

в хил. лв.

				Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
31 декември 2021 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3		
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки					
	-	1,970,814	-	1,970,814	1,970,814
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	318,404	-	-	318,404	316,139
Вземания от банки и финансови институции	-	87,456	-	87,456	87,456
Вземания от клиенти	-	945,836	5,826,681	6,772,517	6,653,944
Общо	318,404	3,004,106	5,826,681	9,149,191	9,028,353
Пасиви					
Задължения към банки	-	8,722	-	8,722	8,722
Задължения към други клиенти	-	5,891,986	4,083,577	9,975,563	9,973,631
Други привлечени средства	-	119,980	-	119,980	120,002
Подчинен срочен дълг	-	9,622	-	9,622	9,622
Хибриден дълг	-	320,733	-	320,733	320,733
Общо	-	6,351,043	4,083,577	10,434,620	10,432,710
31 декември 2020 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	2,133,197	-	2,133,197	2,133,197
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	207,740	-	-	207,740	199,830
Вземания от банки и финансови институции	-	106,111	-	106,111	106,111
Вземания от клиенти	-	1,069,929	5,374,522	6,444,451	6,312,887
Общо	207,740	3,309,237	5,374,522	8,891,499	8,752,025
Пасиви					
Задължения към банки	-	2,747	-	2,747	2,747
Задължения към други клиенти	-	5,148,701	4,401,305	9,550,006	9,542,276
Други привлечени средства	-	103,662	-	103,662	103,649
Подчинен срочен дълг	-	9,623	-	9,623	9,623
Хибриден дълг	-	267,579	-	267,579	267,579
Общо	-	5,532,312	4,401,305	9,933,617	9,925,874

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

в хил. лв.	2021	2020
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	335	628
Приходи от лихви по пасиви	9	-
Голямо предприятие	88,623	85,815
Средно предприятие	39,910	36,379
Малко предприятие	20,737	22,232
Микро предприятие	23,975	15,086
Домакинства	135,633	130,289
Дългови инструменти	<u>25,088</u>	<u>23,434</u>
	334,310	313,863
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(47)	(5)
Депозити от други клиенти	(14,045)	(30,268)
Други привлечени средства	(668)	(660)
Подчинен срочен дълг	(380)	(281)
Хибриден дълг	(27,634)	(27,541)
Разходи за лихви по активи	(8,712)	(5,026)
Лизингови договори и други	<u>(359)</u>	<u>(404)</u>
	(51,845)	(64,185)
Нетен лихвен доход	<u>282,465</u>	<u>249,678</u>

За 2021 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 44,311 хил. лв. (2020 г.: 32,252 хил. лв.).

Бележки към консолидираните финансови отчети
7. Нетен доход от такси и комисионни

в хил. лв.

	2021	2020
Приходи от такси и комисионни		
Акредитиви и гаранции	3,466	2,412
Платежни операции	24,877	19,787
Клиентски сметки	39,772	34,766
Картови услуги	37,917	32,406
Други	43,177	31,436
	149,209	120,807
Разходи за такси и комисионни		
Акредитиви и гаранции	(606)	(484)
Платежни системи	(2,968)	(2,353)
Картови услуги	(17,322)	(14,809)
Други	(4,808)	(3,969)
	(25,704)	(21,615)
Нетен доход от такси и комисионни	123,505	99,192

8. Нетни приходи от търговски операции

в хил. лв.

	2021	2020
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	(64)	(68)
- капиталови инструменти	200	(120)
- промени във валутните курсове	15,606	12,719
Нетни приходи от търговски операции	15,742	12,531

9. Други нетни оперативни приходи

в хил. лв.

	2021	2020
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи от сделки и преоценки със злато и благородни метали	1,176	604
- приходи от наеми	5,702	5,740
- дългови инструменти	2,941	3,517
- капиталови инструменти	27	2,188
- доход от управление на цедирани вземания	3,075	162
- доход от управление на кредити придобити при бизнес комбинация	337	97
Други нетни оперативни приходи	13,258	12,308

Бележки към консолидираните финансови отчети

10. Административни разходи

в хил. лв.	2021	2020
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	71,871	67,742
- Амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни материални активи	12,201	13,165
- Амортизация на активи с право на ползване	35,089	35,011
- Реклама	8,944	10,298
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	13,146	12,665
- Други разходи за външни услуги	50,832	54,926
Административни разходи	192,083	193,807

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала на Групата към 31 декември 2021 г. е 2,867 человека (31 декември 2020 г.: 2,910).

Начислените за 2021 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 623 хил. лв. Начислените за 2020 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 394 хил. лв. През 2021 г. няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори, а за 2020 г. те са 153 хил. лв.

11. Обезценка

в хил. лв.	2021	2020
Увеличение на обезценката		
<i>Вземания от клиенти</i>	(160,033)	(140,462)
<i>Инвестиции в неконсолидирани дъщерни дружества</i>	-	-
<i>Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход</i>	(190)	(124)
<i>Задбалансови ангажименти</i>	(775)	(490)
Намаление на обезценката		
<i>Вземания от клиенти</i>	35,069	41,971
<i>Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход</i>	3	42
<i>Задбалансови ангажименти</i>	263	356
Обезценка, нетно	(125,663)	(98,707)

Разходите за обезценка за 2021 г. и 2020 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Групата при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

Бележки към консолидираните финансови отчети
12. Други приходи/(разходи), нетно

	2020	2020
(Загуби)/печалби от продажба и отписване на активи придобити като обезпечения	(6,034)	1,591
Преоценка на инвестиционни имоти	30,340	2,312
Приходи/(разходи) от продажба на инвестиционни имоти	16	(368)
Приходи от дивиденти	455	430
Нетни спечелени застрахователни премии	7,236	6,281
(Разходи) за гаранционни схеми	(23,710)	(35,945)
Настъпили претенции по застрахователни договори	(3,591)	(3,459)
Сторно на разход/(разход) за провизии по съдебни спорове	508	(69)
Други приходи, нетно	2,388	(469)
Общо	7,608	(29,696)

13. Разходи за данъци

	2021	2020
Текущи данъци	(8,043)	(1,213)
Отсрочени данъци (виж бележка 21)	(5,381)	(4,769)
Разходи за данъци	(13,424)	(5,982)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

в хил. лв.	2021	2020
Счетоводна печалба преди облагане	124,832	51,499
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2021 г. и 10% за 2020 г.)	12,483	5,150
Ефект от данъчни ставки на чуждестранни дъщерни предприятия и клонове	657	739
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	172	23
Други	112	70
Разходи за данък върху дохода	13,424	5,982
Ефективна данъчна ставка	10.75%	11.62%

14. Доходи на акция

	2021	2020
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Групата (в хил. лв.)	110,595	44,974
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции (в хиляди)	149,085	126,339
Доходи на акция (в лв.)	0.74	0.36

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Групата. През 2021 г., като и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права върху обикновените акции на Групата. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

Бележки към консолидираните финансови отчети
15. Парични средства и вземания от централни банки

в хил. лв.	2021	2020
Каса		
- в левове	189,400	135,251
- в чуждестранна валута	72,599	53,845
Вземания от централни банки	<u>1,499,754</u>	<u>1,655,521</u>
Разплащателни сметки и вземания от местни банки	2,916	-
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	<u>206,145</u>	<u>288,580</u>
Общо	<u>1,970,814</u>	<u>2,133,197</u>

16. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв	2021	2020
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	369,107	260,139
- деноминирани в чуждестранна валута	213,275	182,390
Чужди правителства	620,878	561,735
Предприятия	317,559	236,974
Чуждестранни банки	124,057	24,011
Други издатели - капиталови инструменти	28,905	27,392
Общо	<u>1,673,781</u>	<u>1,292,641</u>
От които финансни активи:		
Отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен	1,088,904	825,882
Отчитани по амортизирана стойност	316,139	199,830
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	268,738	266,929
Общо	<u>1,673,781</u>	<u>1,292,641</u>

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 83,314 хил. лв. (86,103 хил. лв. към 2020 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Към края на 2021 г., част от отчетените ценни книжа издадени от чужди правителства в размер на 16,196 хил. лв. са предмет на споразумения за обратно изкупуване. Към края на 2020 г. няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване.

17. Вземания от банки и финансови институции
(a) Анализ по видове

в хил. лв.	2021	2020
Вземания от банки	38,727	34,094
Други	<u>48,729</u>	<u>72,017</u>
Общо	<u>87,456</u>	<u>106,111</u>

Бележки към консолидираните финансови отчети
17. Вземания от банки и финансови институции, продължение
(b) Географски анализ

в хил. лв.	2021	2020
Местни банки и финансови институции	22,208	39,596
Чуждестранни банки и финансови институции	65,248	66,515
Общо	87,456	106,111

18. Вземания от клиенти

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2021 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,236,375	(142,266)	2,094,109
Средно предприятие	1,385,398	(154,722)	1,230,676
Малко предприятие	594,327	(60,043)	534,284
Микро предприятие	519,600	(43,361)	476,239
Домакинства			
- Потребителски кредити	1,074,443	(48,682)	1,025,761
- Ипотечни кредити	1,153,425	(12,908)	1,140,517
- Кредитни карти	167,126	(17,785)	149,341
- Други програми и обезпечени финансирания	3,017	-	3,017
Общо	7,133,711	(479,767)	6,653,944

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2020 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,610,673	(215,481)	2,395,192
Средно предприятие	1,144,173	(141,592)	1,002,581
Малко предприятие	564,876	(44,851)	520,025
Микро предприятие	350,200	(11,340)	338,860
Домакинства			
- Потребителски кредити	972,496	(67,693)	904,803
- Ипотечни кредити	1,009,903	(17,395)	992,508
- Кредитни карти	179,780	(25,960)	153,820
- Други програми и обезпечени финансирания	5,098	-	5,098
Общо	6,837,199	(524,312)	6,312,887

(a) Движение в обезценката

в хил. лв.

Сaldo към 1 януари 2021 г.	524,312
Допълнително начислена	160,033
Реинтегрирана	(35,069)
Отписани вземания	(171,512)
Други	2,003
Сaldo към 31 декември 2021 г.	479,767

Бележки към консолидираните финансови отчети
19. Имоти и оборудване

в хил. лв.	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2020 г.	22,208	145,269	6,892	15,870	67,829	258,068
Придобити	-	433	-	10,938	138	11,509
Валутни курсови разлики	-	(105)	(5)	(4)	(37)	(151)
Отписани	-	(3,203)	-	(56)	(1,484)	(4,743)
Прехвърлени	-	3,577	84	(9,122)	125	(5,336)
Към 31 декември 2020 г.	22,208	145,971	6,971	17,626	66,571	259,347
Придобити	4,035	460	-	9,558	117	14,170
Валутни курсови разлики	-	167	9	5	57	238
Отписани	-	(11,787)	(24)	-	(4,544)	(16,355)
Прехвърлени		6,822	-	(8,619)	130	(1,667)
Към 31 декември 2021 г.	26,243	141,633	6,956	18,570	62,331	255,733
Амортизация						
Към 1 януари 2020 г.	5,278	122,259	6,516	-	42,277	176,330
Валутни курсови разлики	-	(66)	(3)	-	(29)	(98)
Начислена през годината	807	7,069	141	-	2,739	10,756
За отписаните	-	(3,183)	-	-	(1,484)	(4,667)
Към 31 декември 2020 г.	6,085	126,079	6,654	-	43,503	182,321
Валутни курсови разлики		122	7	-	45	174
Начислена през годината	807	6,064	131	-	2,369	9,371
За отписаните	-	(11,767)	(24)	-	(4,540)	(16,331)
Към 31 декември 2021 г.	6,892	120,498	6,768	-	41,377	175,535
Балансова стойност						
Към 1 януари 2020 г.	16,930	23,010	376	15,870	25,552	81,738
Към 31 декември 2020 г.	16,123	19,892	317	17,626	23,068	77,026
Към 31 декември 2021 г.	19,351	21,135	188	18,570	20,954	80,198

Бележки към консолидираните финансови отчети

19. Имоти и оборудване, продължение

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Групата изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2021 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване

1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.

2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност.

Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.

Значими ненаблюдаеми входящи данни

1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%).
2. Период за анулиране (средно 6 месеца след края на всеки наем).
3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%).
4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем).
5. Дисконтов процент, коригиран за риска (4-9%, средно претеглено 6.5%).

Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност

Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:

- очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък);
- периодите за анулиране са по-къси (по-дълги);
- нивото на заетост е по-високо (по-ниско);
- периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или
- дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).

1. Очакван пазарен ръст на имотите (5-10%, средно претеглено 7.5%).
2. Период за реализация (средно 6 месеца след офериране).
3. Коефициент за сключване на сделка (90-95%, средно претеглено 92.5%).
4. Коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025).

Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:

- очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък);
- периодите за продажба са по-къси (по-дълги);
- има промяна в техническото състояние на обектите

5. Коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).

Бележки към консолидираните финансови отчети
20. Нематериални активи

в хил. лв.	Програмни продукти и лицензи	Положителна репутация	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2020 г.	42,344	540	42,884
Придобити	899	-	899
Валутни курсови разлики	(26)	-	(26)
Отписани	(1)	-	(1)
Прехвърлени	5,336	-	5,336
Към 31 декември 2020 г.	48,552	540	49,092
Придобити	265	-	265
Валутни курсови разлики	57	-	57
Прехвърлени	1,667	-	1,667
Към 31 декември 2021 г.	50,541	540	51,081
Амортизация			
Към 1 януари 2020 г.	30,258	-	30,258
Валутни курсови разлики	(17)	-	(17)
Начислена през годината	2,409	-	2,409
За отписаните	(1)	-	(1)
Към 31 декември 2020 г.	32,649	-	32,649
Валутни курсови разлики	36	-	36
Начислена през годината	2,830	-	2,830
Към 31 декември 2021 г.	35,515	-	35,515
Балансова стойност			
Към 1 януари 2020 г.	12,086	540	12,626
Към 31 декември 2020 г.	15,903	540	16,443
Към 31 декември 2021 г.	15,026	540	15,566

21. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10% за България и 15% за Албания.

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2021 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(46)	2,800	2,754
Инвестиционни имоти	-	23,675	23,675
Данъчна загуба	-	-	-
Други	(2,394)	2,892	498
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(2,440)	29,367	26,927

Бележки към консолидираните финансови отчети
21. Отсрочени данъци, продължение

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2020 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(74)	2,677	2,603
Инвестиционни имоти	-	20,617	20,617
Данъчна загуба	(2,089)	-	(2,089)
Други	(2,445)	2,958	513
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(4,608)	26,252	21,644

Движенията във временните разлики през 2020 г. се признават както следва:

в хил. лв.	31 декември 2020 г.		31 декември 2021 г.		
	Нетни пасиви	Признати през периода в (печалбата) или загубата	Признати през периода в капитала	Други движения	Нетни пасиви
Имоти, оборудване и нематериални активи	2,603	152	-	(1)	2,754
Инвестиционни имоти	20,617	3,058	-	-	23,675
Данъчна загуба	(2,089)	2,089	-	-	-
Други	513	82	(106)	9	498
Нетни данъчни (активи)/пасиви	21,644	5,381	(106)	8	26,927

Бележки към консолидираните финансови отчети
22. Активи придобити като обезпечения

в хил. лв.	2021	2020
Земи	256,609	473,315
Сгради	189,831	205,905
Машини, съоръжения и транспортни средства	12,596	33,594
Стопански инвентар	817	805
Общо	459,853	713,619

Активите, придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 19.

23. Инвестиционни имоти

в хил. лв.		
Сaldo към 01.01.2021 г.		414,021
Постъпили през периода		197
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения		290,975
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето		30,340
Отписани при продажба		(2,683)
Сaldo към 31.12.2021 г.		732,850

24. Активи с право на ползване

в хил. лв.		
Към 1 януари 2021 г.		154,080
Добавени		1,040
Амортизация		(35,105)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга		(28,193)
Валутни курсови разлики		347
Към 31 декември 2021 г.		92,169

Лизингови задължения

в хил. лв.		
Към 1 януари 2021 г.		154,481
Добавени		1,040
Лизингови плащания		(34,976)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга		(28,164)
Валутни курсови разлики		24
Към 31 декември 2021 г.		92,405

Бележки към консолидираните финансови отчети

24. Активи с право на ползване, продължение

Лизингови задължения, продължение

Активите с право на ползване, които Групата признава са както клоновете и офисите в различни населени места в България, Кипър и Албания, така и сградите, в които се помещава централното и управление. При извършването на първоначалното признаване Групата е анализирала и взела предвид информация за очакваната продължителност за периода, в който Групата ще използва активите. През 2021 г. част от въпросните очаквания са се променили, в резултат, на което Групата е извършила преглед на първоначалната си оценка и признава намаление в размера на активите с право на ползване в размер на 28,193 хил. лв. и на лизинговите задължения в размер на 28,164 хил. лв.

При извършената оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения, Групата е взела предвид текущите нива на разходи за финансиране, в случай, че планира да финансира покупката на въпросните активи и е включила въпросната презумпция както в първоначалната, така и в последващата оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения.

В следващата таблица е направен анализ на лизинговите задължения според очаквания остатъчен срок на договорите за наем:

в хил. лв.	Матуритетен анализ на лизинговите задължения		
	До 1 година	Над 1 година	Общо
Към 1 януари 2021 г.	32,046	122,435	154,481
Към 31 декември 2021 г.	20,565	71,840	92,405

25. Други активи

в хил. лв.	2021	2020
Разходи за бъдещи периоди	15,668	11,474
Злато	2,818	2,661
Инвестиции в неконсолидирани дъщерни предприятия	10,248	9,247
Други активи	<u>100,814</u>	<u>86,620</u>
Общо	129,548	110,002

26. Задължения към банки

в хил. лв.	2021	2020
Текущи сметки	8,722	2,747
Общо	8,722	2,747

Бележки към консолидираните финансови отчети
27. Задължения към други клиенти

в хил. лв.

Граждани

- на виждане

- срочни и спестовни депозити

2021
2020

2,478,823

1,967,574

4,971,344

5,288,201

Търговци и публични институции

- на виждане

- срочни депозити

2,074,799

1,757,737

448,665

528,764

Общо
9,973,631
9,542,276
28. Други привлечени средства

в хил. лв.

2021
2020

Задължения по потвърдени акредитиви

3,388

6,776

Задължения по споразумения за обратно изкупуване

14,358

-

Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност

73,391

73,240

Задължения по получени финансирания

26,227

23,633

Задължения, свързани със структурирани инвестиционни продукти

2,638

-

Общо
120,002
103,649

Задълженията по получени финансирания могат да бъдат анализирани, както следва:

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.087%	30.09.2025 г.	2,731
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	15,525
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	7,971
Общо			26,227

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.136%	30.09.2025 г.	4,244
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	16,137
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	3,252
Общо			23,633

Бележки към консолидираните финансови отчети
29. Хибриден и подчинен дълг

в хил. лв.	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,910
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,840
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Хибриден дълг с главница 27.133 млн. евро	<u>53,068</u>	<u>53,154</u>
Общо	307,326	320,733

в хил. лв.	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,910
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,840
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	<u>58,675</u>	<u>58,829</u>
Общо	254,258	267,579

Облигациите и по четирите емисии хибридни инструменти са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Четирите инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

Към 31.12.2021 г. за сумата от 27,133 хил. евро (левова равностойност от 53,068 хил. лв.), привлечена чрез издаден от Банката капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, необезпечени, дълбоко подчинени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми облигации, регистрирани на два транша – на 22-ри декември 2021 г. и на 29-ти декември 2021 г. - при „Клиръстрийм Банкинг“ С.А. с общ ISIN код XS2419929422, Банката все още не е подала искане до Българската народна банка за включване на привлечената сума в допълнителния капитал от първи ред на Банката по смисъла на чл. 52 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

На 6-ти февруари 2020 г. с Решение №38 от 6-ти февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка е дадено разрешение на Групата да включи в допълнителния си капитал от първи ред сумата от 30,000 хил. евро (левова равностойност от 58,675 хил. лв.), привлечена чрез издаден от Групата капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, неконвертируеми облигации, регистрирани на 20-ти декември 2019 г. при „Централен депозитар“ АД с ISIN код BG2100023196.

Бележки към консолидираните финансови отчети
29. Хибриден и подчинен дълг, продължение

На 25 април 2019 г. Групата (чрез дъщерната си банка в Албания) издаде емисия подчинен срочен дълг в евро. Падежът на подчинения срочния дълг е 25 април 2026 г. и е деноминиран в евро с общ размер възлизаш на 2,000 хил. евро.

На 18 юни 2020 г. Групата (чрез дъщерната си банка в Албания) издаде емисия подчинен срочен дълг. Падежът на подчинения срочния дълг е 18 юни 2027 г. и е деноминиран в евро с общ размер възлизаш на 2,900 хил. евро.

в хил. лв.

в хил. лв.

	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.
Подчинен срочен дълг с главница от 2 млн. евро	3,943	3,943
Подчинен срочен дълг с главница от 2.9 млн. евро	5,679	5,680
Общо	9,622	9,623

Двата инструмента подчинен срочен дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в капитала от втори ред.

30. Други пасиви

в хил. лв.	2021	2020
Задължения към персонала	1,406	1,878
Застрахователни резерви	5,586	4,711
Провизии по съдебни спорове	523	1,031
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,356	843
Други кредитори	10,422	8,116
Общо	19,293	16,579

31. Капитал и резерви
(a) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2021 г.

На 3 юли 2020 г. приключи успешно подписката за публично предлагане на акции на Първа инвестиционна банка АД. От предложените 40 000 000 броя обикновени, безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5.00 лв., бяха записани и реално заплатени общо 39 084 800 акции.

На 31 юли 2020 г. с вписване в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД след успешно приключила на 03 юли 2020 г. подписка и потвърден от Комисията за финансов надзор проспект.

Така капиталът на Банката е увеличен на 149 084 800 лева чрез издаване на нови 39 084 800 броя обикновени поименни, безналични акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 5 лева всяка. Размерът на капитала след увеличението е отразен в устава на Банката след получено от Българската народна банка одобрение.

Във връзка с горната емисия премийният резерв на Банката се е увеличил с 153,017 хил. лв. нетно от разходите по емисията, достигайки общ размер от 250,017 хил. лв. (към 31 декември 2019 г.: 97,000 хил. лв.)

Бележки към консолидираните финансови отчети
31. Капитал и резерви, продължение
(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2021 г., заедно с броя и процента на общо емитираният капитал.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	31.36
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	31.36
Българска банка за развитие АД	27,350,000	18.35
Valea Foundation	11,734,800	7.87
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	11.06
Общо	149,084,800	100.00

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2020 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденти.

32. Условни задължения
(a) Задбалансови пасиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по склучени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

в хил. лв.	2021	2020
Банкови гаранции	164,055	181,347
Неизползвани кредитни линии	671,131	588,900
Акредитиви	12,507	25,430
Общо	847,693	795,677
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,356	843

Бележки към консолидираните финансови отчети
32. Условни задължения, продължение
(a) Задбалансови пасиви, продължение

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Групата да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Договарянето на конкретна кредитна сделка с клиента на Групата, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Групата.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	2021	2020
Парични средства и вземания от централни банки	1,970,814	2,133,197
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	46,831	69,574
Общо	2,017,645	2,202,771

34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

в хил. лв.	2021	2020
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1,970,372	1,898,055
Инвестиции в ценни книжа	1,555,408	1,142,514
Вземания от банки и финансови институции	81,164	80,748
Вземания от клиенти	6,486,634	6,203,222
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	11,591	1,565
Задължения към други клиенти	9,744,588	9,164,760
Други привлечени средства	115,414	106,255
Подчинен срочен дълг	9,660	7,378
Хибриден дълг	279,858	269,268

Бележки към консолидираните финансови отчети
35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата	Предприятия под общ контрол			
		2021	2020	2021	2020
в хил. лв.					
Кредити					
Кредитна експозиция в началото на периода	1,769	2,327	70,992	7,709	
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	1,746	(558)	(628)	63,283	
Кредитна експозиция в края на периода	3,515	1,769	70,364	70,992	
Получени депозити и заеми					
В началото на периода	13,275	11,718	15,194	9,459	
Получени/(изплатени) през периода	450	1,557	(1,612)	5,735	
В края на периода	13,725	13,275	13,582	15,194	
Предоставени депозити					
Депозити в началото на периода	-	-	-	-	18,748
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	-	-	(15,793)
Депозити в края на периода	-	-	-	-	2,955
Други вземания					
В началото на периода	-	-	17,565	16,790	
Получени/(изплатени) през периода	-	-	472	775	
В края на периода	-	-	18,037	17,565	
Други вземания					
В началото на периода	-	-	-	-	-
Получени/(изплатени) през периода	-	-	320	-	
В края на периода	-	-	320	-	
Издадени условни задължения					
В началото на периода	1,031	975	703	1,062	
Отпуснати/(изтекли) през периода	30	56	(109)	(359)	
В края на периода	1,061	1,031	594	703	
Лизингови задължения					
В началото на периода	-	-	-	-	-
Отпуснати/(изтекли) през периода	-	-	1,513	-	
В края на периода	-	-	1,513	-	

Бележки към консолидираните финансови отчети
35. Сделки със свързани лица, продължение
Вид свързаност

**Лица, контролиращи или
управляващи Групата Предприятия под общ контрол**

в хил. лв.

	2021	2020	2021	2020
Приходи от лихви	24	25	2,085	2,415
Разходи за лихви	8	10	1	1
Приходи от такси и комисиони	16	14	861	166
Разходи за такси и комисиони	4	3	293	293

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2021 г. са в размер на 10,863 хил. лв. (2020 г.: 10,087 хил. лв.), а възнагражденията, изплатени на други свързани лица са 1,882 хил. лв. (2020 г.: 1,985 хил. лв.).

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия****(a) First Investment Finance B.V.**

През април 2003 година Групата създава дружество със специална цел със седалище в Нидерландия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Групата. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Групата, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Групата. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Групата придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 610 хил. лв., а акционерното участие на Групата е 94.79%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Групата учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2021 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Групата е 100%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(d) „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД – в ликвидация

През януари 2010 г. в търговския регистър бяха вписани дружествата „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД, учредени съвместно от Групата и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружествата са всяко с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва:

1. „Дебита” ООД - 70% или 1,050 дяла за Групата и 30% или 450 дяла за „ПФБК” ООД.

2. „Реалтор” ООД – в ликвидация - 51% или 765 дяла за Групата и 49% или 735 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружества са учредени да извършват дейност като обслужващи дружества по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Дебита” ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност, а „Реалтор” ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

По решение на общото събрание на съдружниците, проведено на 14.06.2021 г. дейността на дружество „Реалтор” ООД се прекратява и е открита процедура по ликвидация със срок на ликвидацията шест месеца. Поканата до кредиторите е обявена в търговски регистър и РЮЛНЦ на 08.09.2021 г, от когато тече и срокът на ликвидацията

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(e) „Фи Хелт застраховане” АД**

През втората половина на 2010 г. Групата придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт” АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт” АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане” АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване” и застраховка „Злополука”. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка “Разни финансови загуби”. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Групата е 59.10%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(f) „Болкан файненшъл сървисис” ЕОД

През февруари 2011 г. Групата придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕОД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. През 2019 г. ПИБ АД увеличи капитала му от 50 хил. лв. на 6,437 хил. лв., разделени на 128,734 броя обикновени поимени безналични акции с право на глас, с номинална стойност в размер на 50 хил. лв. всяка една, като увеличението от 6,387 хил. лв. е с непарична вноска – апорт на софтуер и хардуер. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6,436.7 хил. лв., а акционерното участие на Групата е 100%. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

По решение на Управителния съвет на Банката, като едноличния собственик на капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕОД от 11.11.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 22.12.2021 г., се прекратява дейността на дружеството, обявява се в ликвидация и е открита процедура по ликвидация. Процедурата по ликвидация ще продължи с обявяване в Търговски регистър и РЮЛНЦ на покана до кредиторите от назначения ликвидатор, след изтичане на законоустановения срок на уведомление до органа по приходите.

(g) „Търнараунд Мениджмънт” ЕОД – заличен търговец, „Криейтив Инвестмънт” ЕОД и „Лега Салюшънс” ЕОД

През първото полугодие на 2013 г. Групата учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт” ЕОД, „Криейтив Инвестмънт” ЕОД и „Лега Салюшънс” ЕОД като едноличен течен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт” ЕОД, „Криейтив Инвестмънт” ЕОД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс” ЕОД) и други. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

След проведена процедура по ликвидация на дружество „Търнараунд Мениджмънт” ЕОД-заличен търговец, по решение на Управителния съвет на Банката, като едноличния собственик на капитала от 07.01.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 20.01.2021 г., на 11.01.2022 г. в Търговски регистър и РЮЛНЦ е отразено заличаването на дружеството.

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(h) АМС „Имоти“ ЕООД**

АМС „Имоти“ ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Групата при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултански и други услуги. Към 31 декември 2021 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Групата е едноличен негов собственик. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(i) Други

Групата притежава непряко дъщерно дружество Фи Хелт ЕООД. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(j) „Майфин“ ЕАД

Управителният съвет на Групата на свое заседание на 21 март 2019 г. е взел решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин“ ЕАД, чиито предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл.34, ал. 2, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Решението на Управителния съвет на Групата е одоберно от Надзорния съвет на Групата на заседание на 27 март 2019 г. На 19 април 2019 г. Групата е внесла капитала по набирателна сметка, като внесеният капитал, съгласно решенията на компетентните органи на Групата е 1,000 хил. лв. Дружеството получава лиценз за извършване на дейност като дружество за електронни пари, както и заявените при подаване на лиценза платежни услуги, включени в предмета му на дейност с Решение № 71 от 27.02.2020 г. на Управителя на БНБ, с № БНБ-26660/02.03.2020 г. След получаване на лиценз, дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 25.03.2020 г. с вписване № 20200325093135. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

Капиталът на дружеството е увеличен от 1 000 хил. лв. на 2 000 хил. лв., чрез издаване и записване от Банката като едноличен собственик на капитала на нови 1 000 000 броя обикновени, поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лева всяка една, на обща стойност 1 000 000 (един миллион) лева. Решението за увеличение на капитала е взето на заседание на Управителния съвет на банката, проведено на 17.06.2021г, одобрено от Надзорния съвет на Банката, на заседание проведено на 30.06.2021г. Увеличението на капитала на дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 02.09.2021 г. с вписване № 20210902164014

37. Събития, възникнали след отчетния период

Не са възникнали коригиращи и значителни некоригиращи събития след датата на отчетния период, освен оповестените по-долу:

- След проведена процедура по ликвидация на дружество „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД - заличен търговец, по решение на Управителния съвет на Банката, като едноличния собственик на капитала от 07.01.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 20.01.2021 г., на 11.01.2022 г. в Търговски регистър и РЮЛНЦ е отразено заличаването на дружеството.

Бележки към консолидираните финансови отчети**37. Събития, възникнали след отчетния период, продължение**

- На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни действия срещу Украйна. В отговор на руските действия срещу Украйна, страните от ЕС и САЩ пристъпиха към налагане на широки санкции срещу Русия и Беларус, включително, но не само, големи руски банки, някои други компании, членове на руския парламент и някои членове на руския елит и техните семейства, но също така забрана на първичната/вторичната търговия на държавни дългови инструменти и други избрани ценни книжа. Вторичните ефекти, като покачването на цените и достатъчността на енергийните доставки в Европа и икономическото въздействие на различни сценарии, са трудни за прогнозиране и могат да имат значителен ефект върху икономиката на ЕС. Кризата има потенциала да влоши и без това стресираната ситуация с цените на енергията в Европа, което може да доведе до забавяне на икономиката и до увеличаване на загубите, включително по-високи обезценки.

Рисковете за бъдещото развитие включват потенциални въздействия върху бизнес модела от макроикономическа и глобална геополитическа несигурност, свързана с руските действия срещу Украйна. Активността на клиентите също така може да бъде повлияна от по-високите цени на енергията и спирането на веригата за покупки.

Групата продължава да следи отблизо ситуацията, като извършва допълнителни стрес тестове при различни сценарии. Експозицията на Групата към контрагенти от Русия, Украйна и Беларус не е съществена.

Към момента на изготвяне на финансовите отчети ръководството не очаква като цяло кризата да има непосредствено значително влияние върху операциите на Групата.

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

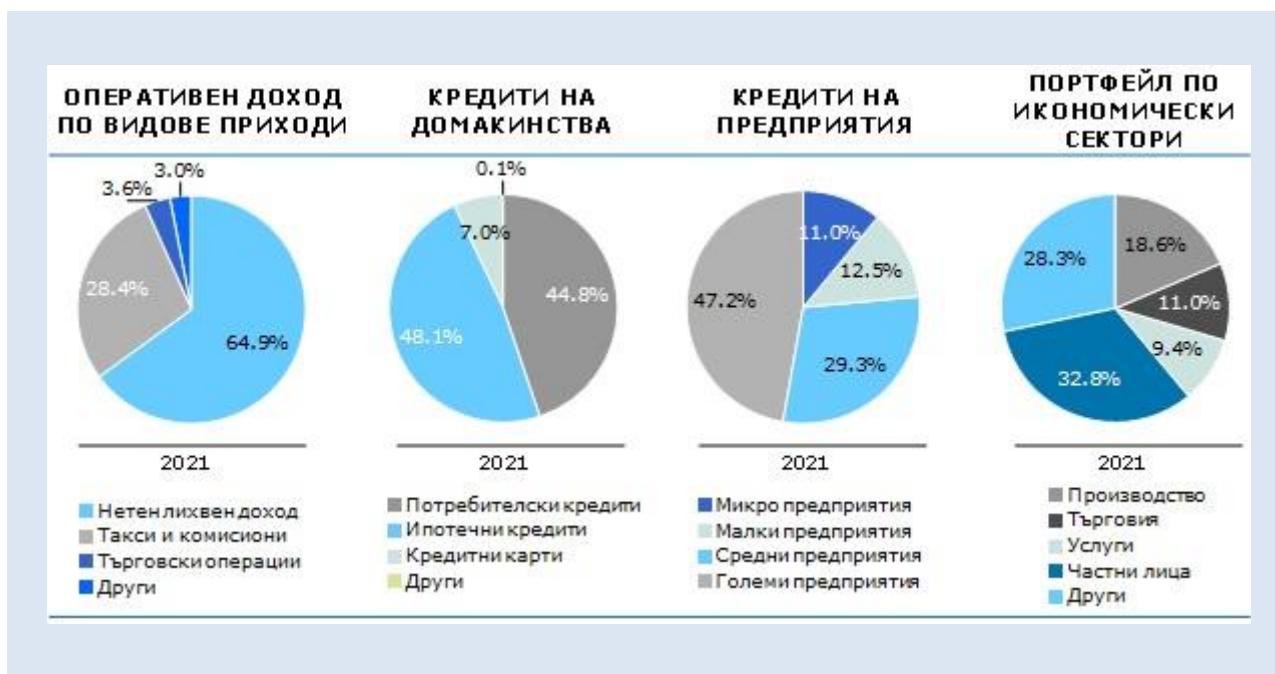
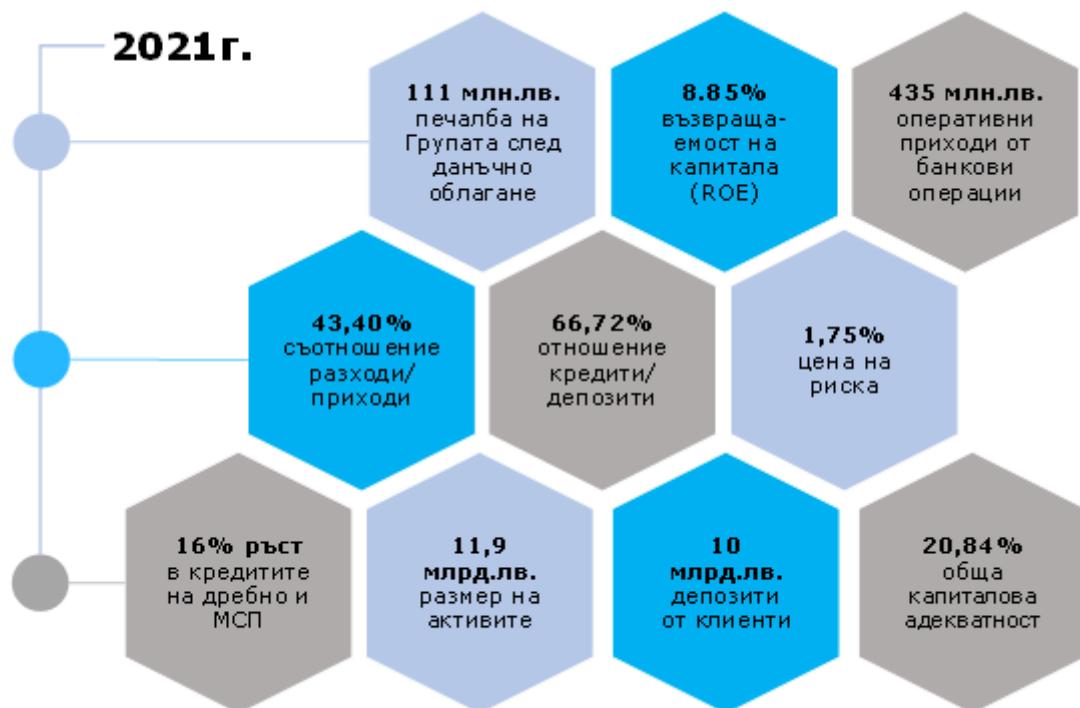
(НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА)

НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ЗА 2021 г.

АПРИЛ 2022 г.

Настоящият доклад за дейността е изгoten на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на КФН за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции, Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и актовете по прилагането им, както и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

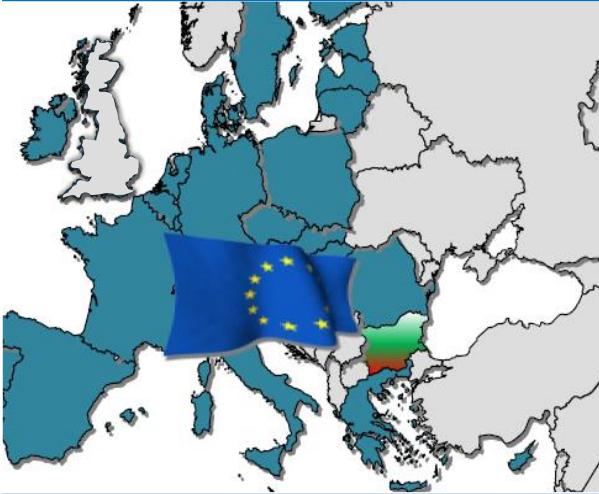
ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ

СЪДЪРЖАНИЕ

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	6
БАНКОВА СИСТЕМА	11
МИСИЯ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ	16
ПРОФИЛ НА FIBANK	17
Корпоративен статус	17
Съучастие и членство в организации	17
Пазарна позиция	17
Пазарен дял	17
Кореспондентски отношения	18
Клонова мрежа	18
Дъщерни дружества	19
Награди 2021 г.	20
ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ.....	21
АКЦЕНТИ ЗА 2021 г.....	24
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД	27
Ключови показатели.....	27
Устойчиво развитие	28
Кредитен рейтинг	28
Финансов резултат	29
Баланс	32
Кредитен портфейл	34
Кредити	34
Сделки между свързани лица	36
Условни задължения	37
Привлечени средства	38
Капитал	40
Регулаторен капитал	40
Капиталови изисквания	42
Капиталови буфери	42
Ливъридж	43
Приемливи задължения	44
УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	45
Стратегия за управление на риска	45
Рамка за рисков апетит	46
Карта на рисковете	47
Риск култура	47
Рамка за управление на рисковете	48
Линии на защита	48
Структура и вътрешна организация ..	49
Колективни органи за управление на риска	49
Система от лимити	51
План за възстановяване	51
Кредитен риск	52
Кредитен процес	52
Модели за измерване на кред. риск	54
Техники за редуциране на кред. риск	55
Проблемни експозиции и стратегия за тяхното редуциране	55
Обезценка и провизиране на рискови експозиции	57
Пазарен риск	58
Позиционен риск	58
Лихвен риск в банков портфейл	59
Валутен риск	60
Риск от контрагента и сътълмент риск	60
Ликвиден риск	60
Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността	62
Операционен риск	63
Информационна сигурност	64
Защита на лични данни	64
Непрекъсваемост на процесите	64
Рискови експозиции	65
Вътрешен анализ на адекватността на капитала	65
КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ	68
Клонова мрежа	68
Контакт център	69
Корпоративна интернет страница	70
Корпоративен блог	70
Продажби	71
Дигитално банкиране	71
E-банкиране „Моята Fibank“	71

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	74	Управленски въпроси 103
Рамка за корпоративно управление	75	Етични въпроси 104
Кодекс за корпоративно управление	76	Етичен кодекс 104
Управленска структура	77	Отговорност и съответствие 104
Надзорен съвет	78	Механизъм за докладване (<i>whistleblowing</i>) 105
Състав и компетенции	78	Приложение на ниво група 105
Политика на многообразие и независимост	78	
Функции и отговорности	79	
Оценка на дейността	79	
Комитети	80	
Управлятелен съвет	82	
Състав и компетенции	82	Банкиране на дребно 112
Политика на многообразие	82	Депозити 112
Функции и отговорности	83	Кредити 113
Комитети и съвети към УС	83	Корпоративно банкиране 115
Общо събрание на акционерите	84	Депозити 115
Контролна среда и процеси	85	Кредити 115
Вътрешен одит	85	Европрограми 120
Регистрирани одитори	86	Платежни услуги 121
Заштита правата на акционерите	86	Картови разплащания 122
Свикване на ОСА и информираност	86	Международни разплащания 123
Основни права и ограничения при прехвърляне	87	Злато и нумизматика 124
Миноритарни акционери и институционални инвеститори	87	Частно банкиране 125
Разкриване на информация	88	Капиталови пазари 126
Директор за връзки с инвеститори	89	
Заинтересовани лица	90	
Акционерна структура	90	
Цена на акции и пазарна капитализация ..	91	
ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪZNAGРАЖДЕНИЯТА	92	
Политика за възнагражденията	93	
НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ	96	
Бизнес модел	97	
Устойчиво развитие	98	
Екологични въпроси	99	
Социални въпроси	102	
		Управленски въпроси 103
		Етични въпроси 104
		Етичен кодекс 104
		Отговорност и съответствие 104
		Механизъм за докладване (<i>whistleblowing</i>) 105
		Приложение на ниво група 105
		ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ..... 106
		Политика за подбор и оценка на пригодността 108
		ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ 110
		ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА 112
		Банкиране на дребно 112
		Депозити 112
		Кредити 113
		Корпоративно банкиране 115
		Депозити 115
		Кредити 115
		Европрограми 120
		Платежни услуги 121
		Картови разплащания 122
		Международни разплащания 123
		Злато и нумизматика 124
		Частно банкиране 125
		Капиталови пазари 126
		ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА..... 128
		First Investment Bank – Albania Sh.a. 128
		Дайнърс клуб България АД 132
		Фи хелт застраховане АД 134
		Майфин ЕАД 136
		ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2021 г..... 138
		ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД..... 141
		ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ..... 142
		ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ..... 143
		Членове на Надзорния съвет 143
		Членове на Управлятелния съвет 147

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	ПОКАЗАТЕЛИ
	Население 6,52 млн. души
	Площ 110,994 кв. км.
	Член на Европейския съюз 2007 г.
	Член на НАТО 2004 г.
	Участие в Европейския валутен механизъм II и Банковия съюз 2020 г.
	Валутен курс EUR/BGN (фиксиран) 1.95583
	Плосък данък 10%
	Moody's Baa1, стабилна
	Fitch Ratings BBB, положителна
	S&P BBB, стабилна

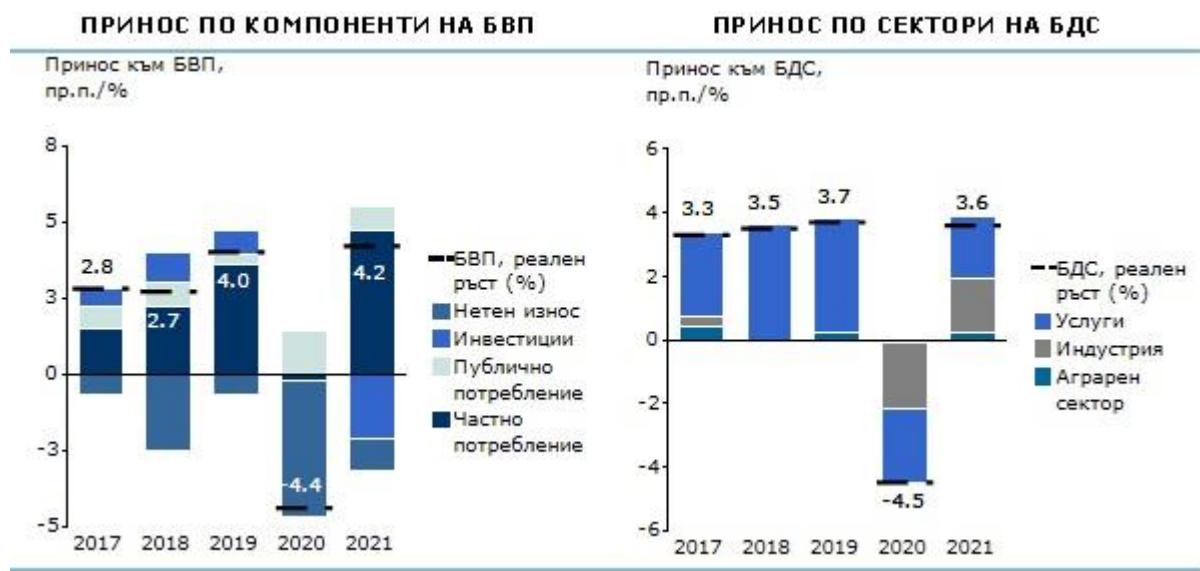
През 2021 г. българската икономика отчита признания на възстановяване от пандемията, свързана с разпространението на COVID-19. Участието на България в Европейския валутен механизъм II и Банковия съюз, както и действащата в страната система на Паричен съвет и провеждана фискална политика допринасят за макроикономическата стабилност.

	2021	2020	2019	2018	2017
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	132 744	119 951	120 395	109 964	102 741
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	4,2	(4,4)	4,0	2,7	2,8
- Частно потребление, реален ръст (%)	8,0	(0,4)	6,0	3,7	2,5
- Публично потребление, реален ръст (%)	4,0	8,3	2,0	5,4	4,3
- Инвестиции, реален ръст (%)	(11,0)	0,6	4,5	5,4	3,2
- Нетен износ, реален ръст (%)	(2,3)	(6,7)	(1,2)	(4,0)	(1,6)
Инфляция, в края на периода (%)	7,8	0,1	3,8	2,7	2,8
Средногодишна инфляция (%)	3,3	1,7	3,1	2,8	2,1
Безработица, в края на периода (%)	4,8	6,7	5,9	6,1	7,1
Текуща сметка (% от БВП)	(2,1)	(0,3)	1,9	0,9	3,3
Търговско сaldo (% от БВП)	(5,0)	(3,2)	(4,7)	(4,8)	(1,5)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	67 666	60 334	48 574	49 037	46 279
Преки инвестиции в България (% от БВП)	1,5	3,7	2,7	1,7	3,1
Брутен външен дълг (% от БВП)	61,8	64,6	61,3	66,1	71,8
Държавен и държавногарант. дълг (% от БВП)	25,0	24,6	19,8	21,8	24,9
Консолидирано бюджетно сaldo (% от БВП)	(3,0)	(2,9)	(1,0)	0,1	0,8
Курс на щатския долар (левове за 1 доллар)	1,73	1,59	1,74	1,71	1,63

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

През 2021 г. брутният вътрешен продукт на страната се повишава с 4,2% (2020: -4,4%), като положителен принос оказват основно частното потребление в размер на 8,0% на годишна база (2020: -0,4%), както и публичното потребление (2021: 4,0%; 2020: 8,3%), в резултат от продължаващите фискални мерки, предприети на държавно ниво за противодействие на последиците от пандемията.

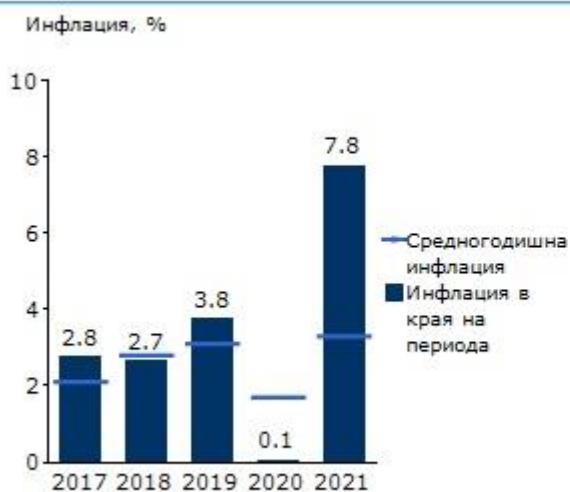
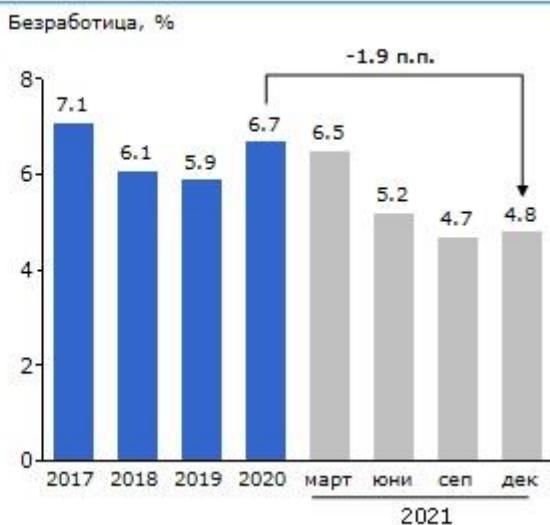
Нетният износ се понижава с 2,3% на годишна база (2020: -6,7%), както и инвестициите в основен капитал – с 11,0% за 2021 г. (2020: +0,6%), в резултат от ограниченията в търговията, придвижването на хора, стоки и предоставянето на услуги, породени от кризата с коронавируса.

През 2021 г. брутната добавена стойност в икономиката расте с 3,6% (2020: -4,5%), с положителен принос във всички основни сфери на дейности, основно в индустриалния сектор, който се повишава с 6,6% общо за периода (2020: -8,2%) и по-специално при добивната и преработвателната промишленост (2021: 9,4%), за сметка на сектора на строителството, където се отчита спад (2021: -7,8%; 2020: -1,0%).

Позитивно влияние за добавената стойност в икономиката оказва и сектора на услугите, които нарастват с 2,8% (2020: -3,3%), вкл. финансовите и застрахователни дейности (2021: 7,7%), телекомуникациите и далекосъобщенията (2021: 6,3%), операциите с недвижими имоти (2021: 4,7%), държавното управление и здравеопазването (2021: 3,3%). Секторите на търговията, транспорта и туризма отчитат спад от 2,5%, като остават сред най-засегнатите от въведените ограничения, свързани с продължаващата пандемична обстановка. Ръст от 6,1% е отчетен в аграрния сектор (2020: -3,3%), за което влияние оказва основно отрасъла на растениевъдството, в т.ч. зърнените и техническите култури и в по-малка степен на животновъдството.

През 2021 г. пазарът на труда отчита индикации на възстановяване, като коефициентът на безработица бележи понижение до 4,8% в края на годината (2020: 6,7%) и отразява подобряващите се очаквания на фирмите по отношение на инвестиции и разходи. Общийят брой на заетите лица възлиза на 3081 хил. души за четвъртото тримесечие на 2021 г., като коефициентът на заетост (на лицата 15-64 години) достига 68,5%. Към края на декември 2021 г. 64% от заетите работят в сектора на услугите, 30% – в индустрията и 6% – в аграрния сектор. Продължава действието на програмите за запазване на работни места чрез субсидирана заетост, вкл. т.нар. мярка „60/40“, с която се осигурява подкрепа на най-засегнатите сектори, в т.ч. транспорт и хотелиерство, и ресторантърство.

ИНФЛАЦИЯ

БЕЗРАБОТИЦА

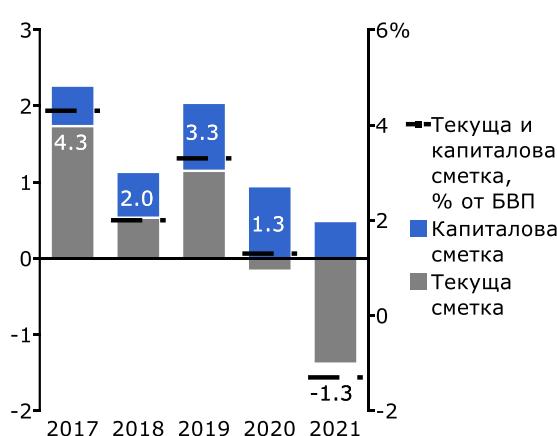
Инфляцията в страната се увеличава, като средногодишната инфляция през 2021 г. възлиза на 3,3% (2020: 1,7%), а инфляцията в края на периода достига 7,8% (2020: 0,1%). Приносът е широкообхватен по компоненти, с основно влияние на енергийните продукти и храните в условия на значително покачване на цените на основни сировини (природен газ, петрол и други) на международните пазари. Нарастването в сектора на нехранителните стоки достига 9,5%, в т.ч. при транспорта (22,2%), която група има основно тегло (от 35%) в потребителската кошница. Въздействие върху повишението оказват и цените при хранителните стоки (8,8%), услугите (4,5%) и общественото хранене (6,8%). Хармонизираната инфляция, която е един от критериите за ценовата стабилност за пристъединяване към Еврозоната, е 6,6% в края на 2021 г. (2020: 0,0%) и 2,8% средногодишно за периода (2020: 1,2%).

ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ В СТРАНАТА

Преки инвестиции,
млрд.евро/%

ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА

Текуща и капиталова сметка,
млрд.евро/%

През 2021 г. преките инвестиции в страната възлизат на 1036 млн. евро или 1,5% от БВП (2020: 2273 млн. евро или 3,7% от БВП), като динамиката отразява основно по-високите постъпления по реинвестирана печалба за сметка на инвестициите в дялов капитал и дългови инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми). По страни най-много инвестиции са привлечени от Люксембург (455 млн. евро), следвани от Германия (285 млн. евро) и Австрия (213 млн. евро).

По-високият ръст при вноса (28,6% за 2021 г. на годишна база до 37 574 млн. евро), спрямо износа (25,4% до 34 205 млн. евро) води до повишаване на дефицита по търговското салдо в размер на -3368 млн. евро или -5,0% от БВП в края на 2021 г. (2020: -1945 млн. евро или -3,2% от БВП). В резултат на това дефицитът по текущата и капиталовата сметка на годишна база се повишава до 1381 млн. евро или 2,1% от БВП.

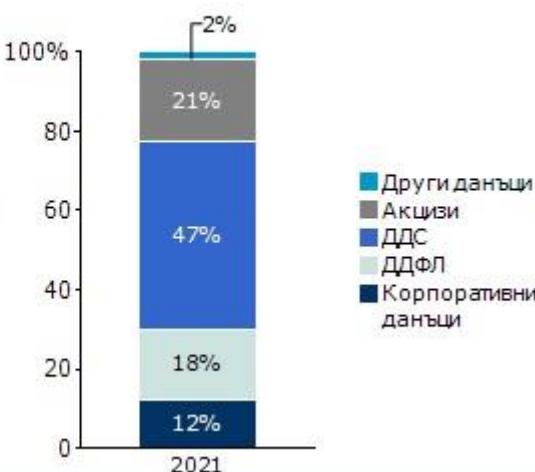
Брутният външен дълг на страната се увеличава до 41 529 млн. евро към края на 2021 г., или 61,8% (2020: 39 627 млн. евро или 64,6% от БВП), с по-изразена динамика при публичния сектор, в резултат от продължаващите фискални мерки за противодействие на пандемията от COVID-19. Публичният външен дълг достига 18,7% от БВП към декември 2021 г. (12 554 млн. евро), като остава сред най-ниските в ЕС. Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг емитиран на вътрешния пазар, възлиза на 25,0% от БВП към края на 2021 г. (2020: 24,6%), при средни нива около 80% за ЕС и страните от Еврозоната. Резервните активи на БНБ покриват 515,1% от краткосрочния дълг към края на 2021 г. (2020: 507,9%) и 506,0% от валутните депозити (2020: 415,4%) в страната.

През 2021 г. консолидираният бюджет отчита дефицит в размер на 3910 млн. лв. или 3,0% от БВП към края на годината (2020: 3533 млн. лв. или 2,9% от БВП), като отразява по-високия ръст на разходите, спрямо приходите. Разходите по консолидираната фискална програма нарастват със 17,6% до 56 251 млн. лв. (2020: 47 850 млн. лв.), в резултат основно на увеличението при нелихвените разходи, в резултат от продължаващите социално-икономически мерки за минимизиране на ефектите от кризата с коронавируса, в т.ч. плащания по мярка 60/40 за субсидирана заетост, плащания към заетите на първа линия в борбата с пандемията, разходи за медикаменти и ваксини, месечни добавки за пенсионерите и плащания към бизнеса и земеделските стопани.

Данъчните постъпления също нарастват, но с по-слаб темп – 14% на годишна база до 40 876 млн. лв. към декември 2021 г., като увеличение е отчетено при всички основни компоненти, вкл. данъка върху доходите на физически лица (с 15,7% до 4839 млн. лв.), корпоративния данък (с 25,5% до 3406 млн. лв.), приходите от ДДС (със 17,8% до 12 979 млн. лв.) и приходите от акцизи (с 4,0% до 5660 млн. лв.). Постъпленията от осигурителни вноски също се увеличават, като възлизат на 12 230 млн. лв. към декември 2021 г., от които 8841 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 3389 млн. лв. – здравни вноски.

КОНСОЛИДИРАН БЮДЖЕТ

Бюджет, млрд.лв./%

СТРУКТУРА НА ДАНЪЧНИТЕ ПРИХОДИ

През годината Fitch Ratings (BBB, положителна перспектива) и Standard & Poor's (BBB, стабилна перспектива) потвърдиха рейтингите на България, в резултат на запазената макроикономическа стабилност, плавното възстановяване на икономическата активност и постепенно отслабване на негативните ефекти и последствия, свързани с пандемията от COVID-19 върху икономиката на страната, както и очаквания за бъдещо развитие и интеграция сред страните от еврозоната.

От 2020 г. българският лев е включен в Европейския валутен механизъм II (ERM II) при запазване на действащата в страната система на Паричен съвет.

Очакванията за 2022 г. включват продължаване на процесите по плавно елиминиране на последиците от пандемията COVID-19, при отчитане на рисковете, свързани с несигурностите в международен план вследствие на нововъзникналото геополитическо напрежение от конфликта в Украйна и потенциалните ефекти от него. Прогнозните нива от Министерството на финансите предвиждат реален ръст на БВП от 3,4-4,8% за периода 2022-2024 г., а тези на Българската народна банка – от 3,6-4,5% за периода 2022-2023 г.

БАНКОВА СИСТЕМА

През 2021 г. банковата система в България отчита повишени резултати и стабилно развитие под влияние на плавно възстановяване на икономическата активност и потребителско търсене в условия на продължаваща пандемична обстановка. Затова допринасят добрите предкризисни стойности на ключовите показатели, вкл. високите нива на ликвидност и капиталова адекватност значително над регуляторно изискуемите, които осигуриха продължаване на кредитирането съобразно пазарното търсене и запазване на доверието в системата. Процесите на интеграция с европейската регуляторна рамка продължават да оказват допълнително влияние върху развитието на банковите политики. От 2020 г. България е част от Банковия съюз чрез участие в Единния надзорен механизъм (SSM) и Единния механизъм за преструктуриране (SRM).

С цел допълнителна устойчивост на системата и прилагане на буфери по отношение на негативните ефекти, произтичащи от коронавируса, през януари 2021 г. Българската народна банка продължи част от мерките, насочени към допълнително укрепване на капитала на банките и по-специално относно изискванията за капитализиране на печалбата.

в % / изменение в пр.п.	2021	2020	2019	21/20	20/19
Базов собствен капитал от първи ред	21,66	21,69	19,04	(0,28)	2,65
Адекватност на капитала от първи ред	22,04	22,10	19,50	(0,31)	2,60
Обща капиталова адекватност	22,62	22,74	20,16	(0,38)	2,58
Съотношение на ливъридж	10,61 ¹	10,74	10,55	(0,13)	0,19
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	274,1	279,0	269,9	(4,9)	9,1
Кредити/депозити ²	69,38	69,04	72,17	0,34	(3,13)
Възвръщаемост на капитала (ROE)	8,93 ¹	5,31	11,63	3,62	(6,32)
Възвръщаемост на активите (ROA)	1,10 ¹	0,66	1,47	0,44	(0,81)
Необслужвани кредити и аванси ³	4,60	5,65	6,48	(1,05)	(0,83)

Източник: Българска народна банка

Нивото на общата капиталова адекватност на системата възлиза на 22,62% към края на 2021 г. (2020: 22,74%), а адекватността на базовия собствен капитал от първи ред (CET1) – на 21,66% (2020: 21,69%), като показателите са значително над регуляторните изисквания. За динамиката допринася по-високият ръст при рисковопретеглените активи спрямо този при отделните елементи на собствения капитал. Съотношението на ливъридж, съпоставяще капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и задбалансови позиции на банките, е 10,61% към септември 2021 г. спрямо 10,74% към края на 2020 г.

Във връзка с отчетените темпове на растеж в кредитирането и цикличните рискове на пазара на недвижими имоти, през годината БНБ увеличи на два пъти нивото на антицикличния капиталов буфер от 0.5% на 1.0% в сила от октомври 2021 г., както и на 1.5% в сила от януари 2023 г. През периода БНБ оповести ежегодния преглед на буфера за други системно значими институции (ДСЗИ) и идентифицира като такива осем банки, за които са определени индивидуални нива

¹ Данни към 30 септември 2021 г.

² Брутни кредити и аванси (без централни банки и кред.институции)/ депозити (без кред.институции)

³ Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси (с цел съпоставимост е използвана широка дефиниция за кредити и аванси, вкл. парични салда при централни банки и други депозити на виждане).

през 2021 г. и 2022 г. в интервала от 0,50% до 1%. През 2021 г. буферът за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България.

Ликвидността в системата е на високи нива, като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете и повишената депозитна база. Отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи потоци за период от 30 календарни дни, възлиза на 274,1% (2020: 279,0%) в края на 2021 г., което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата възлиза на 30,6% към края на декември 2021 г.

През 2021 г. банковата система реализира нетна печалба в размер на 1416 млн. лв., спрямо 815 млн. лв. година по-рано, като увеличение е отчетено при всички основни източници на доход, вкл. нетния лихвен доход и този от такси и комисиони, както и намаление при разходите за обезценка, които достигат 594 млн. лв. за периода (2020: 876 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2021	2020	2019	21/20	20/19
Нетен лихвен доход	2 757	2 649	2 746	4,1	(3,5)
Нетен доход от такси и комисиони	1 241	1 039	1 106	19,4	(6,1)
Административни разходи	1 784	1 677	1 664	6,4	0,1
Обезценка	594	876	431	(32,2)	103,4
Нетна печалба	1 416	815	1 675	73,7	(51,4)

Източник: Българска народна банка

Нетният лихвен доход за 2021 г. се повишава с 4,1% до 2757 млн. лв. (2020: 2649 млн. лв.), генериран в среда на продължаващи ниски лихвени равнища, а нетният доход от такси и комисиони – до 1241 млн. лв. (2020: 1039 млн. лв.), като осигурява солиден принос към печалбата, формирали 27,9% от общите оперативни приходи на системата (2020: 25,0%). Отчетените финансови резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 1,10% за деветмесечието на 2021 г. (2020: 0,66%) и възвръщаемост на капитала (ROE) от 8,93% за същия период (2020: 5,31%).

Общите балансови активи нарастват с 9,2% на годишна база до 135 410 млн. лв. към декември 2021 г. (2020: 124 006 млн. лв.), като структурата на баланса на системата включва основно кредитите и авансите – 58,2% от общите активи (2020: 58,9%), паричните средства и салда при централни банки – 21,0% от активите (2020: 21,9%) и инвестициите в ценни книжа – 16,7% (2020: 14,6%), които включват основно дългови ценни книжа.

Кредитната активност през 2021 г. се ускорява с по-изразена динамика при домакинствата, спрямо нефинансовите предприятия. Жилищните ипотечни кредити нарастват с 15,0% до 15 815 млн. лв. (2020: 13 752 млн. лв.), а потребителските кредити – с 11,0% до 14 304 млн. лв. (2020: 12 882 млн. лв.) в края на декември 2021 г. Кредитите на нефинансови предприятия остават структуроопределящи с 53,1% от общите кредити на клиенти, като достигат до 40 286 млн. лв. (2020: 38 042 млн. лв.).

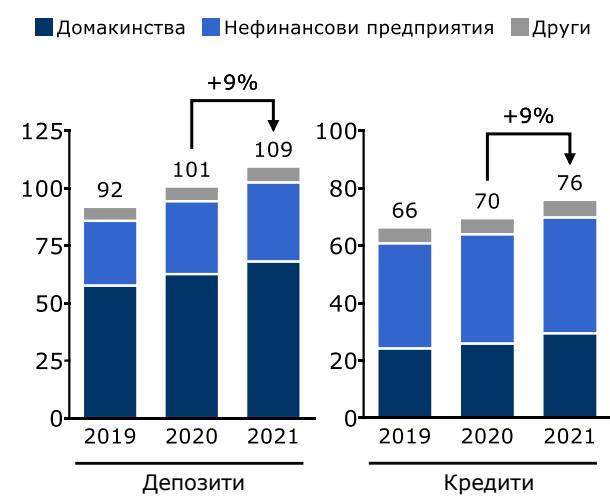
Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 4,60% от брутните кредити и аванси към декември 2021 г. (2020: 5,65%), изчислени с цел съпоставимост с предходни периоди съгласно широката дефиниция за кредити и аванси, включваща и паричните салда при централни банки и други депозити на виждане. В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (63,7%), следвани от домакинствата (33,8%) и другите финансови предприятия (2,4%).

в млн. лв. / изменение в %	2021	2020	2019	21/20	20/19
Активи	135 410	124 006	114 201	9,2	8,6
Кредити на нефинансови предприятия	40 286	38 042	36 573	5,9	4,0
Кредити на домакинства, в т.ч.:	29 468	25 882	24 193	13,9	7,0
- Жилищни ипотечни кредити	15 815	13 752	12 487	15,0	10,1
- Потребителски кредити	14 304	12 882	12 427	11,0	3,7
Депозити от нефинансови предприятия	34 374	31 701	28 150	8,4	12,6
Депозити от домакинства	68 107	62 636	57 616	8,7	8,7

Източник: Българска народна банка

През 2021 г. продължава действието на изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от Българската народна банка „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансово институции във връзка с COVID-19“, съобразно сроковете и условията на неговото прилагане. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който отсрочването по такива експозиции не води автоматично до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение. Към 31 декември 2021 г. са одобрени искания за отсрочване на обща стойност 8255 млн. лв., които представляват 10,9% от брутния кредитен портфейл на системата. От тях 6481 млн. лв. са на предприятия, а 1774 млн. лв. – на домакинства.

КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ (МЛН.ЛВ.)

ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

През 2021 г. привлечените средства в банковата система (без кредитни институции) продължават тенденцията на растеж – с 8,6% до 109 356 млн. лв. към декември 2021 г. (2020: 100 671 млн. лв.), въпреки средата на ниски лихвени равнища, като отразяват доверието към системата и несигурността от средата. Увеличение е отчетено както при депозитите на нефинансови предприятия (с 8,4% до 34 374 млн. лв.), така и при домакинствата (с 8,7% до 68 107 млн. лв.), които остават структуроопределящи с относителен дял от 62,3% от привлечения ресурс. Във валутната структура на депозитите делът на левовите депозити се увеличава до

63,7% към декември 2021 г. (2020: 61,9%), за сметка на депозитите в евро, които се понижават до 29,2% (2020: 31,0%), а тези в друга валута остават без промяна – 7,1% (2020: 7,1%).

През годината тенденцията към понижаване на лихвените проценти се запазва съобразно динамиките в Еврозоната и страните от ЕС. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес⁴) на домакинствата и нефинансовите предприятия спадат средно за 2021 г. (претеглени през обемите) съответно до 0,06% и -0,17% (2020: 0,09% и -0,04%). Понижение е отчетено и при лихвените проценти по кредитите (нов бизнес⁵), като при нефинансовите предприятия – до 2,60% средно за периода (2020: 2,91%), при ипотечните – до 2,71% (2020: 2,88%), а при потребителските кредити – до 8,08% (2020: 8,20%).

В края на декември 2021 г. в страната оперират 25 кредитни институции, от които 7 клона на чуждестранни банки, като консолидационните процеси в системата продължават, следвайки глобалните тенденции за търсене на оптимизации в структурата и ефективността на банковите институции на фона на засилена конкуренция и натиск от нови доставчици на финансови услуги.

Заеманият дял от групата на значимите банкови институции (съгласно критериите на ЕЦБ) в страната възлиза на 66,1% от банковите активи към септември 2021 г., на по-малко значимите – съответно 30,6%, а на клоновете на чуждестранни банки – 3.3%.

Сред основните предизвикателства пред банките е справянето с несигурностите – политически и икономически, породени от международната обстановка, преодоляване на последствията от пандемията от COVID-19, развитието на дигитализацията и киберсигурността, както и обема на регулативите, влияещи върху конкурентните предимства, вкл. изискванията за собствен капитал и приемливи задължения (MREL) и тези, свързани с устойчивостта (ESU фактори).

РАЗВИТИЕ НА РЕГУЛАТОРНАТА РАМКА

През 2021 г. са реализирани множество регуляторни промени, като по-важните от тях са:

В началото на годината бяха извършени промени в Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, които транспортират изискванията на Директива (ЕС) 2019/879 (BRRD II). С промените се въвеждат минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (MREL), изчислени индивидуално за всяка банка като отношение спрямо общата рискова експозиция (TREA) и спрямо мярката за общата експозиция (LRE), с краен срок за достигане на определените минимални изисквания от 1 януари 2024 г.

С промени в Закона за кредитните институции се хармонизират възможностите за налагане на допълнителни капиталови изисквания към кредитните институции от страна на регулатора, както и издаването на препоръки за допълнителен собствен капитал, с оглед покриване на загуби при стресови ситуации. В тази насока е приета нова Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери, комбинираното изискване за буфер, ограниченията върху разпределенията и препоръката за допълнителен собствен капитал, с която се регламентират и изисквания, свързани с буфера на отношението на ливъридж.

През 2021 г., отчитайки развитието на иновативните схеми за разплащания, са направени допълнения в Закона за платежните услуги и платежните системи. Регламентирани са т.нар. „незабавни плащания“ (instant payments), които се изпълняват по схемата за незабавни плащания SEPA кредитен превод на Европейския платежен съвет.

⁴ Срочни депозити в левове до 1 г.

⁵ Кредити по оригинален матуритет в левове

През годината са направени изменения в Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, които хармонизират изискванията по отношение на правовете на същественост при просрочени задължения, както и разпоредбите за управление на лихвения риск в банковия портфейл и рисковете от възлагането на дейности на външни изпълнители.

Приети са и промени в Наредба №4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките, с които се прецизират лицата в обхвата на политиката за възнагражденията, както и въвеждане на възможност за освобождане от изискванията за разсрочване, задържане и изплащане в инструменти на променливите възнаграждения съобразно принципите за пропорционалност. Ревизирани са и Насоките на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията (EBA/GL/2021/04).

През периода е изменена Наредба №21 на БНБ за задължителните минимални резерви (ЗМР), които банките поддържат при БНБ, като е променено определението за свръхрезерв, за което се приема всяко превишение на наличностите, държани в резервни активи над изискуемия размер на ЗМР.

Направени са и промени, с които се прецизират текстове и се оптимизират процесите, касаещи централизираните регистри, поддържани от БНБ, регламентирани в Наредба №22 за Централния кредитен регистър и Наредба № 12 за Регистъра на банковите сметки и сейфове.

През 2021 г. продължава развитието и усъвършенстването на подзаконовата нормативна рамка, уреждаща изискванията към дейността на публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа. Приета е нова Наредба №2 на КФН за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар. Промените произтичат от изменения в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), с който в националното законодателство се въвеждат мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2017/1129 относно проспектите.

През 2021 г. европейската правна рамка, регулираща дейността на кредитните институции, е допълнена и доразвита и с ревизирани Насоки на Европейския банков орган (ЕБО), които са приети от БНБ за прилагане в страната. Преразгледани са Насоките относно вътрешното управление (EBA/GL/2021/05), Насоките за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2021/06), Насоките относно докладването на значими инциденти съгласно Директива (ЕС) 2015/2366 (ДПУ2) (EBA/GL/2021/03), както и Насоките относно комплексната проверка на клиента и факторите, които институциите следва да вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки.

С оглед реализиране на целите на Европейския съюз относно изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, както и за постигане на климатична неутралност до 2050г., през 2021 г. се развива регуляторната рамка по отношение на изискванията за устойчивост.

От началото на 2021 г. се прилага Регламент (ЕС) 2019/2088 относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги („Регламент за оповестяванията“), с който се въвеждат хармонизирани изисквания за оповестяване относно интергрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения и предоставяне на инвестиционни съвети. През годината са приети делегирани регламенти, допълващи Регламент (ЕС) 2020/852 за таксономията, с които се урежда информацията, оповестявана от финансовите и нефинансовите предприятия във връзка с екологично устойчивите икономически дейности, както и техническите критерии за проверка дали дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смякчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата.

МИСИЯ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ

Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързоразвиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.

За повече информация виж раздел „[Приоритети за развитие](#)“.

ПРОФИЛ НА FIBANK

КОРПОРАТИВЕН СТАТУС

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

СЪУЧАСТИЕ И ЧЛЕНСТВО В ОРГАНИЗАЦИИ

- ❖ Асоциация на банките в България
- ❖ Българска фондова борса АД
- ❖ Централен депозитар АД
- ❖ БОРИКА АД
- ❖ MasterCard International
- ❖ VISA Inc.
- ❖ S.W.I.F.T.
- ❖ Factors Chain International

ПАЗАРНА ПОЗИЦИЯ⁶

- ❖ Пето място по активи
 - ❖ Шесто място по кредити
 - Четвърто място по кредити на предприятия
 - Пето място по потребителски кредити
 - Шесто място по ипотечни кредити
 - ❖ Пето място по депозити
 - Пето място по депозити от физически лица
 - ❖ Сред водещите банки в картовия бизнес и платежните услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговските операции
- ❖ 8,32% от банковите активи в България
 - ❖ 9,34% от кредитите в страната
 - 10,84% от кредитите на предприятия
 - 8,56% от потребителските кредити
 - 6,37% от ипотечните кредити
 - ❖ 8,69% от депозитите в страната
 - 10,27% от депозитите на физически лица

ПАЗАРЕН ДЯЛ⁷

⁶ Пазарните позиции са определени въз основа на данни на индивидуална основа от Българската народна банка.

⁷ Пазарните дялове са определени въз основа на данни на индивидуална основа от Българската народна банка.

КОРЕСПОНДЕНТСКИ ОТНОШЕНИЯ

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

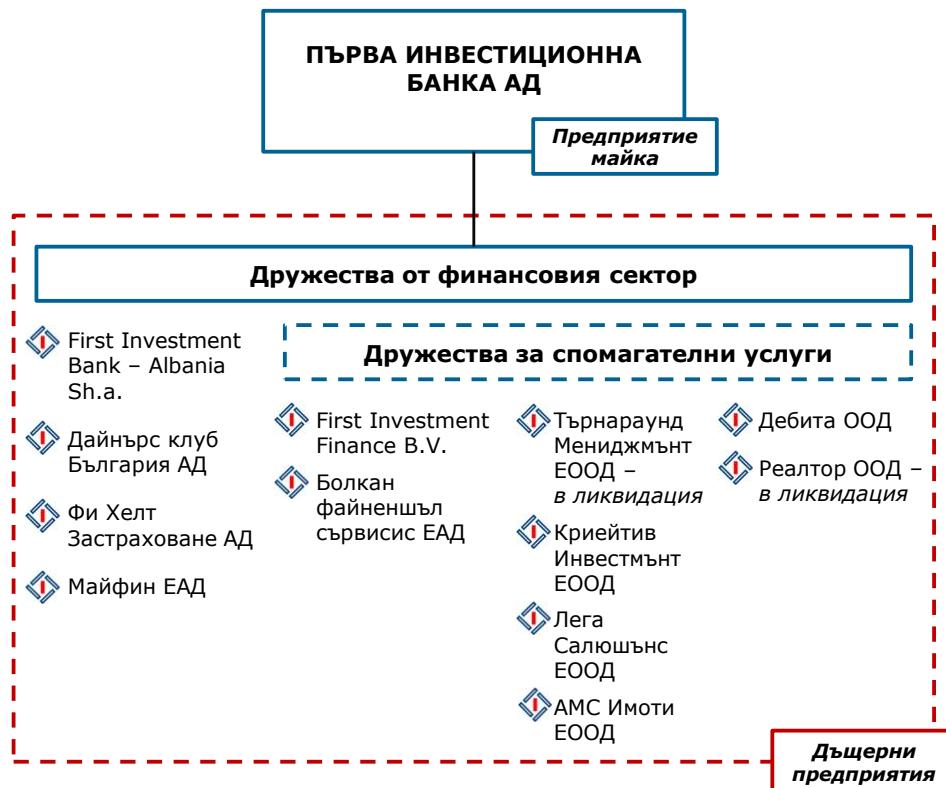
КЛОНОВА МРЕЖА

- ❖ Към 31 декември 2021 г. Групата на Първа инвестиционна банка има общо 141 клона и офиса: 126 клона и офиса, в т.ч. централа, покриващи територията на България и един чуждестранен клон в Кипър, както и централа и 14 клона на дъщерната банка First Investment Bank – Albania Sh.a. в Албания.
- ❖ Fibank поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция, които постоянно усъвършенства съобразно технологичното развитие и клиентските потребности.

За повече информация относно клоновата мрежа виж раздел „[Канали за дистрибуция](#)”, както и раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)”.

ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Първа инвестиционна банка АД има дванадесет дъщерни дружества към 31 декември 2021 г.: First Investment Bank - Albania Sh.a. (100%), Дайнърс клуб България АД (94,79%), Фи Хелт Застраховане АД (59,10%), Майфин ЕАД (100%), First Investment Finance B.V. (100%), Дебита ООД (70%), Реалтор ООД (51%) – в ликвидация, Болкан файненшъл сървисис ЕАД (100%), Крийтив Инвестмънт ЕООД (100%), Търнараунд Мениджмънт ЕООД (100%) – в ликвидация, Лега Салюшънс ЕООД (100%) и АМС Имоти ЕАД (100%).

Към 31.12.2021 г. дружествата включени в консолидираните финансови отчети на Групата на Първа инвестиционна банка са: First Investment Bank - Albania Sh.a., Дайнърс клуб България АД, Фи Хелт Застраховане АД и First Investment Finance B.V. Останалите дъщерни дружества не са включени в консолидираните финансови отчети поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансовите резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на 31.12.2021 г. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

През 2021 г. капиталът на дъщерното дружество Майфин ЕАД е увеличен от 1 млн. лв. на 2 млн. лв., с цел развитие на дейността и предлагане на нови услуги за клиентите.

През годината са взети решения за прекратяване на дейността на дъщерните дружества Реалтор ООД и Болкан файненшъл сървисис ЕАД, като за същите се открива процедура по ликвидация. През януари 2022 г., в изпълнение на решението за закриване на дъщерното дружество Търнараунд Мениджмънт ЕООД, същото е заличено в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ.

За повече информация относно дъщерните дружества виж раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“, както и бележка 36 „Дъщерни предприятия“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

НАГРАДИ 2021 г.

- ❖ Първа инвестиционна банка е отличена с награда „Дигитална банка на годината – България“ от международното списание "Global Brands Magazine" за принос в развитието на иновациите и осигуряването на сигурна и надеждна система за дигитално банкиране.
- ❖ За поредна година Fibank печели приза „Любима марка 2021“ на българския потребител и първото място в категорията „Финансови институции“ на потребителската класация „My Love Marks“.
- ❖ Fibank получава наградата „Златно сърце“ на списание Business Lady за последователната си политика в областта на корпоративната социална отговорност.
- ❖ Дъщерното дружество „Майфин“ ЕАД получава награда за налагане на търговска марка през 2021 г., както и е финалист в категорията „Зелена планета“ в годишните награди за благотворителност и корпоративна социална отговорност на списание „Бизнес лейди“.

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ

1993 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. ❖ Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-1995 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Банката се развива и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ПИБ АД първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. ❖ Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от Европейската банка за възстановяване и развитие – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Първа инвестиционна банка е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. ❖ Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. ❖ Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждестранни банки. Банката договаря финансирания за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застраховане.
1999 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. ❖ Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. ❖ Банката учредява чуждестранен клон в Тирана, Албания, който предлага банкови услуги на албански дружества и физически лица.
2000 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ПИБ АД стартира първия Виртуален банков клон в България, с възможност за работа в Интернет. ❖ Банката е отличена с наградата „Банка на годината“ на вестник „Пари“. ❖ Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2002 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank е определена за „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“.
2003 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. ❖ Fibank за втори път печели наградата „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“.
2004 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от ATM терминали нараства над 2 пъти. ❖ ПИБ АД е отличена с наградата „Финансов продукт на годината“ за продукта Ипотечен овърдрафт.
2005 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. ❖ Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондова борса. Fibank е и първата българска банка, емитираща безсрочни подчинени облигации. ❖ Матьо Mateev (зам. главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2006 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“. ❖ Първа инвестиционна банка получава €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участието на 33 международни банки. ❖ Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн.lv. на 100 млн.lv. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.

2007 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество. ❖ Стаптира „FIBank Mobile” – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите. ❖ Fibank е сред първите банки в България, внедрила чип технологията при издаването на карти. ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за банкова дейност в Албания.
2008 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка внедрява нова интегрирана банкова информационна система FlexCube. ❖ ПИБ АД получава синдикиран заем от 65 млн. евро от 11 водещи международни банки. ❖ Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог. ❖ Банката е отличена с награда OSCARDS за иновативност в областта на картовия бизнес.
2009 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни диаманти. ❖ Първа инвестиционна банка предлага нова интернет услуга „Моята Fibank”, за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.
2010 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank посреща своя едномилионен клиент. ❖ Подписано е споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране. ❖ Fibank първа в страната предлага безконтактни плащания по технологията PayPass. ❖ ПИБ АД придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.
2011 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank е обявена за „Най-добра банка в България” за 2011 г. от финансовото списание Euromoney. ❖ Нови изпълнителни директори на ПИБ АД – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански. ❖ Мая Георгиева (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината 2011” на вестник „Банкеръ” за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.
2012 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank е наградена за „Банка на годината” от Асоциация „Банка на годината” за най-добро комплексно представяне. ❖ Банката подписва споразумение с Европейския инвестиционен фонд за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE. ❖ Васил Христов (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината” на вестник „Банкеръ”.
2013 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД. ❖ Fibank финализира издаването на хибриден дълг (две емисии облигации) на обща стойност 100 млн. евро, включен в капитала от първи ред. ❖ На клиентите е осигурена възможност за онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. ❖ Мая Ойфалош е избрана за изпълнителен директор на Банката.
2014 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги. ❖ ПИБ АД преодолява натиска върху банковата система с поддържаната висока ликвидност, професионализъм и получена ликвидна подкрепа съгласно Решение C(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г. ❖ Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на дребно от международния портал Global Banking & Finance Review.
2015 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank реализира проект с IFC за надграждане на системите за управление на риска и корпоративното управление съгласно принципите на Baselския комитет и признати международни стандарти. ❖ Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC. ❖ Въведена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Създаден е Клуб на инвеститорите с цел отворена линия за комуникация с инвеститорите и засилване диалога с миноритарните акционери. ❖ Първа инвестиционна банка е отличена като най-силна марка сред финансовите институции в България от международната организация Superbrands.
2016 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Стартрана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти. ❖ Банката издължи ликвидната подкрепа във връзка с решение C(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г. ❖ Fibank премина успешно прегледа за качеството на активите и стрес теста проведен в страната. ❖ Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.
2017 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omnichannel). ❖ Първа инвестиционна банка се включи като директен участник в пан-европейската система за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer). ❖ Fibank обнови банковата информационна система, като миграра към версия Oracle Flexcube 12. ❖ Развиват се онлайн услугите, свързани с потребителски кредити – www.credit.fibank.bg.
2018 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си. ❖ Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия. ❖ Разработен е софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката. ❖ Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение “Evolve”, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. ❖ Подписано е споразумение по програма COSME+ за финансиране на МСП.
2019 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка успешно пласира хибриден инструмент на стойност 30 млн. евро. ❖ Fibank е сред водещите банки, която се присъединява към глобалното решение SWIFT gpi, чрез което значително се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. ❖ Картовите услуги се развиват с изпреварващо въвеждане по отношение на дигитализираните карти и плащането на смарт устройства. ❖ Стартира дейността на централизиран бек-офис в системата на Банката, с цел повишаване ефективността при обслужване на клиентите. ❖ Fibank премина прегледа на качеството на активите и стрес теста, проведени от ЕЦБ през годината. ❖ Предприети са инициативи за повишаване на финансовата грамотност, вкл. на деца и юноши.
2020 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка успешно увеличава капитала си със 195 424 хил. лв. Нови акционери на Банката са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation със 7,87%. ❖ Fibank, първа сред банките в страната, осигурява възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с пандемията COVID-19. ❖ Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Никола Бакалов и Ралица Богоева, както и нов Главен финансов директор – Янко Караколов. ❖ Банката подкрепя създаването на ново дружество (start-up) в областта на платежните услуги – „Майфин“ ЕАД, лицензирано като дружество за електронни пари с капитал в размер на 1 млн. лв ❖ Първа инвестиционна банка подписва споразумения с Българска банка за развитие и Фонд на фондовете в подкрепа на физически лица и малки, и средни предприятия за преодоляване на последствията от пандемията от COVID-19.

АКЦЕНТИ ЗА 2021 г.

ЯНУАРИ

- ❖ Видео консултация – стартира нова услуга за клиентите относно кредитни продукти за физически лица, достъпна през www.fibank.bg и електронното банкиране „Моята Fibank“.
- ❖ Нови златни и сребърни кюлчета-медальони във формата на сърце, произведени от швейцарската рафинерия PAMP по идеен проект на Fibank.
- ❖ Fibank удължава срока за подаване на искания от клиенти за отсрочване на задължения по мораториума върху плащанията във връзка с пандемията COVID-19.

ФЕВРУАРИ

- ❖ Потребителски кредит от Fibank – изцяло онлайн за физически лица, с осигурена възможност за дистанционно подписане на документите.
- ❖ Служители на Банката от цялата страна се включиха във второто издание на проекта на Fibank със социална насоченост – Кулинарна академия (Fibank & Cook Academy), провеждан в онлайн формат с участието на известни кулинарни експерти.
- ❖ Фи Хелт Застраховане развива предлаганите продукти, в т.ч. чрез допълнително покритие към застраховка „Спокойствие с Fihealth“, относно риска „Нежелана безработица“.

МАРТ

- ❖ Банката предлага възможност за дистанционно кандидатстване за ипотечен кредит, достъпно чрез мобилното приложение My Fibank.
- ❖ Добавени са нови функционалности в дигиталното банкиране, осигуряващи възможност за ползване на нови услуги и покупки на онлайн продукти.
- ❖ Програмата Smart Lady на Fibank в подкрепа на жените предприемачи и микропредприятията се развива, като финансираните проекти надхвърлят 85 млн.лв.
- ❖ Дайнърс клуб България реализира кампания с търговски вериги за популяризиране на плащанията с карти Diners Club.

АПРИЛ

- ❖ Fibank първа в страната предлага иновативни разплащания със смарт часовници чрез услугата Fitbit pay и дигитализирани карти, издадени от Банката.
- ❖ Стартира проект за дигитализиране на клоновата мрежа (branch digitalization) – електронно подписане на документи в офисите на Банката.
- ❖ Създадена е организация за въвеждане на изискванията за устойчиво развитие, отчитащи екологичните, социални и управленски (ESG) фактори в дейността на Банката, вкл. свързани със стратегическото планиране, рамката за управление на рисковете, вътрешното управление и оповестяване.

МАЙ

- ❖ Кредитните рейтинги на Първа инвестиционна банка са потвърдени от рейтинговата агенция Fitch Ratings.
- ❖ Осигурена е възможност за онлайн откриване на разплащателна сметка с дебитна карта през разработен нов портал на Банката – <https://smetka.fibank.bg/>.
- ❖ Fibank създава нова workflow система за управление на процеси в кредитирането на физически лица – BPM (Business Process Management).
- ❖ Майфин ЕАД развива функционалностите на дигиталния си портфейл чрез нови услуги, свързани с управлението на лични финанси (PFM), комунални плащания и онлайн покупки.

ЮНИ

- ❖ Проведено е Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, на което е решено нетната печалба за 2020 г. да бъде капитализирана, както и избран нов независим член и председател на Одитния комитет на Банката.
- ❖ Създаден е фонд Sustainable Lady, като част от програмата Smart Lady на Fibank, в подкрепа на иновативни „зелени“ проекти на жени предприемачи – съвместна инициатива с Mastercard.
- ❖ Fibank е сред първите банки в страната, които се включват в Програма „Възстановяване“ на Фонд мениджър на финансови инструменти в България към министерство на финансите в подкрепа на малките и средни предприятия за преодоляване на последствията от COVID-19.

ЮЛИ

- ❖ Debit Mastercard Platinum – нова дебитна карта в премиум сегмента, предлагаша редица предимства, вкл. приложение с виртуален асистент (AskPLEEZ!) и concierge услуги.
- ❖ Стартирани са нови функционалности в електронното банкиране My Fibank, вкл. онлайн искане за овърдрафт „Лесен кредит“.
- ❖ Внедрена е нова система за управление на човешките ресурси, даваща възможност за по-ефективна работа по управление на човешкия капитал в Банката.

АВГУСТ

- ❖ Проведена е регулярна среща с миноритарните акционери, като част от последователната политика за прозрачност, осигуряване на възможности за открит диалог и обратна връзка.
- ❖ Кредитните карти в премиум сегмента с по-добри условия по cashback програмата, с възможност за връщане до 1%, съобразно реализирания оборот за период от 6 месеца.
- ❖ Реализирана е инициатива в подкрепа на малките хора с нисък ръст, както и предприети действия, целящи облекчаване на ползването на ATM терминали на Банката от незрящи хора.
- ❖ Обновени са процесите и системите в областта на информационната сигурност, вкл. въведена нова система за контрол на данните.

СЕПТЕМВРИ

- ❖ Стапира предлагането на нова сребърна монета, посветена на Годината на тигъра, разработена съвместно с Новозеландския монетен двор.
- ❖ Банката усъвършенства политиките си в областта на вътрешното управление, в т.ч. относно съставите на комитетите и съветите към Управителния съвет.
- ❖ Fibank продължава да стимулира развитието на детските и тийн дебитни карти чрез нови конкурентни условия и включени микрокарта и аксесоар гривна за плащане.

ОКТОМВРИ

- ❖ Разработени са нови продукти, предназначени за физически лица и бизнес клиенти – „Златен портфейл“ и „Еко портфейл“, обвързани с цената на златото и с портфейл от облигации, базирани на зелени проекти.
- ❖ Fibank утвърждава имиджа си на дигитална банка с международно признание от списание "Global Brands Magazine" за принос в развитието на иновациите и дигиталното банкиране.
- ❖ Първа инвестиционна банка е сред пилотните банки за включване в схемата за незабавни плащания в левове – Blink, оперирана от БОРИКА АД.

НОЕМВРИ

- ❖ Първа инвестиционна банка предлага иновативен продукт – „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (ХАО).
- ❖ Подписано е споразумение с Фонда на фондовете за отпускане на кредити за земеделски производители по финансов инструмент „Финансиране в селските райони“.
- ❖ MyCard – нова виртуална кредитна карта с предварително одобрен кредитен лимит, която се издава изцяло онлайн през мобилното приложение My Fibank.

ДЕКЕМВРИ

- ❖ Разработени са нови кредитни продукти за бизнес клиентите – „Зелен транспорт“, „Зелена енергия – свободен пазар“ и „Зелена енергия – собствено потребление“, в изпълнение на инициативите за устойчиво развитие.
- ❖ Успешно записани са два транша от едногодишната програма на Банката за издаване на хибридни инструменти с общ размер до 100 млн. евро, отговарящи на изискванията за допълнителен капитал от първи ред.
- ❖ Взето е решение за преместване на централното управление на Банката в нова модерна сграда – Sofia Tech One, сертифицирана по еко стандарт BREEAM ниво "Excellent".

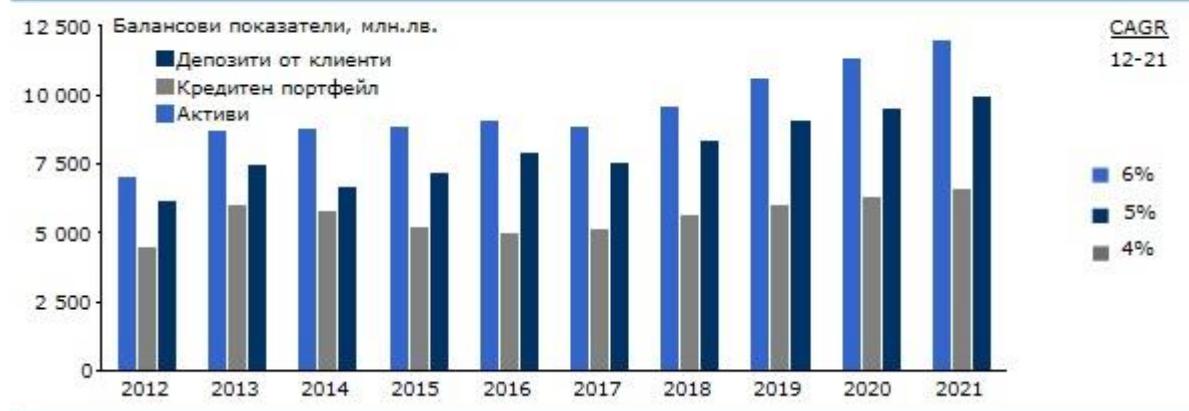
ФИНАСОВ ПРЕГЛЕД

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

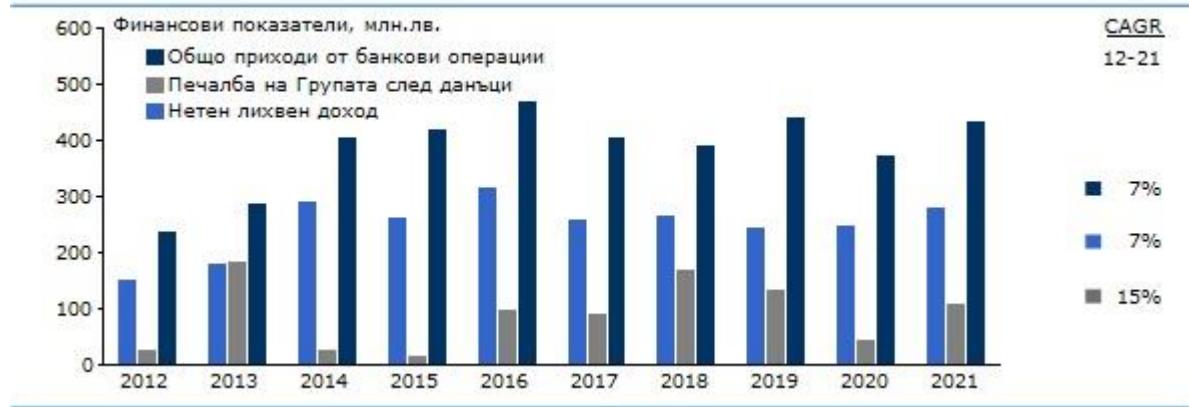
	2021	2020	2019	2018	2017
Финансови показатели (хил. лв.)					
Нетен лихвен доход	282 465	249 678	246 714	267 088	260 926
Нетен доход от такси и комиссионни	123 505	99 192	106 774	97 111	102 146
Нетни приходи от търговски операции	15 742	12 531	15 378	10 809	15 326
Общо приходи от банкови операции	434 970	373 709	443 484	391 329	406 589
Административни разходи	(192 083)	(193 807)	(220 448)	(212 066)	(204 698)
Обезценка	(125 663)	(98 707)	(119 730)	(83 378)	(78 850)
Печалба на Групата след данъци	111 408	45 517	137 922	171 546	92 245
Доход на акция (в лв.)	0,74	0,36	1,25	1,56	0,84
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	11 897 221	11 335 420	10 660 175	9 586 681	8 921 198
Вземания от клиенти	6 653 944	6 312 887	6 017 137	5 716 062	5 162 907
Вземания от банки и фин. институции	87 456	106 111	79 618	125 483	54 402
Задължения към други клиенти	9 973 631	9 542 276	9 104 021	8 342 691	7 583 819
Други привлечени средства	120 002	103 649	109 348	121 120	127 493
Хибриден дълг	320 733	267 579	267 615	208 786	208 786
Общо капитал на Групата	1 319 842	1 216 420	978 917	846 272	947 350
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	20,84	21,28	18,34	16,15	15,89
Съотношение на капитала от първи ред	20,72	21,15	18,28	16,15	15,87
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	17,33	17,72	14,65	13,30	12,87
Съотношение на ливъридж	12,75	13,45	11,84	11,08	11,28
Ликвидни активи/депозити от клиенти	29,46	30,90	28,61	26,50	25,91
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	256,37	257,17	221,64	269,21	334,85
Съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)	139,81	134,47	132,74	135,45	136,43
Нетни кредити/депозити	66,72	66,16	66,09	68,52	68,08
Възвръщаемост на капитала (след данъци)	8,85	4,22	15,12	19,24	10,24
Възвръщаемост на активите (след данъци)	0,96	0,42	1,38	1,87	1,03
Цена на риска (Cost of risk)	1,75	1,44	1,83	1,55	1,37
Нетен лихвен доход/ приходи от банкови операции	64,94	66,81	55,63	68,25	64,17
Административни разходи/ общо приходи	43,40	56,34	44,58	46,46	53,01
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	141	149	158	168	166
Персонал	2 867	2 910	2 825	2 868	3 221

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

БАЛАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Факторите, които се отнасят до климатичните промени и устойчивото развитие (екологични, социални и управленски – EСУ/ESG) имат все по-голямо отражение върху дейността на бизнеса и водят до промени в бизнес моделите. Имплементирането им във всички процеси е фундаментално за дългосрочното развитие на Банката. То е особено важно и за адекватния отговор на пазарните очаквания, подкрепа на клиентите и обществото като цяло. През 2021 г. Първа инвестиционна банка предприе важни стъпки (организация, пътна карта) за въвеждане на изискванията, отчитащи ЕСУ факторите в цялостната дейност, нейното стратегическо планиране и бизнес стратегия, рамката за управление на рисковете и вътрешното управление.

За повече информация виж раздел „[Устойчиво развитие](#)“.

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Първа инвестиционна банка има публични рейтинги, присъдени от международната рейтингова агенция Fitch Ratings. През май 2021 г. Fitch Ratings потвърждава изцяло кредитните рейтинги на Първа инвестиционна банка, както следва: дългосрочен рейтинг „B“ с негативна перспектива, краткосрочен рейтинг „B“, рейтинг за жизнеспособност „b“, рейтинг за подкрепа „5“ и ниво на рейтинга за подкрепа „NF (No Floor)“.

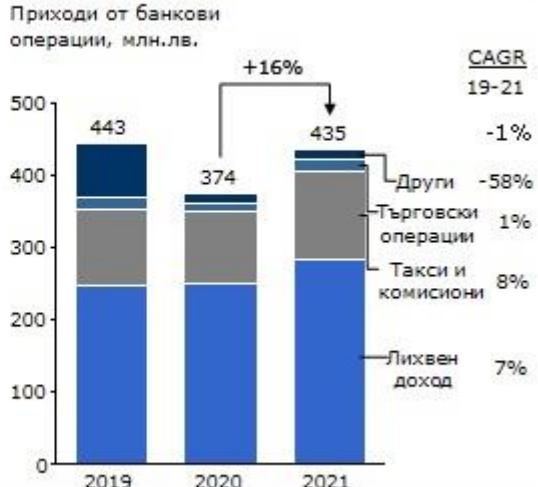
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

През 2021 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита повишени финансови резултати и устойчиво развитие в условията на продължаваща пандемия от COVID-19. Печалбата след данъчно облагане нараства до 111 408 хил. лв. спрямо 45 517 хил. лв. година по-рано, в резултат от по-високите оперативни приходи от дейността и развитието на кредитните политики, както и оптимизиране по отношение на административните разходи. Общите приходи от банкови операции се увеличават до 434 970 хил. лв. (2020: 373 709 хил. лв.) с нарастване при всички основни източници на доход. Възвръщаемостта на капитала (след данъци) достига 8,85%, а възвръщаемостта на активите (след данъци) – 0,96%.

ПЕЧАЛБА НА ГРУПАТА СЛЕД ДАНЪЦИ

ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ

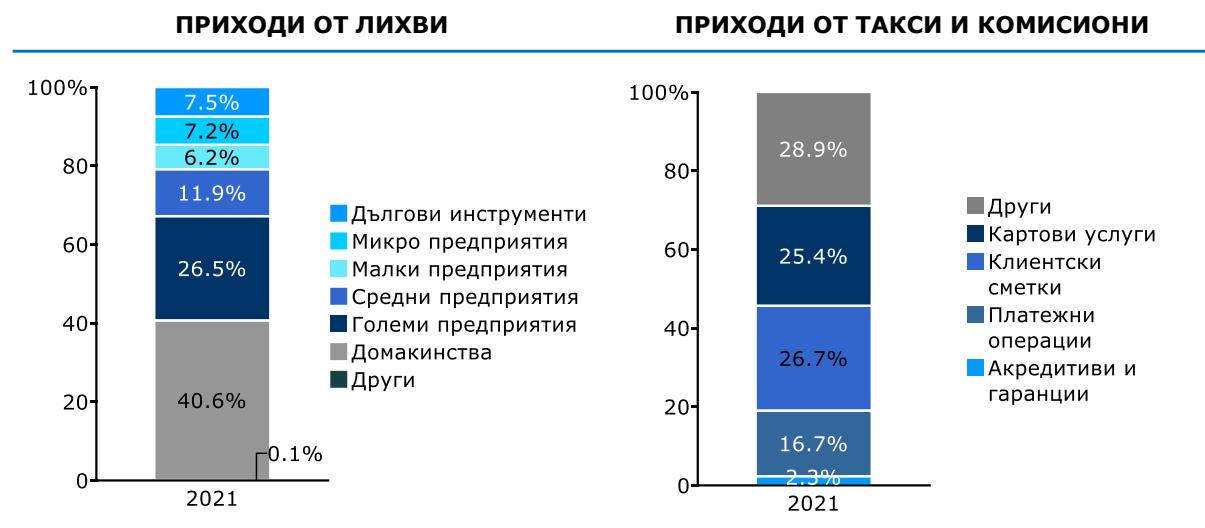
За 2021 г. нетният лихвен доход нараства до 282 465 хил. лв. (2020: 249 678 хил. лв.), като остава основния източник на доход за Групата, съставляващ 64,9% от общите оперативни приходи (2020: 66,8%). Операциите на Fibank в чужбина формират 5,4% от нетния лихвен доход на Групата (2020: 6,5%), като отразяват основно развитието на дейността на дъщерната банка в Албания. За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел “Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”.

За отчетния период приходите от лихви се повишават до 334 310 хил. лв. (2020: 313 863 хил. лв.), в резултат на увеличение при всички основни бизнес сегменти, в т.ч. на домакинствата (2021: 135 633 хил. лв.; 2020: 130 289 хил. лв.) и при предприятията⁸, вкл. големите предприятия (2021: 88 623 хил. лв.; 2020: 85 815 хил. лв.), малките и средни предприятия (2021: 60 647 хил. лв.; 2020: 58 611 хил. лв.), и микропредприятията (2021: 23 975 хил. лв.; 2020: 15 086 хил. лв.). Нарастване е отчетено и при инвестициите в дългови инструменти (2021: 25 088 хил. лв.; 2020: 23 434 хил. лв.), ползвани като допълнителен източник на лихвен доход.

Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като намаление е отчетено при разходите за депозити от клиенти, които достигат 14 045 хил. лв. спрямо 30 268 хил. лв. година по-рано. През годината Първа инвестиционна банка поддържа лихвени проценти по депозитни продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и

⁸ Съгласно Препоръка 2003/361/EО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

високите нива на ликвидност. Увеличение е отчетено при разходите за лихви по хиbridния дълг (2021: 27 634 хил. лв.; 2020: 27 541 хил. лв.), както и тези по активи (2021: 8712 хил. лв.; 2020: 5026 хил. лв.), които включват основно разходите по свръхрезерви и по ностро сметки, държани в чуждестранни банки. Нетният лихвен марж на Групата възлиза на 3,27% за периода.

Нетният доход от такси и комисионни за 2021 г. достига 123 505 хил. лв. спрямо 99 192 хил. лв. за предходната година, като формира 28,4% от общите приходи от банкови операции на Групата (2020: 26,5%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба. Операциите на Fibank в чужбина формират 11,4% от нетния доход от такси и комисионни (2020: 8,4%). Увеличение е отчетено при всички основни източници на приход, вкл. платежните операции (2021: 24 877 хил. лв.; 2020: 19 787 хил. лв.), клиентските сметки (2021: 39 772 хил. лв; 2020: 34 766 хил. лв.), картовите услуги (2021: 37 917 хил. лв.; 2020: 32 406 хил. лв.), акредитивите и гаранциите (2021: 3466 хил. лв.; 2020: 2412 хил. лв.), както и при другите услуги (2021: 43 177 хил. лв.; 2020: 31 436 хил. лв.), в т.ч. тези, свързани с кредитната дейност. За увеличението влияние оказва последователната политика и действия за развитие в областта на кръстосаните продажби и стимулиране на комисионния приход, както и увеличената клиентска база и повищена събирамост на таксите.

За 2021 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 15 742 хил. лв. (2020: 12 531 хил. лв.), като увеличението отразява основно по-високите приходи от операции с чуждестранна валута, които достигат 15 606 хил. лв., спрямо 12 719 хил. лв. година по-рано. Нетни приходи са отчетени и при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 136 хил. лв. за периода, при нетен разход от 188 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 3,6% от общите приходи от банкови операции на Групата (2020: 3,4%).

Другите нетни оперативни приходи са в размер на 13 258 хил. лв., спрямо 12 308 хил. лв. година по-рано, като за увеличението основно влияние оказват по-високите приходи от управление на цедирани вземания (2021: 3075 хил. лв.; 2020: 162 хил. лв.), в резултат от реализираните през годината продажби на портфели от необслужвани експозиции, както и по-високите приходи от сделки и преоценки на злато и благородни метали.

За периода административните разходи се понижават до 192 083 хил. лв. при 193 807 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от по-ниските разходи за външни услуги (2021: 50 832 хил. лв.; 2020: 54 926 хил. лв.), за реклама (2021: 8944 хил. лв.; 2020: 10 298 хил. лв.) и за амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни нематериални активи (2021: 12 201 хил. лв.; 2020: 13 165

хил. лв.), в резултат от поддържаните мерки за оптимизиране ефективността на операциите и разходите. На нива близки спрямо предходната година остават разходите за амортизация на активи с право на ползване (2021: 35 089 хил. лв.; 2020: 35 011 хил. лв.), както и тези, свързани с телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка (2021: 13 146 хил. лв.; 2020: 12 665 хил. лв.). Увеличение е отчетено при разходите за персонал (2021: 71 871 хил. лв.; 2020: 67 742 хил. лв.), като част от последователните действия за утвърждаване на Банката като предпочитан работодател и за задържане на квалифицирани кадри и ключови служители. За периода съотношението административни разходи/ общо приходи се понижава до 43,40% на консолидирана основа (2020: 56,34%).

През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, задбалансови ангажименти и други инвестиции в размер на 160 998 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 35 335 хил. лв., в резултат на което нетните разходи за обезценка за 2021 г. възлизат на 125 663 хил. лв. (2020: 98 707 хил. лв.). [За повече информация виж раздел „Управление на риска“](#).

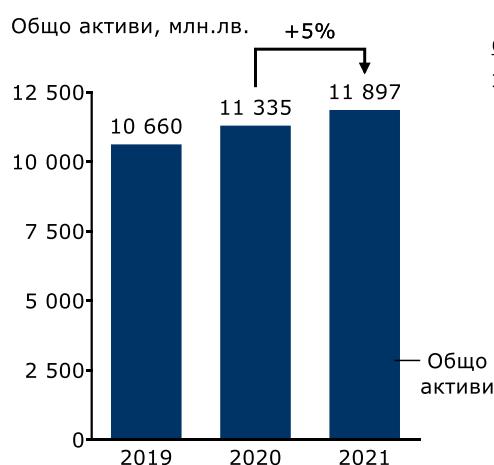
За отчетния период Групата на Първа инвестиционна банка отчита други нетни приходи в размер на 7608 хил. лв., спрямо нетни разходи от 29 696 хил. лв. година по-рано, за което влияние оказват отчетени допълнителни приходи във връзка с преоценка на инвестиционни имоти в размер на 30 340 хил. лв. По тази позиция се включват основно и разходите за вносите, които текущо се правят към гаранционни схеми, вкл. фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за преструктуриране и за компенсиране на инвеститорите (2021: 23 710 хил. лв.; 2020: 35 945 хил. лв.).

[За повече информация виж Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.](#)

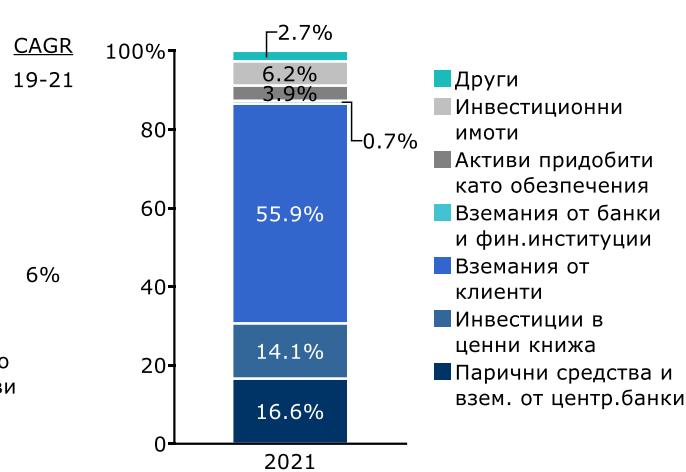
БАЛАНС

През 2021 г. общият размер на активите на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 5,0% до 11 897 221 хил. лв., спрямо 11 335 420 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява развитието на кредитните услуги, оптимизиране на балансовите позиции и повишаването на привлечения ресурс съобразно промените във външната среда и условията на пазара. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на пето място по активи към края на 2021 г. (2020: пето), с пазарен дял от 8,32% на индивидуална основа (2020: 8,70%).

АКТИВИ НА ГРУПАТА

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

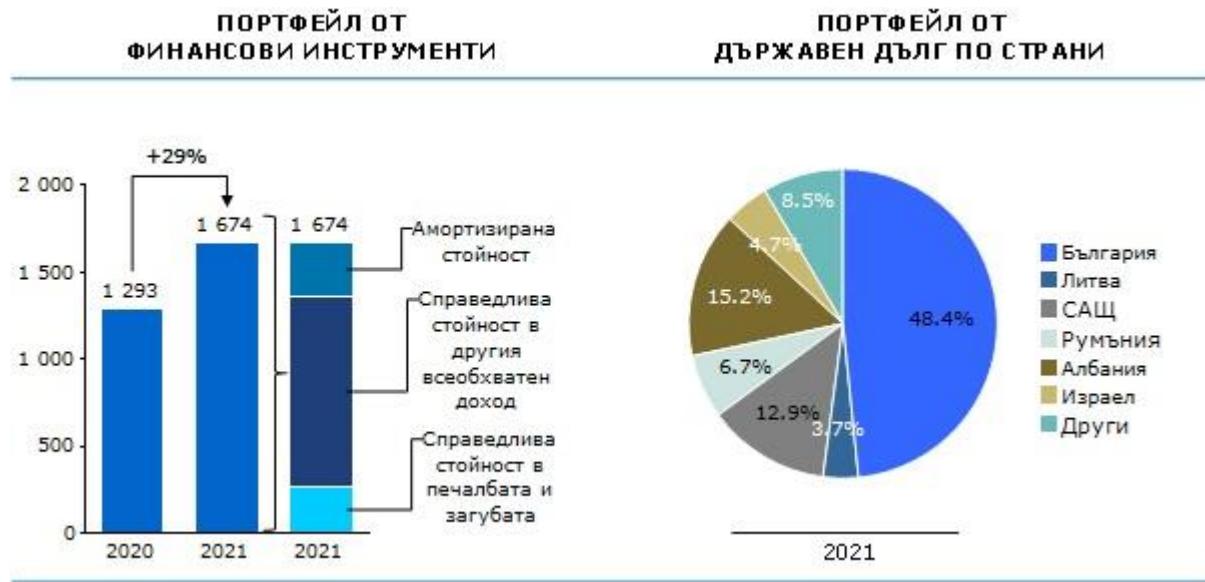
В структурата на активите на Групата вземанията от клиенти остават структуроопределящи с 55,9% от общите активи (2020: 55,7%), следвани от паричните средства и вземания от централни банки – 16,6% (2020: 18,8%) и инвестициите в ценни книжа – 14,1% (2020: 11,4%). Активите, придобити като обезпечение понижават своя дял до 3,9% (2020: 6,3%), за сметка на инвестиционните имоти (2021: 6,2%; 2020: 3,7%), за които е преценено, че могат да генерират допълнителна доходност за Групата. Съотношението нетни кредити/депозити възлиза на 66,7% спрямо 66,2% за предходната година в съответствие с консервативната политика за управление на рисковете.

Паричните средства и вземания от централни банки намаляват до 1 970 814 хил. лв., спрямо нивата от предходната година – 2 133 197 хил. лв., в резултат основно на понижение при вземанията от централни банки (2021: 1 499 754 хил. лв.; 2020: 1 655 521 хил. лв.), както и при разплащащелните сметки в чуждестранни банки (2021: 206 145 хил. лв.; 2020: 288 580 хил. лв.). Първа инвестиционна банка управлява паричната наличност съобразно клиентските потребности и поддържане на оптимална доходност. Към края на 2021 г. паричните средства на каса са 261 999 хил. лв. спрямо 189 096 хил. лв. година по-рано.

Вземанията от банки и финансово институции възлизат на 87 456 хил. лв. в края на периода (2020: 106 111 хил. лв.), като намаление е отчетено основно при вземанията от местни банки и финансово институции (2021: 22 208 хил. лв.; 2020: 39 596 хил. лв.) и в по-малка степен при тези от чуждестранни банки и институции (2021: 65 248 хил. лв.; 2020: 66 515 хил. лв.).

Портфейлът от инвестиции в ценни книжа на Групата се увеличава до 1 673 781 хил. лв. в края на годината (2020: 1 292 641 хил. лв.), управляван съобразно пазарните условия, с цел генериране на допълнителна доходност, при поддържане на балансирано съотношение между възвръщаемост и рисък. Нарастване е отчетено при всички основни видове инструменти, в т.ч. при държавните ценни книжа, издадени от българското правителство (2021: 582 382 хил. лв.;

2020: 442 529 хил. лв.) и от чуждестранни правителства (2021: 620 878 хил. лв.; 2020: 561 735 хил. лв.), както и при облигациите и други ценни книжа, издадени от чуждестранни банки (2021: 124 057 хил. лв.; 2020: 24 011 хил. лв.) и от предприятия (2021: 317 559 хил. лв.; 2020: 236 974 хил. лв.).

В съответствие с изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи в портфейлите на Банката съгласно МСФО 9, от портфейла с ценни книжа 1 088 904 хил. лв. са отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (2020: 825 882 хил. лв.), 268 738 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2020: 266 929 хил. лв.), а 316 139 хил. лв. – по амортизирана стойност (2020: 199 830 хил. лв.).

Към 31 декември 2021 г. операциите на Fibank в чужбина формират 9,3% от активите (2020: 4,9%) и 11,1% от пасивите (2020: 8,4%) на Групата в съответствие с развитието на дейността на дъщерната банка в Албания и приоритетно фокусиране към сегмента на банкирането на дребно и малките и средни предприятия. За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

Активите, придобити като обезпечения отчитат намаление до 459 853 хил. лв. (2020: 713 619 хил. лв.) за сметка на инвестиционните имоти (2021: 732 850 хил. лв.; 2020: 414 021 хил. лв.), в резултат на прехвърлени през годината придобити активи в размер на 290 975 хил. лв., както и направена преоценка при прехвърлянето в размер на 30 340 хил. лв. За периода са отписани при продажба имоти на стойност 2683 хил. лв.

Другите активи на Групата възлизат на 129 548 хил. лв. (2020: 110 002 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато и други вземания. Активите с право на ползване възлизат на 92 169 хил. лв. към края на годината (2020: 154 080 хил. лв.).

За повече информация виж Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ

КРЕДИТИ

През 2021 г. нетният кредитен портфейл на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 5,4% до 6 653 944 хил. лв. (2020: 6 312 887 хил. лв.), в изпълнение на целите за приоритетно развитие на дейността в бизнес сегментите на домакинствата, микро-, малките и средни предприятия.

в хил. лв. / % от общо	2021	%	2020	%	2019	%
Домакинства	2 398 011	33,6	2 167 277	31,7	2 036 721	31,2
Микро предприятия	519 600	7,3	350 200	5,1	324 700	5,0
Малки предприятия	549 327	8,3	564 876	8,3	542 875	8,3
Средни предприятия	1 385 398	19,4	1 144 173	16,7	1 189 054	18,2
Големи предприятия	2 236 375	31,3	2 610 673	38,2	2 434 081	37,3
Брутен кредитен портфейл	7 133 711	100	6 837 199	100	6 527 431	100
Обезценка	(479 767)		(524 312)		(510 294)	
Нетен кредитен портфейл	6 653 944		6 312 887		6 017 137	

Нарастване е отчетено при кредитите за домакинства, които увеличават дела си до 33,6% от брутния портфейл на Групата (2020: 31,7%), както и при микропредприятията – до 7,3% (2020: 5,1%), малките предприятия – до 8,3% (2020: 8,3%) и средните предприятия – до 19,4% (2020: 16,7%), структурирани съгласно критериите на ЕС⁹ за сегментация на клиентите, които сумарно формират 35,0% (2020: 30,1%) от общите кредити към края на годината. Намаление е отчетено при кредитите в сегмента на големите предприятия, като техният дял спада до 31,3% от брутния портфейл (2020: 38,2%). Към 31 декември 2021 г. Първа инвестиционна банка заема шесто място по кредити сред банките в страната, като отчита пазарен дял от 9,34% (2020: 9,91%) на индивидуална основа.

в хил. лв. / % от общо	2021	%	2020	%	2019	%
Кредити в левове	4 053 534	56,8	3 638 012	53,2	3 371 730	51,7
Кредити в евро	2 689 184	37,7	2 868 501	42,0	2 932 912	44,9
Кредити в друга валута	390 993	5,5	330 686	4,8	222 789	3,4
Брутен кредитен портфейл	7 133 711	100	6 837 199	100	6 527 431	100
Обезценка	(479 767)		(524 312)		(510 294)	
Нетен кредитен портфейл	6 653 944		6 312 887		6 017 137	

Във валутната структура на кредитния портфейл вземанията в левове се увеличават до 4 053 534 хил. лв. (2020: 3 638 012 хил. лв.) или 56,8% от общия портфейл (2020: 53,2%). Намаление е

⁹ Съгласно Препоръка 2003/361/EО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

отчетено при вземанията в евро – до 2 689 184 хил. лв. в края на периода (2020: 2 868 501 хил. лв.), които понижават дела си до 37,7% (2020: 42,0%) в общите кредити. В страната действа система на Паричен съвет, чрез която се минимизира валутния риск – BGN/EUR. От 2020 г. България е част от Валутния механизъм II (ERM II) и Единния надзорен механизъм (SSM), като част от пътната карта за присъединяване към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 390 993 хил. лв. (2020: 330 686 хил. лв.), като формират 5,5% от общите кредити (2020: 4,8%).

Кредитите, предоставени от поделенията на Първа инвестиционна банка в чужбина, формират 4,9% от брутния портфейл на Групата (2020: 4,2%), като отразяват увеличението на портфейла от кредити към физически лица и МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. За повече информация виж раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.

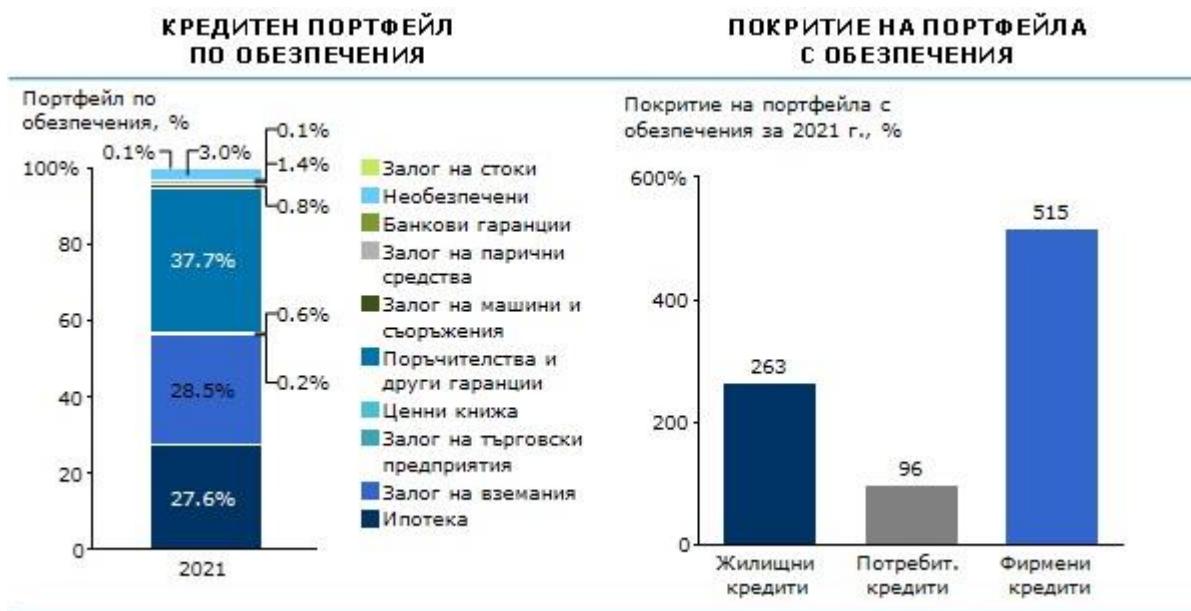

В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 479 767 хил. лв. спрямо 524 312 хил. лв. година по-рано. През 2021 г. е начислена допълнителна обезценка в размер на 160 033 хил. лв., реинтегрирана такава за 35 069 хил. лв., както и отписани обезценени вземания на стойност 171 512 хил. лв.

През годината Първа инвестиционна банка прилага утвърдения Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банките във връзка с COVID-19 (частен мораториум) съобразно сроковете и условията му, като прилага временната мярка, че отсрочването по такива експозиции не води до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение. За повече виж раздел „[Управление на риска](#)“.

Политиката на Банката е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на сконтиране, в зависимост от очакваната реализуема стойност.

Към края на 2021 г. обезпеченията с най-голям дял в портфейла на Групата са поръчителствата и други гаранции – 37,7%, следвани от залозите на вземания – 28,5% и ипотеките – 27,6%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата			Предприятия под общ контрол		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019
в хил. лв.						
Кредити	3 515	1 769	2 327	70 364	70 992	7 709
Получени депозити и заеми	13 725	13 275	11 718	13 582	15 194	9 459
Предоставени депозити	-	-	-	-	2 955	18 748
Други вземания	-	-	-	18 037	17 565	16 790
Други задължения	-	-	-	320	-	-
Издадени условни задължения	1 061	1 031	975	594	703	1 062
Лизингови задължения	-	-	-	1 513	-	-

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата			Предприятия под общ контрол		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019
в хил. лв.						
Приходи от лихви	24	25	38	2 085	2 415	556
Разходи за лихви	8	10	3	1	1	8
Приходи от такси и комисиони	16	14	19	861	166	187
Разходи за такси и комисиони	4	3	2	293	293	562

За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 35 „Сделки със свързани лица“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика за оценка на риска и обезцененост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защитаващи интересите на страните, участващи в операцията.

Към края на отчетния период общата сума на задбалансовите ангажименти на Групата възлиза на 847 693 хил. лв. спрямо 795 677 хил. лв. година по-рано. Увеличението е основно при неизползваните кредитни линии – до 671 131 хил. лв. (2020: 588 900 хил. лв.), за сметка на банковите гаранции, които отчитат намаление до 164 055 хил. лв. (2020: 181 347 хил. лв.) и при акредитивите – до 12 507 хил. лв. (2020: 25 430 хил. лв.).

За повече информация относно задбалансовите ангажименти виж бележка 32 „Условни задължения“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

През 2021 г. привлечените средства от клиенти се увеличават с 4,5% и достигат 9 973 631 хил. лв. (2020: 9 542 276 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Групата, формирајки 94,3% от общите пасиви (2020: 94,3%). Първа инвестиционна банка предлага спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2021 г. Банката заема пето място по депозити от клиенти сред банките в България (2020: пето) с пазарен дял от 8,69% на индивидуална основа (2020: 9,06%).

Привлечените средства от физически лица растат с 2,7% до 7 450 166 хил. лв. в края на периода спрямо 7 255 775 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 74,7% (2020: 76,0%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 43,6% от всички привлечени средства от клиенти (2020: 43,3%), следвани от тези в евро – 23,5% (2020: 25,4%) и в други валути – 7,6% (2020: 7,4%).

в хил. лв. / % от общо	2021	%	2020	%	2019	%
Привлечени средства от физически лица	7 450 166	74,7	7 255 775	76,0	7 073 178	77,7
В левове	4 352 762	43,6	4 128 051	43,3	4 032 471	44,3
В евро	2 339 776	23,5	2 424 881	25,4	2 347 852	25,8
В друга валута	757 628	7,6	702 843	7,4	692 855	7,6
Привлечени средства от търговци и публични институции	2 523 465	25,3	2 286 501	24,0	2 030 843	22,3
В левове	1 397 919	14,0	1 343 397	14,1	1 293 489	14,2
В евро	932 705	9,4	713 846	7,5	563 299	6,2
В друга валута	192 841	1,9	229 258	2,4	174 055	1,9
Общо привлечени средства от клиенти	9 973 631	100	9 542 276	100	9 104 021	100

В съответствие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантираниятата сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лева.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 10,4% до 2 523 465 хил. лв. (2020: 2 286 501 хил. лв.) в резултат от последователно провежданата политика на кръстосаните продажби, развитие на трансакционния бизнес съобразно новите технологии и европейска платежна инфраструктура, както и поддържане на трайни отношения с клиентите. В края на 2021 г. относителният им дял се увеличава до 25,3% от общите привлечени средства от клиенти (2020: 24,0%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 14,0% от всички привлечени средства от клиенти (2020: 14,1%), тези в евро – 9,4% (2020: 7,5%), а тези в други валути – 1,9% (2020: 2,4%).

Другите привлечени средства нарастват до 120 002 хил. лв. към 31 декември 2021 г. спрямо 103 649 хил. лв. година по-рано, в резултат основно на увеличение при задълженията по споразумения за обратно изкупуване, които Групата е реализирала през 2021 г. в размер на 14 358 хил. лв., както и при задълженията по получени финансирания (2021: 26 227 хил. лв.; 2020:

23 633 хил. лв.) и при задълженията, свързани със структурирани продукти, които Банката започна да предлага през периода в изпълнение на изискванията за приемливи задължения (MREL) съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013 и Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. За повече информация виж раздел „[Капитал](#)“.

Получените финансирации включват привлечен ресурс основно от Българска банка за развитие АД – 15 525 хил. лв. (2020: 16 137 хил. лв.), от Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на Фондовете) – 7971 хил. лв. (2020: 3252 хил. лв.), както и от Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE 2 – 2731 хил. лв. (2020: 4244 хил. лв.). За повече информация виж раздел „[Европограми](#)“. Към края на годината амортизираната стойност на дълга, свързан със споразумения за пълна размяна на доходност е в размер на 73 391 хил. лв. (2020: 73 240 хил. лв.), а задълженията по потвърдени акредитиви – 3388 хил. лв. (2020: 6776 хил. лв.).

За 2021 г. задълженията към банки под формата на текущи сметки са в размер на 8722 хил. лв., спрямо 2747 хил. лв. година по-рано.

Лизинговите задължения възлизат на 92 405 хил. лв. към края на годината (2020: 154 481 хил. лв.), в резултат на намаление при лизинговите плащания и отчетния ефект от промяна на лизинговите условия и в срока на лизинга.

За повече информация относно привлечените средства виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

КАПИТАЛ

Към 31 декември 2021 г. акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 149 085 хил. лв., разделен на 149 084 800 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло. Премиите от емисии на акции възлизат на 250 017 хил. лв.

Балансовият собствен капитал на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 8,5% до 1 319 842 хил. лв. (2020: 1 216 420 хил. лв.), в резултат основно на увеличение при другите резерви и неразпределена печалба, които достигат до 860 339 хил. лв. в края на периода (2020: 749 744 хил. лв.).

РЕГУЛАТОРЕН КАПИТАЛ

Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагящите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи ред възлиза на 1 299 477 хил. лв. (2020: 1 313 839 хил. лв.), капиталът от първи ред е 1 553 735 хил. лв. (2020: 1 568 097 хил. лв.), а общият регуляторен собствен капитал – 1 562 783 хил. лв. спрямо 1 577 681 хил. лв. година по-рано.

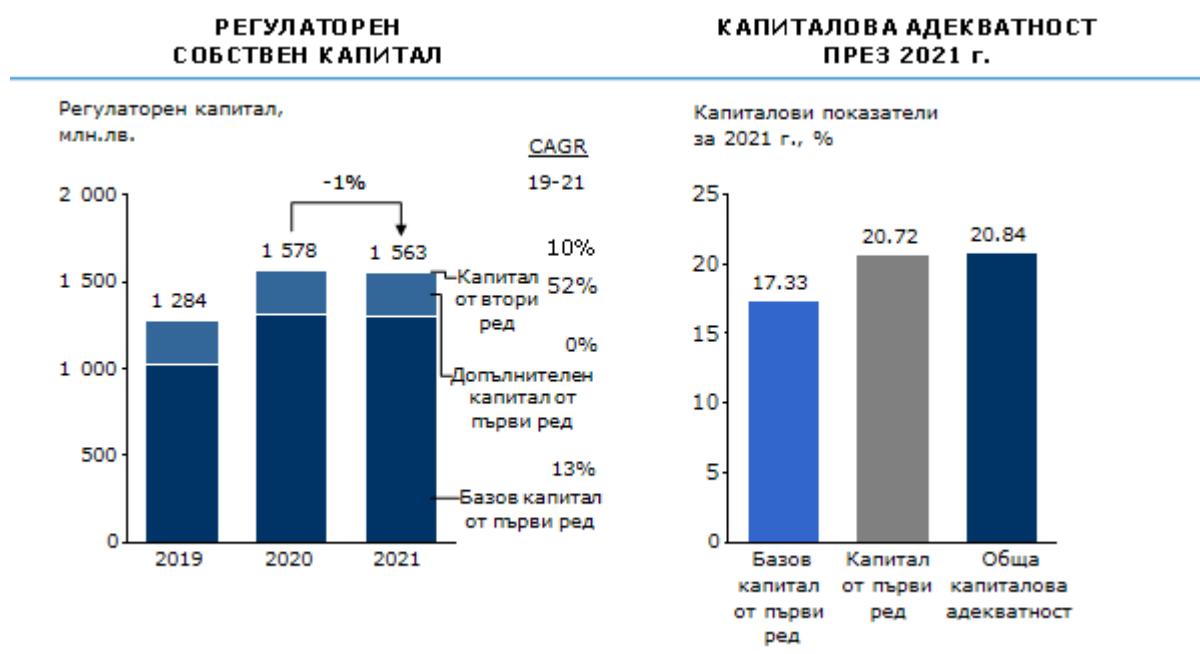
През декември 2021 г. Първа инвестиционна банка структурира едногодишна програма за издаване на хибридни инструменти (безсрочни, некумулативни, необезпечени, дълбоко подчинени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми облигации), които да отговарят на изискванията за допълнителен капитал от първи ред, с цел замяна на съществуващи емисии хибридни инструменти, издадени от Банката. По програмата се издават отделни емисии, лихвеният купон по всяка от които се определя индивидуално, съгласно пазарните условия. Минималната номинална стойност на една облигация е 100 хил. евро, с включена възможност за допълнителна инвестиция със стъпка над тази сума от 1000 евро или кратна на 1000 евро.

В края на годината Банката успешно издаде при условията на частно предлагане два транша по програмата (ISIN: XS2419929422) – първият в размер на 17,133 млн. евро и втори – в размер на 10 млн. евро, при отчетен висок инвеститорски интерес, с надхвърлен минималния размер на заявките, с които траншът се счита за успешен над три пъти (при първия) и два пъти (при втория транш). Облигациите се издават в глобална форма, като клирингът се извършва чрез Clearstream Banking S.A., с цел последващо допускане до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE).

Към 31.12.2021 г. Първа инвестиционна банка има издадени и други три хибридни инструменти (емисии облигации) с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114), 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123) и 30 млн. евро (ISIN: BG2100023196), които са включени в допълнителния капитал от първи ред на Банката. Емисиите също са допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE). В края на отчетния период амортизираната стойност на хибридния дълг възлиза на 320 733 хил. лв. (2020: 267 579 хил. лв.).

Групата (чрез дъщерното дружество First Investment Bank – Albania Sh.a.) има издадени два инструмента под формата на подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2 млн. евро и на 2,9 млн. евро, отговарящи на изискванията за включване в капитала от втори ред. Амортизираната стойност на подчинения срочен дълг възлиза на 9622 хил. лв. към 31 декември 2021 г. (2020: 9623 хил. лв.).

За повече информация виж бележка 29 „Хибриден и подчинен дълг“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

За целите на отчитането на квалифицираните дялови участия в предприятия извън финансия сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемлив капитал, който включва капитала от първи ред и капитал от втори ред, който не може да бъде по-голям от една трета от капитала от първи ред. Към 31 декември 2021 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка, изчислен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 562 783 хил. лв.

Съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013, е въведена възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регуляторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен подход или статичен подход с включена динамична част) и съобразно кофициенти за преходно третиране в размер на 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

Във връзка с това, по време на преходния период до 2022 г. Първа инвестиционна банка е приела да прилага мерките съгласно чл.473а от Регламент (ЕС) № 575/2013, вкл. допълнителното облекчение, предвидено в параграф 4 – т.нар. динамична част от преходното третиране.

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

В края на 2021 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита стабилни капиталови показатели, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 17,33%, съотношение на капитала от първи ред – 20,72% и съотношение на общата капиталова адекватност – 20,84%, като превишава минималните регуляторни капиталови изисквания.

в хил. лв./%	2021	%	2020	%	2019	%
Базов капитал от първи ред	1 299 477	17,33	1 313 839	17,72	1 025 869	14,65
Капитал от първи ред	1 553 735	20,72	1 568 097	21,15	1 280 127	18,28
Обща капиталова база	1 562 783	20,84	1 577 681	21,28	1 284 039	18,34
Общо рискови експозиции	7 498 839		7 413 986		7 003 184	

Отчетените капиталови съотношения са резултат от прилагането на комплексни и целенасочени мерки по отношение реализирането на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез капитализиране на печалбата, издаване на дългово-капиталови (хиbridни) инструменти, приемливи за целите на допълнителния капитал от първи ред, както и поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете.

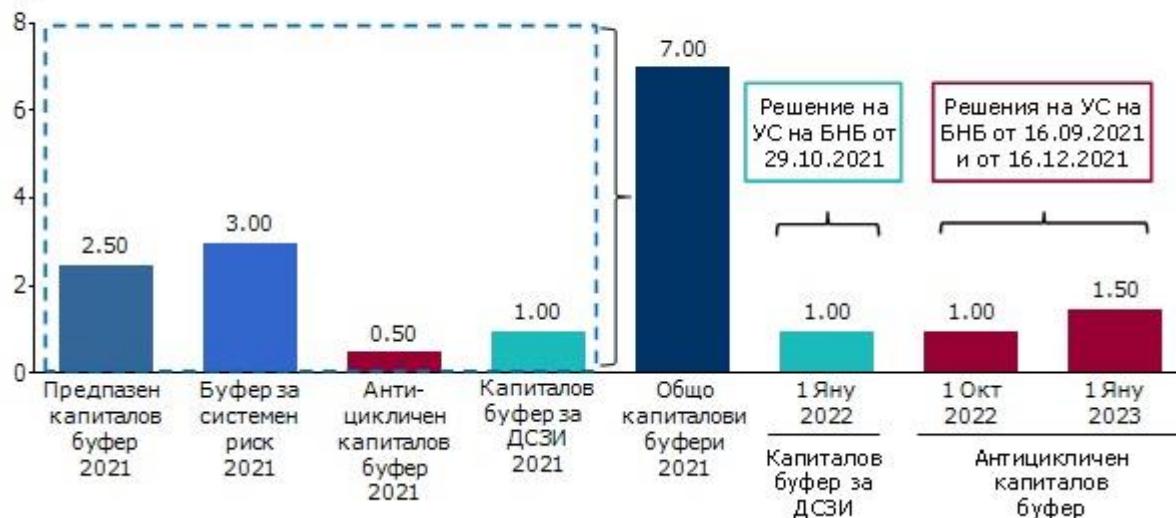
КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери, комбинираното изискване за буфер, ограниченията върху разпределенията и препоръката за допълнителен собствен капитал.

Първа инвестиционна банка поддържа предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклични системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2021 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

Видове капиталови буфери, поддържани от Банката
 %

С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на циклически системен риск в периоди на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антициклически капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечие, като през 2021 г. е взето решение за неговото увеличение от 0,5% на 1,0% в сила от 01.10.2022 г., както и на 1,5% в сила от 01.01.2023 г.

В допълнение, определените от БНБ други системно значими институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД, следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е в размер на 1% за 2021 г. и за 2022 г.

ЛИВЪРИДЖ

Съотношението на ливъридж е допълнителен регуляторен и надзорен инструмент, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и надгражда рисковобазираните капиталови показатели, приложими съгласно действащата регуляторна рамка. По отношение на съотношението за ливъридж, на ниво ЕС, банките следва да отчитат и оповестяват показателя, с оглед поддържането на минимално изискуем размер от 3% съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка изчислява отношението на ливъридж като съотнася капитала от първи ред спрямо мярката за общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и сделки за финансиране с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във връзка с отношението на ливъридж и другите приложими регулатации. Към 31 декември 2021 г. отношението на ливъридж възлиза на 12,75% на консолидирана основа спрямо 13,45% за предходния период.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен ливъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на ливъридж.

Рискът от прекомерен ливъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на ливъридж, изчислявано съгласно приложимите регуляторни изисквания, както и несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитала от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на ливъридж е част и от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

ПРИЕМЛИВИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В изпълнение на изискванията на Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и Регламент (ЕС) № 575/2013 банките следва да поддържат минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (MREL), определени индивидуално за всяка институция от органа за преструктуриране, изчислени като отношение спрямо общата рискова експозиция (TREA) и спрямо мярката за общата експозиция (LRE) на институцията, изчислявана за целите на съотношението на ливъридж.

Крайният срок за достигане на определените минимални изисквания е 1 януари 2024 г., като с цел осигуряване на линейно натрупване на собствен капитал и приемливи задължения се определят междинни целеви нива (към 1 януари 2022 г. и 1 януари 2023 г.), които институциите следва да спазват.

През 2021 г. Първа инвестиционна банка разработи нови структурирани продукти, с цел подготовка за изпълнение на изискванията за приемливи задължения (MREL). Продуктите – „Златен портфейл“ и „Еко портфейл“ са предназначени за физически лица и бизнес клиенти, като са обвързани с цената на златото и с портфейл от облигации, базирани на зелени проекти, структурирани така, че да съответстват на изискванията за срочност, обезпеченост, подчиненост, споделяне на загуби, предсрочна изискуемост и другите приложими изисквания съгласно Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и Регламент (ЕС) № 575/2013.

За повече информация относно капитала виж Консолидираните финансово отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на присъщите за дейността й рискове.

През 2021 г. Банката изпълнява дейността си в съответствие с актуализираната тригодишна Стратегия за управление на риска и Рамка за рисков апетит, залагаща поддържането на умерено-ниско ниво на риска, съобразно целите за развитие и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност, в т.ч. отчитайки предизвикателствата на външната среда, свързани с пандемията COVID-19 и последствията от нея. Банката продължи да следва целите си за редуциране и управление на необслужваните експозиции и дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нелихвоносните активи и тяхната ефективна реализация съобразно Стратегията за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи и оперативния план за нейното изпълнение, отчитайки продължаващите трудности на средата и инвеститорския интерес в резултат от несигурната обстановка в глобален мащаб свързана с разпространението и последствията от коронавируса.

Първа инвестиционна банка оценява важността и значението на темата за устойчивото развитие, във връзка с което през годината е въведена организация, вкл. изготвена пътна карта за въвеждане на изискванията, отчитащи екологичните, социални и управленички (ESU/ESG) фактори в цялостната дейност на Банката, вкл. свързани със стратегическото планиране, рамката за управление на рисковете и вътрешното управление.

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктовата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ ИЗГРАЖДАЩИ РИСК СТРАТЕГИЯТА

Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на нива, които да съответстват на стратегическите ѝ цели и стабилно функциониране, както и съобразно необходимото ниво на

собствен капитал и ефективен управленски процес. Fibank поддържа финансови ресурси, които са съизмерими с обема и вида на извършваните дейности, с рисковия й профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регуляторните изисквания и добри практики. Основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, включват:

- ❖ поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на риск, както и капацитет за покриване на риск в дългосрочен план;
- ❖ поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;
- ❖ постигане на балансирано съотношение между риск и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката.

През 2021 г., като част от ежегодния преглед, е актуализирана рисков стратегията в съответствие с Рамката за рисков апетит и бизнес плана на Банката. По отношение на рисковия профил, в стратегията е заложено приоритетно развитие на сегментите на банкиране на дребно и малки и средни предприятия, както и постоянно поддържане на ефективна контролна среда по отношение съществуващите бизнес процеси, съпроводена с активно управление на операционния риск, поддържане на адекватно ниво на необременени ликвидни активи и ограничаване на поемания пазарен риск в рамките на текущите нива.

РАМКА ЗА РИСКОВ АПЕТИТ

През 2021 г., като част от ежегодния преглед, Първа инвестиционна банка актуализира **Рамката за рисков апетит**, която представлява интегриран инструмент за определяне и ограничаване на нивото на общия риск, който Банката желае и може да поеме, за да постигне своите стратегически и бизнес цели. За 2021 г. е определено поддържането на умерено-ниско ниво на рисков апетит.

Дефинирането и прилагането на рамката за рисков апетит се базира на оценка на **рисковия профил** на Банката на база съществените рискове, идентифицирани в картата на рисковете, като общият рисков профил се изразява в рейтинг, обобщен от оценките, присвоени на всеки от отделните специфични рискове, измерван по вътрешна 5-степенна скала с количествени стойности и нива на риска.

В рамката за рисков апетит е определен **рисковият капацитет** на Банката, който представлява максималното ниво на риск, при което Банката може да оперира, без да нарушава регуляторните изисквания и други ограничения по отношение на нуждите от капитал и финансиране, и задължения към заинтересовани страни. Дефиниран е и **рисковият толеранс**, който като предпазна мярка за спазване на рисковия апетит, зададен на стратегическо ниво, е определен като процент по-нисък от 100% от общия рисков капацитет на Банката. За изчисление на рисковия апетит се прилагат **индикатори и лимити** (като обща капиталова адекватност, съотношение на базовия собствен капитал от първи ред, съотношение на ливъридж, кредити/депозити, съотношение за ликвидно покритие, съотношение на нетно стабилно финансиране, възвращаемост на капитала, съотношение на необслужвани експозиции, коефициент на провизиране, операционни загуби/ регуляторен капитал и др.), както и индикатори за ранно предупреждение съобразно вида на риска.

Рамката за рисков апетит подлежи на преглед от Управителния съвет и одобрение от Надзорния съвет веднъж годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането в Банката.

КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове риск и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира веднъж годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

РИСКОВ ПРОФИЛ И КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Видовете риск са диференциирани в групи (по стълб I и стълб II), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регуляторна рамка.

РИСК КУЛТУРА

Разумната и последователна риск култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Fibank се стреми да развива риск култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове риск, тяхната идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обучения сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока риск култура:

- ❖ поемане на рискове в рамките на одобрения риск апетит;
- ❖ одобрение на всеки риск съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- ❖ текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете, в т.ч. като се вземат предвид факторите от екологичен, социален и управленски (ESU) характер;

- ❖ отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход за оценка;
- ❖ ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;
- ❖ прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното редуциране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; двоен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен одит и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.

ЛИНИИ НА ЗАЩИТА

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, който е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- ❖ Първа линия на защита – бизнес звената, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- ❖ Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- ❖ Трета линия на защита – вътрешният одит, който е независим от първата и от втората линия на защита осигурява независим преглед на качеството и ефективността на управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

Политиките на Банката за вътрешно управление, касаещи рамката за вътрешен контрол и независимите функции по управление на риска, съответствие и вътрешен одит са в съответствие с приложимите изисквания в тази област, вкл. Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление.

СТРУКТУРА И ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти под ръководството на Главен директор Риск (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Риск организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането й, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регуляторните изисквания и признати стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана под ръководството и субординация към Главния изпълнителен директор, с регулярна отчетност към Комитета за риска и/или Надзорния съвет. Главният изпълнителен директор осигурява организацията по прилагането на функцията Съответствие в Банката, както и интегрирането ѝ в утвърдената рамка за управление на риска в цялата банка, за всички бизнес звена и на всички нива.

Първа инвестиционна банка поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на дължника, присъаждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

КОЛЕКТИВНИ ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Към 31 декември 2021 г. Комитетът за риска се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело, независим член на Надзорния съвет.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове риск, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират **колективни органи**: Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по преструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както

по отношение на предложения от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. Председател на Кредитния съвет е главният директор Риск, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на МСП“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, падежната стълбица и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. Председател на АЛКО е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния финансов директор и директорите на дирекции „Трежъри“, „Анализ и контрол на риска“, „Банкиране на дребно“ и „Корпоративно банкиране“.

Комитетът по преструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава също така мотивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за преструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. Председател на Комитета по преструктуриране е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния директор Риск, директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Интензивно управление на кредити“ и представител от дирекция „Правна“.

Комитетът по операционен рисков е консултивативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния рисков, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. Председателят на комитета по операционен рисков е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска“, а останалите членове включват директорите на дирекции „Картови разплащания“, „Съответствие – регулатии и стандарти“, „Счетоводство“, „Информационни технологии“ и „Клонова мрежа“.

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функцията по управление на риска се изпълнява от дирекции „Анализ и контрол на риска“, „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ и специализирано звено „Управление на стратегическия рисков“ (направление Управление на риска), както и функцията Съответствие – от дирекции „Съответствие – регулатии и стандарти“, „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“, специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“ и Дължностно лице по защита на данните (направление Съответствие), които са независими (отделени от бизнеса) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове рискове, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към рискове и толеранс на рискове, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капиталовата адекватност, както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния рисков, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, включително оценката на потенциални загуби.

Специализирано звено „Управление на стратегическия риск“ има за цел да идентифицира и оценява стратегическия риск, вкл. основните рискове по стратегическите проекти на Банката, както и да анализира реалистичността на допусканията, залегнали в стратегиите на Банката във връзка с промени във външната среда и пазарите, на които тя оперира.

Дирекция „Съответствие – регулативни и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба. Тя управлява също и анализира удовлетвореността на клиентите на Банката във връзка с постъпили жалби от клиенти.

Дирекция „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“ изпълнява дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл.106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), осъществява контрол относно прилагане изискванията за борба и превенция на измамите.

Специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“ осъществява текущ контрол за изпълнение на нормативните изисквания по отношение на дейността на Банката като инвестиционен посредник и относно пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

Като част от функцията Съответствие има и Дължностно лице по защита на данните – *за повече информация виж раздел „[Защита на лични данни](#)“*.

СИСТЕМА ОТ ЛИМИТИ

Първа инвестиционна банка прилага система от вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за управление на риска, вкл. лимити по клиенти/контрагенти, видове инструменти и портфели, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят текущо, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с риск апетита, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

В изпълнение на Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения.

През 2021 г. Първа инвестиционна банка актуализира плана си за възстановяване, вкл. индикаторите за възстановяване, като нивата са калибрирани съобразно регуляторните изисквания, както и в съответствие с текущата макроикономическа среда, отчетност и ефективност при управление на рисковете и финансовия ресурс на Банката. Във връзка с минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения са добавени нови мерки/опции и индикатори, структурирани като процент от общата рискова експозиция (TREA) и от мярката за обща експозиция (LRE). Доразвита е агрегираната информация относно общия капацитет за възстановяване, вкл. представянето ѝ с акцент върху времевия аспект и ефектите от мерките върху капитала и ликвидността.

Планът за възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложени количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал,

ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрая начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на диапазона от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно идиосинкратичен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за възстановяване.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ вътрешна (към вътрешнобанкови органи и служители) и външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересовани страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

Основните механизми и инструменти за управление на риска съобразно категориите риск в синтезиран вид са, както следва:

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитен риск е рисъкът, възникващ от невъзможността на дължника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от контрагента, сетьлмент риск. Кредитният риск е основен източник на риск за банковата дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

Първа инвестиционна банка управлява кредитния риск чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговите и скоринг модели, както и посредством процедурните изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния риск са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регуляторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за обезценка и провизиране на рискови експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно, с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен риск се следят текущо и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

КРЕДИТЕН ПРОЦЕС

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез Workflow система, интегрирана към основната информационна система на Банката, където са включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане на сделките. Одобрението сделки се администрират централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четирите очи“.

През 2021 г. Банката внедри нова усъвършенствана система BPM (Business Process Management) за обработка на искания за кредитни продукти за физически лица (New Workflow), която обхваща дейностите по приемане на искане, изготвяне на становище, одобряване и отпускане на нови кредитни продукти на физически лица, както и предоговаряне на условия по съществуващи такива, с имплементирани в нея приложимите лимити и нива на компетентност при отпускане/предоговаряне на отделните видове кредити експозиции.

През 2021 г. са направени промени в нивата на компетентност и одобрение по кредитни сделки, основно с цел оптимизиране на вътрешните процеси по вземане на решения за преструктуриране на експозиции, вкл. относно компетенциите на Комитета по преструктуриране като колективен орган за управление и на дирекциите, основно ангажирани в процеса. Във връзка с това е оптимизиран и състава на Комитета по преструктуриране, като е завишено нивото с включени двама от членовете на Управителния съвет. През годината са извършени също така и промени в указанията за приемане и обработка на документи, касаещи кредитирането на дребно, в т.ч. при микропредприятията, с цел тяхното прецизиране и усъвършенстване. Във връзка с изискванията на частния мораториум, утвърден от БНБ, са отразени удължените срокове на действие в разработената методика за извършване на предоговарянията по кредитни сделки.

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфели и експозиции към кредитен риск, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен риск на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск. Мониторинговата система и вътрешните правила и процедури за мониторинг на кредитните експозиции са обект на регулярен преглед и актуализация, в т.ч. флаговете и индикаторите за ранно предупреждение. През периода са актуализирани сигналите за наличие на вероятност от забава/просрочие, с оглед оценка на кредитоспособността, осъществявана от Банката и разпознаване на вероятността от неплащане.

В Банката функционира дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишен кредитен рисков спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване. През годината са доразвити вътрешните правила за управление на кредитни експозиции с влошено финансово състояние, с цел систематизиране на дейностите, свързани с интензивното управление на кредити съобразно правилата за трансфер на кредитни експозиции и различните фази от жизнения цикъл на кредита.

МОДЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен рисков за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглена възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен рисков се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регуляторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регуляторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочаквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

РИСК ПАРАМЕТРИ ЗА ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНИ И НЕОЧАКВАНИ ЗАГУБИ

За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „[Вътрешен анализ на адекватността на капитала](#)“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на бизнес клиенти и физически лица – клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като теглата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмени клиенти се присъждат кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг. Допълнително за фирмени клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценката на кредитния рисков от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/рисков мениджър.

Банката има разработени модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с недвижими имоти, индустритални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), които са имплементирани в информационните системи на Банката. Моделът включва количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредита, както и отделна оценка на активите, обект на финансиране.

Всички модели за оценка на риска се приемат от Управителния съвет, внесени за разглеждане след предварителното им одобрение от Главния директор Риск.

В Банката има структуриран процес за оценка и валидиране на използваните модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечие и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествените (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите нормативни изисквания и добри банкови практики в тази област.

ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулативни, както и признатите стандарти и добрите практики в тази област, с цел постоянно надграждане и развиване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка. През 2021 г. вътрешните процеси по управление на обезпеченията са усъвършенствани, вкл. чрез въвеждане на изисквания за ротация на оценителите след извършването на определен брой последователни оценки на един и същи актив в съответствие с Насоките на ЕБО относно предоставянето и наблюдението на кредити (EBA/GL/ 2020/06).

ПРОБЛЕМНИ ЕКСПОЗИЦИИ И СТРАТЕГИЯ ЗА ТЯХНОТО РЕДУЦИРАНЕ

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, преструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и отписване на проблемни експозиции. Fibank използва също и специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания. През годината са актуализирани вътрешните процеси и правила, с цел по-ефективно управление на проблемните и преструктурирани експозиции.

Сред стратегическите приоритети на Банката, касаещи рисковия профил е редуциране на портфейла от необслужвани експозиции, като за целта има разработена **Стратегия за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи** за периода 2021-2023 г. и оперативен план за нейното изпълнение, в които са идентифицирани адекватни на бизнес модела и рисковия профил мерки/опции, съобразени с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и преструктурирани експозиции (EBA/GL/2018/06). През 2021 г. Банката продължи да следва заложени в нея цели и приоритети, които включват:

- ❖ регулярно отписване на напълно обезценени и несъбирами кредитни експозиции и продажба на портфели от необслужвани експозиции в размер и времеви хоризонт, съобразно динамиката в търсенето на пазара и предлаганата цена;
- ❖ постигане на надеждно оздравяване на кредитните експозиции, обхващащо целия жизнен цикъл на кредита и усъвършенстване на практиките и процесите, с цел постигане на по-високи нива на оздравяване (recovery rates);
- ❖ подобряване на начините и методите за преструктуриране на експозиции, целящи повишаване на вземанията по необслужвани експозиции;
- ❖ редуциране на рисковия профил на кредитния портфейл и прилагане на консервативен подход при оценка на обезпеченията;
- ❖ намаляване на относителното тегло на портфейла от придобити активи в баланса на Банката, с цел освобождаване на допълнителен паричен ресурс и редуциране на риска.

МЕРКИ/ОПЦИИ ЗА НАМАЛЕНИЕ НА НЕОБСЛУЖВАННИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ

През годината са осъществени две продажби на портфели от необслужвани кредитни експозиции на физически лица (потребителски кредити, кредитни карти и овърдрафти) на обща стойност от 43 млн. лв., както и продължени последователните действия и мерки по повишаване на събирамостта, отписване и редуциране на проблемните експозиции. В резултат на това необслужваните експозиции на Групата намаляват нетно с 11,4% или със 172 583 хил. лв. на годишна база. Към 31 декември 2021 г. съотношението на необслужваните кредитни експозиции (NPL ratio), изчислено съобразно изискванията на Европейския банков орган, се понижава с 2,1 пр.п. до 15,1% от брутните кредити и аванси съгласно рамката за финансово отчитане FinREP, а по-широката дефиниция на необслужваните експозиции (NPE ratio) спада с 2,3 пр.п. до 12,7% от брутните кредити и аванси и дългови инструменти, различни от държани за търгуване.

През 2021 г. Първа инвестиционна банка продължи да прилага изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19 съобразно сроковете и условията на неговото действие. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който при управлението на кредитните експозиции, вкл. квалифицирането им като необслужвани експозиции Банката прилага временната мярка, че отсрочването по такива експозиции не води до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение.

ОБЕЗЦЕНКА И ПРОВИЗИРАНЕ НА РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

По отношение на **обезценката и провизирането** на рискови експозиции, Първа инвестиционна банка прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални загуби), групирайки експозиции със сходни характеристики за кредитен риск. В съответствие с изискванията на МСФО 9 Банката оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

ОБЕЗЦЕНКА НА РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори вкл. наличие на мерки за преструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др., както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните потоци, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

През 2021 г. Банката актуализира вътрешните си правила за обезценка и провизиране, с цел изпълнение на новите изисквания относно правовете на същественост съгласно Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, както и имплементиране в системите на Банката на определението за неизпълнение (definition of default) съгласно Насоките на ЕБО относно прилагането на определението за неизпълнение съгласно член 178 от Регламент (ЕС) №575/2013 (EBA/GL/2016/07).

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ПАЗАРЕН РИСК

Пазарният рисков е рискът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

Управлението на пазарния рисков се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния рисков Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под рисков“ (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под рисков (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии. Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и прилагане на обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил във времето.

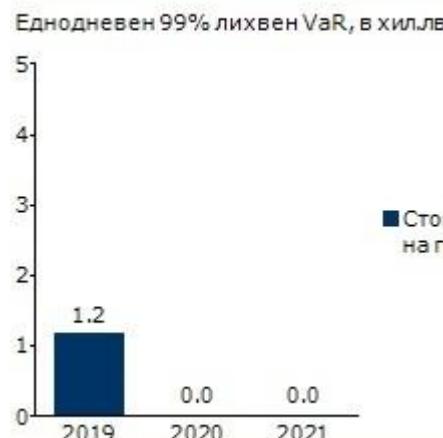
През 2021 г. Банката усъвършенства подходите си, като прилага единна рамка по отношение на лимитите си към инвестиции в дългови ценни книжа към държави и финансова институции съобразно развитието на пазарните условия и възможностите за генериране на доходност и възвращаемост.

ПОЗИЦИОНЕН РИСК

Позиционният рисков е рискът от промяна в цените на дълговите и капиталовите инструменти в резултат на обстоятелства, свързани с емитента и/или промяна на пазарните условия. Позиционният рисков включва общ и специфичен позиционен/ценови рисков.

Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във връзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови рисков за позициите си в този портфейл.

ЛИХВЕН VAR ЗА ТЪРГОВСКИЯ ПОРТФЕЙЛ ОТ ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ

ЛИХВЕН VAR ЗА ТЪРГОВСКИЯ И БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ ОТ ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ

За количествено измерване на лихвения и позиционният рисков в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява

максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

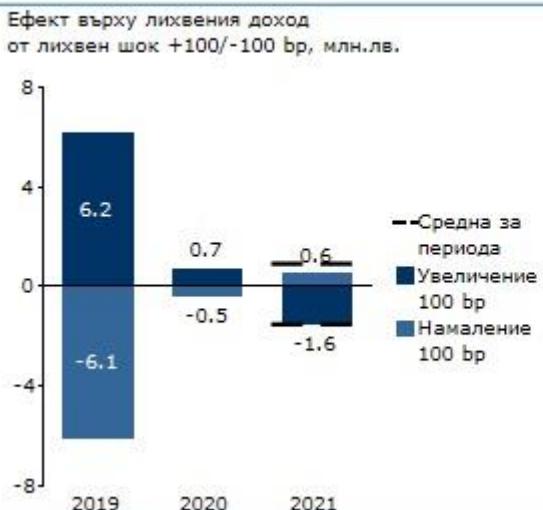
В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфеля от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрирани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансови пазари.

ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВ ПОРТФЕЙЛ

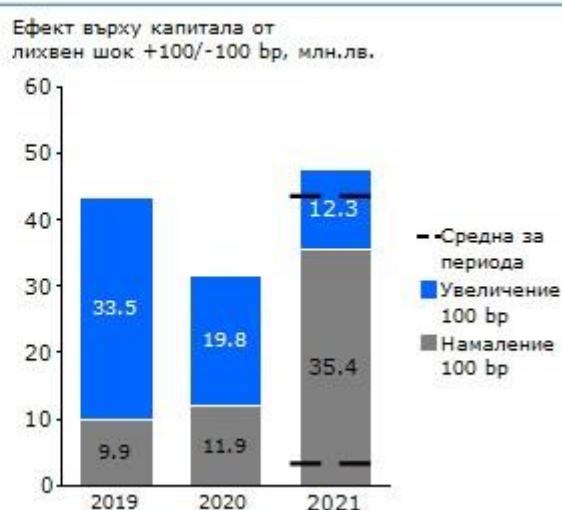
Лихвеният риск в банковия портфейл представлява риска от негативен ефект върху икономическата стойност на капитала и нетните лихвени приходи на Банката в следствие от изменение на пазарните лихвени нива.

Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към редуциране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите в съответствие с изискванията на Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02) и изискванията на Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките. За количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвени сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход. Рамката за оценка на лихвения риск в банковия портфейл (IRRBB) отчита различни източници на IRRBB, в т.ч. риска от несъответствие, базисен и опционен риск, и риска от промяна в кредитните спредове на финансовите инструменти (CSRBB). Набора от стрес сценарии, прилагани от Банката, включва и такива свързани с непаралелно изменение в лихвената крива, както и отчитане на редица поведенчески особености при паричните потоци, в контекста на различните стрес сценарии.

ЕФЕКТ ВЪРХУ ЛИХВЕНИЯ ДОХОД

ЕФЕКТ ВЪРХУ КАПИТАЛА

Към 31 декември 2021 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Групата (IRRBB) вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +12,3/+35,4 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е -1,6/+0,6 млн. лв.

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е рискът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регуляторно-изискуеми и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открита валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхвата на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършвани дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за откритите валутни позиции и на stop-loss лимити по открыти позиции.

РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА И СЕТЬЛМЕНТ РИСК

Риск от контрагента (кредитен риск от контрагента) е рискът контрагента по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетьлмент на паричните потоци по сделката. Той възниква основно по сделки с деривативни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа и стоки, маржин заемни сделки и трансакции с удължен сетьлмент. Банката управлява и контролира този вид риск посредством прилагане на лимити и минимални изисквания за кредитно качество към контрагенти/емитенти.

Сетьлмент риск за Банката е рискът от неурядени сделки с ценни книжа, стоки или валута. Той възниква, както при сделки със сетьлмент услуги на принципа „доставка срещу плащане“ (delivery versus payment – DvP) така и при търговия без DvP (“свободни доставки“). За сделки DvP Банката оценява риска ценовата разлика между договорената сетьлмент цена за съответния инструмент и неговата текуща пазарна стойност да доведе до загуба за Банката. При такива, свързани със „свободни доставки“ рискът се контролира посредством прилагане на вътрешни лимити за кредитно качество към контрагенти/емитенти.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ЛИКВИДЕН РИСК

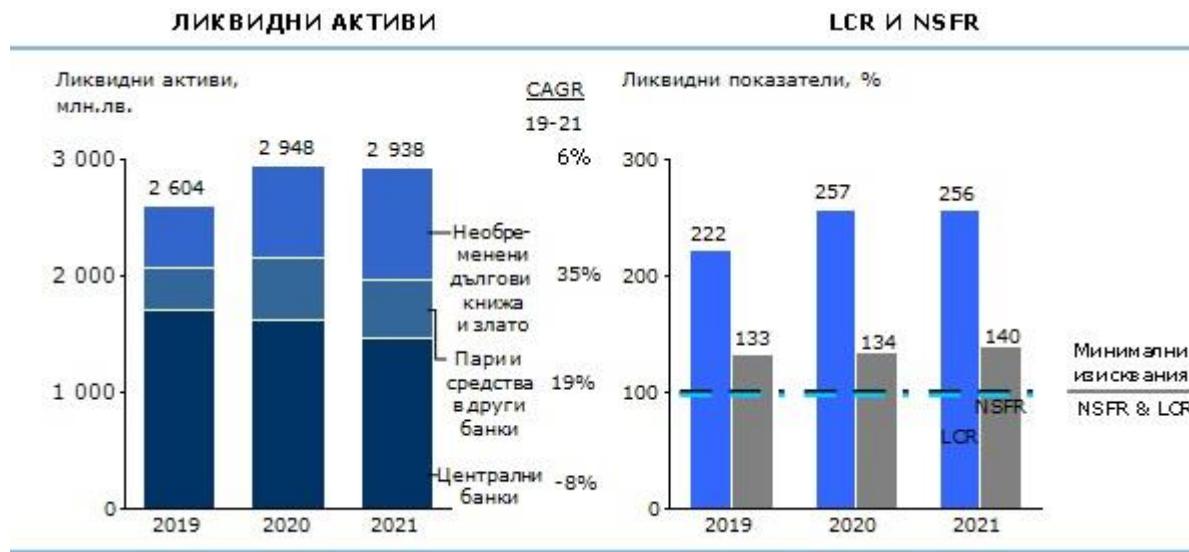
Ликвидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банковата дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия падеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена и в кратки срокове, за да се посрещне задължението по пасив.

Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и пасивите и падежната стълбица, регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

С цел поддържане на умерено-ниско ниво на рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от

външната среда или от специфики на банковата дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансови модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчитане и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел допълнително редуциране на ликвидния риск са заложени и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения между банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа, както и поддържа падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи потоци по падежни интервали.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността Първа инвестиционна банка прилага изискванията на МСФО 9 относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и тяхната оценка. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (*hold to collect*); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (*hold to collect and sell*); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (*other business model*), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

През отчетната година Групата на Fibank поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2021 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти възлиза на 29,46%, което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, който да осигурява ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи потоци в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 256,37% на консолидирана основа (2020: 257,17%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се

покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства.

Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 139,81% на консолидирана основа (2020: 134,47%), като е над референтната стойност от 100% съгласно Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на отношението на ливъридж, отношението на нетното стабилно финансиране, капиталовите изисквания и изискванията за приемливи задължения, кредитния риск от контрагента, пазарния риск, експозициите към централни контрагенти, експозициите към предприятия за колективно инвестиране, големите експозиции, изискванията за отчетност и оповестяване и на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА ЛИКВИДНОСТТА

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и рисков апетит по отношение на ликвидността.

През 2021 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Банката актуализира отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на информацията относно капацитета за генериране на ликвидност и стратегията за ликвидния буфер и периодите на оцеляване, както и по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове. Доразвита е информацията относно обременените с тежести активи и относно изпълнението на плана за финансиране. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката. По отношение на вътрешните процеси и организация, касаещи ВААЛ, Главният финансов директор отговаря и контролира процесите по актуализация, дава предложения за изменения и допълнения по документа, както и осъществява контрол преди представянето му за одобрение пред компетентните органи в Банката.

През периода са усъвършенствани вътрешните процеси, касаещи ВААЛ – чрез структуриране на нова Методология за изготвяне на Вътрешния анализ на адекватността на ликвидността, която описва подходите по изготвяне и актуализиране на отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на ключовите компоненти в съответствие с Насоките на ЕБО относно информацията, свързана с ВААК и ВААЛ, събирана за целите на процеса на надзорен преглед и оценка.

При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на деня, както и за разпределението на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Във ВААЛ са отчетени също и стратегията на Банката относно финансирането, включително плановете за финансиране с тригодишен хоризонт, както и стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременените с тежести активи. Количество измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се установяват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взима под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен план за действие при извънредни обстоятелства/ликвидна криза, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка З „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаление на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики. По отношение на капиталовите изисквания за операционен риск, Банката прилага стандартизирания подход съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределение на индикаторите по групи дейности.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регуляторните изисквания. Управлението на операционния риск от Fibank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избягване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способства по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове риск.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банковата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своевременно коригиране на причините, както и за засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

С цел оценка на изложеността и редуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за редуциране на този вид риск.

През 2021 г. Първа инвестиционна банка доразви своите политики за управление на операционния рисков, вкл. актуализира правилника за работа и състава на членовете на Комитета по операционен рисков към Управителния съвет.

ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

Политиката на Първа инвестиционна банка за информационна сигурност определя принципи и правила за защита на поверителността, интегритета и наличността на данните и информацията на Банката и нейните клиенти, и на свързаните с тях услуги. В Банката се прилагат вътрешни правила, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура. Въведени са мерки за защита и осигуряване на логическа и физическа сигурност, управление на информационни активи, контрол на достъпа и управление на риска.

В Банката функционира дирекция „Информационна сигурност“, под ръководството на Главен директор Риск, която координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

През 2021 г. Банката доразви вътрешните си правила относно управление на ИТ промени и проекти, както и дейността, състава и компетенциите на ИТ комитета към Управителния съвет.

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR) Банката има Дължностно лице по защита на данните (DPO) – e-mail: dpo@fibank.bg, което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни.

НЕПРЕКЪСВАЕМОСТ НА ПРОЦЕСИТЕ

За осигуряване ефективното управление на непрекъсваемостта на бизнеса Първа инвестиционна банка поддържа планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси, които се тестват регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната рисков култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така въведената организация цели постигането на бързи и

ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и своевременно отстраняване на негативните последствия.

През 2021 г., като част ежегодния преглед, е извършена актуализация на Плана за непрекъсваемост на дейността, вкл. по отношение на времето за възстановяване на информационните системи, допълнения във връзка с алтернативните доставчици на критични услуги и инфраструктури на финансовите пазари, както и включен план за оценка на епидемичната обстановка и планиране на противоепидемични мерки в системата на ПИБ АД.

РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Към 31 декември 2021 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисление на капиталовите изисквания за операционен риск Банката прилага стандартизирания подход съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределение на индикаторите по групи дейности.

в хил. лв./ % от общо	2021	%	2020	%	2019	%
За кредитен риск	6 941 701	92,6	6 834 786	92,2	6 385 596	91,2
За пазарен риск	4 713	0,1	5 525	0,1	4 750	0,1
За операционен риск	552 425	7,4	573 675	7,7	612 838	8,8
Общо рискови експозиции	7 498 839	100	7 413 986	100	7 003 184	100

През 2021 г. в структурата на рисковопретеглените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 92,6% от общите експозиции (2020: 92,2%), следвани от тези за операционен риск – 7,4% (2020: 7,7%) и за пазарен риск – 0,1% (2020: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса ѝ при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА КАПИТАЛА

Първа инвестиционна АД извършва редовен вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК) в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността ѝ, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приети при консервативни сценарии за неблагоприятна външна среда.

През 2021 г. отчетът за ВААК беше актуализиран в съответствие с риск стратегията и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда и външни условия. Към набора от използвани методи за анализ е добавен интегриран стрес тест в съответствие с насоките на ЕБО, който оценява устойчивостта на Банката при базисен макроикономически сценарий и утежнен такъв (негативен шок). Доразвита и усъвършенствана е рамката за лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB), като е интегрирана и оценка за риска, произлизащ от кредитните спредове (CSRBB). Променена е методологията за определяне на капитала за покриване на риска

при търговския портфейл от акции, ползвайки стрес тест допускания, базирани на утежнения сценарий на ЕБО. Доразвит е модела за определяне на необходимия икономически капитал за покриване на правен риск, базирайки се на извършване на Монте Карло симулации, отчитащи вероятността от загуба на съдебни спорове и дела, както и на финансовата загуба, която Банката е възможно да претърпи в хоризонт от една година.

При изготвянето на отчета за ВААК са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела, както и на системата за вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие. Вътрешната система за оценка на необходимия вътрешен капитал се основава на прогностични VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, пазарен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, стандартизиран подход и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически риск, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове риск Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории риск, с цел по-реалистичен и по-усъвършенстван подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.

За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към **кредитен риск**, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи, в т.ч. при класове експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредит-VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при доверителен интервал, съответстващ на рисковия апетит на Банката. За да се остойности рискът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на ВААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица, както и по икономически сектори от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За остойностяване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия. За оценка на риска от концентрация по икономически сектори се използва Herfindahl-Hirschman Index (HHI).

Изложеността на Банката към **пазарен риск** е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност, отговарящо на рисковия апетит на Банката, както и стрес тестове за позиционен риск на портфейла от акции.

За целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала Fibank управлява **лихвения риск в банковия портфейл** посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията на финансовите пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Измерват се два аспекта на лихвения риск в банковия портфейл – ефектът на лихвените проценти върху нетния лихвен доход с хоризонт от 1 година и ефектът върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на

икономическия капитал по отношение на лихвения риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност или нетния лихвен доход в резултат на промяна в лихвените криви при следните сценарии: Parallel shock – паралелно покачване/спад на лихвените нива; Short rates shock – покачване /спад на лихвените нива в късата част от кривата; Steepper - късата част от лихвената крива бележи спад, а дългата – ръст; Flattener – късата част от лихвената крива бележи ръст, а дългата – спад. В допълнение към безрисковия лихвен процент, се отчитат и стрес сценариите за изменение в кредитния спред (CSRBB).

За целите на ВААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за **операционен риск** на базата на резултатите от прилагани стрес тестове и провежданата ежегодна самооценка на риска и контролите, която преминават всички звена в Банката, по време на която се преглеждат работни процеси и се идентифицират потенциални сценарии за настъпване на редки, но правдоподобни операционни събития. Ползваните стрес тестове за операционен риск възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Икономическият капитал за операционен риск, вкл. правен риск се изчислява като общия финансов ефект, в хоризонт от една година, от всички анализирани стресови сценарии.

За оценка на **ликвидния риск** Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежоспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежоспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рискът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репод сделки или ликвидиране на активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

За целите на ВААК Банката оценява и **други рискове**, в т.ч. стратегически риск и репутационен риск. За количествената оценка на стратегическия риск се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Заделеният капитал за стратегически риск се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приетото ниво на доверителност, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година.

Репутационният риск отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, почтеност и надеждност. Материализирането на репутационния риск се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия риск и ликвиден риск.

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ

РАЗНООБРАЗЕН НАБОР ОТ КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ НА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

Първа инвестиционна банка поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, широка мрежа от ATM и POS терминали, електронно банкиране, мобилно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративна интернет страница, корпоративен блог, които постоянно усъвършенства съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

КЛОНОВА МРЕЖА

Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способи за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на дигиталната трансформация в сферата на банковата дейност.

През 2021 г. Банката продължава да оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на външната среда и пазарни условия, натовареността на локациите и обемите на дейността. През годината са закрити осем офиса, от които три в София и пет в останалата част от страната. Към 31 декември 2021 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 141 клона и офиса на консолидирана основа (2020: 149), които са разположени в 60 населени места в България – 44 локации в гр. София (2020: 47), 82 клона и офиса в останалата част на страната (2020: 87), един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър, както и дъщерна банка в Албания, която оперира с централа и 14 клона в Албания. За повече информация относно клоновата мрежа на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

Клоновата мрежа е структурирана съобразно унифициран организационен модел, както за София, така и за останалите градове в страната, с цел ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби. В страната има 27 клона, а в столицата са обособени 5 функционални клона – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

Във връзка с развитието на пандемията COVID-19, Fibank продължава да прилага действия и мерки по отношение на вътрешната организация на работа на клоновата мрежа, в т.ч. изисквания за безопасност, ползване на защитни пана, спазване на социална дистанция, осигуряване на предпазни средства за служителите и клиентите на Банката.

Като част от действията за постоянно усъвършенстване и оптимизация на процесите Банката развива проекта Branch digitalization, насочен към въвеждане на електронни документи и

електронно подписване в офисите, както и намаляване ползването на документи на хартиен носител по устойчив начин, с цел въвеждане на нов модел за обслужване на клиенти, развиващ дигитализацията в ежедневните операции. От 2019 г. в Банката функционира централизиран бек-офис, който допринася за по-качествено обслужване на клиентите.

Клоновете и офисите на Банката в страната предлагат пълен набор от банкови продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти. В стремежа си за по-пълно задоволяване на клиентското търсене, част от клонова мрежа работи с удължено работно време, както и разполага с дежурни офиси, които осигуряват обслужване на клиентите през почивните дни.

Клонът на Първа инвестиционна банка в гр. Никозия, Република Кипър функционира на кипърския банков пазар от 1997 г., първоначално основно в областта на кредитирането на корпоративни клиенти, като през годините работи систематично и последователно в посока на разширяване на продуктите и услугите. Понастоящем, клонът предлага стандартни кредитни и спестовни продукти, платежни услуги и електронно банкиране, с фокус върху клиентите – малки и средни предприятия и банкирането на дребно.

ПЪЛЕН НАБОР ОТ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ		
	РИТЕЙЛ КЛИЕНТИ	БИЗНЕС КЛИЕНТИ
◆ СПЕСТОВНИ ПРОДУКТИ	✓	✓
◆ ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ	✓	✓
◆ ПАКЕТНИ ПРОГРАМИ	✓	✓
◆ ДЕБИТНИ И КРЕДИТНИ КАРТИ	✓	✓
◆ КАРТИ ДАЙНЪРС КЛУБ	✓	✓
◆ ИПОТЕЧНО КРЕДИТИРАНЕ	✓	
◆ ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	✓	
◆ КРЕДИТИРАНЕ НА БИЗНЕС КЛИЕНТИ		✓
◆ ТЪРГОВСКО ФИНАНСИРАНЕ		✓
◆ ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ		✓
◆ ФАКТОРИНГ СДЕЛКИ		✓
◆ ФИНАНСИРАНЕ ПО ЕВРОПРОГРАМИ		✓
◆ ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ	✓	✓
◆ ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ	✓	✓
◆ ИНВЕСТИЦИОННО ЗАЛОТО И ИЗДЕЛИЯ ОТ БЛАГОРОДНИ МЕТАЛИ	✓	✓

КОНТАКТ ЦЕНТЪР – *bank (*2265), 0800 11 011

През 2021 г. Контакт центърът на Fibank функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандарти и бизнес цели на Банката.

През годината през контакт центъра са проведени 38 изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на банкови продукти и услуги, за проучване нагласите на потребителите, както и във връзка с подпомагане събирамостта на вземания от клиенти (soft collection). По тях са отчетени близо 69 хил. изходящи разговора и висока степен на достигнати адресати.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили над 75 хил. входящи разговора, имейл и чат кореспонденции във връзка с различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно обща банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н.

През контакт центъра клиентите могат да кандидатстват за овърдрафт по дебитна карта или да кандидатстват за потребителски кредит, да получат актуална и навременна информация относно

продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и адекватно и професионално съдействие от служителите при възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна комуникация по телефон, имайл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.

КОРПОРАТИВНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА – www.fibank.bg

През 2021 г. Първа инвестиционна банка продължава да развива корпоративната си интернет страница, с цел нейното трансформиране в активен канал за продуктова комуникация и кръстосани продажби. В отговор на потребностите, свързани с банкиране от дистанция, Fibank предложи нова услуга „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти, достъпна през www.fibank.bg. Чрез сайта могат да се подават онлайн заявления за кредитни карти, овърдрафт и потребителски кредити, както и да се осъществява комуникация директно с експерт от Банката.

Корпоративната интернет страница разполага с редица функционалности, в т.ч. елементи за визуализация в съответствие със съвременните дигитални тенденции и особености за интуитивен дизайн и персонализирано съдържание. Чрез тях се осигурява лесна възможност за сравнения между предлаганите от Банката продукти и услуги, като по този начин клиентите могат да изберат онези от тях, които отговарят в най-голяма степен на техните потребности.

През годината е извършен преглед на корпоративната интернет страница, с цел самооценка на съответствието със стандартите за осигуряване на достъпно съдържание (вкл. хармонизиран стандарт EN 301 549 V2.1.2, 2018-08 относно изисквания за достъпността на продукти и услуги в сферата на информационни и комуникационни технологии) и ангажиране поддържането на постоянно високо ниво на достъпност на публикуваната информация и използваемост на съдържанието, което да осигури използването им от хора с увреждания (незрящи хора и хора с нарушен слух).

КОРПОРАТИВЕН БЛОГ

През 2021 г. в условията на продължаваща пандемия от COVID-19, корпоративният блог на Първа инвестиционна банка, заедно с останалите онлайн комуникационни канали, в т.ч. социалните мрежи, имат съществена роля в комуникацията с клиентите, като важна част от ключовите съобщения, новини, инициативи се разпространяват чрез тези онлайн канали.

През годините Fibank се стреми постоянно да развива дейността на корпоративния блог в съответствие със съвременните тенденции за комуникация в интернет среда, при поддържане на интуитивен и ориентиран към потребителя подход, дизайн и функционалности на платформата. Освен новите теми, свързани с продукти и услуги на Банката, в т.ч. в подкрепа на физически и юридически лица, засегнати от ситуацията с COVID-19, корпоративният блог представя разнообразен спектър от социални и корпоративни инициативи на институцията, финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови продукти и услуги в страната, актуални новини по различни теми, както и полезна за клиентите информация. Чрез него се осъществява открит диалог и обратна връзка с клиентите, като по този начин се дава възможност за изследване ползваемостта на продуктите и услугите, и клиентската удовлетвореност.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, Youtube.

ПРОДАЖБИ

Първа инвестиционна банка използва директните продажби като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен, дългогодишен опит и при подготовка участията на Банката в обществени поръчки и конкурси, както и в обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.

През 2021 г. Fibank е участвала в над 90 обществени поръчки и конкурси, като при около 50% от участията е избрана за обслужваща банка, привличайки по този начин нови бизнес клиенти и поддържане на отношения със съществуващи такива.

ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ

ЕЛЕКТРОННО БАНКИРАНЕ „МОЯТА FIBANK“

Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно развива, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда, което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и ефективност на работните процеси, както и увеличаване на продуктивността.

През електронното банкиране „Моята Fibank“ клиентите ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни, депозитни и други банкови сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута (вкл. масови преводи), да осъществяват комунални плащания, да кандидатстват и сключват договори за кредитни продукти (вкл. кредитни карти), да заявяват издаването на дебитна карта, както и да извършват покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са също и данни за клоновете и ATM устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

С цел разширяване на предлаганите услуги, през 2021 г. е въведена възможност за покупки на онлайн продукти, вкл. електронни винетки чрез използване на сметка или карта на клиента през електронното банкиране „Моята Fibank“ или мобилното приложение. Осигурена е също така и възможност за откриване на „Златна сметка“ – нов иновативен продукт, предначен за съхранение и/или покупко-продажба на безналично злато (ХАО).

През годината са извършени редица технически нововъведения и функционалности в електронното банкиране „Моята Fibank“, вкл. обновен дизайн, нов алтернативен метод за управление на профил, нови форми за кандидастване и заявка за ипотечен кредит, овърдрафт, кредитна и дебитна карта, както и възможност за активиране на карта от дистанция (за картите, доставяни с куриер). Доразвита е и възможността за изцяло онлайн откриване на сметки и сключване на договори с клиенти – чрез www.smetka.fibank.bg.

В изпълнение на регуляторните изисквания, произтичащи от Регламент (ЕС) 1230/2021, Първа инвестиционна банка разработи нова функционалност в електронното банкиране, която позволява предварителна визуализация на дължимите такси при нареддане на превод.

По отношение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA), Първа инвестиционна банка осигурява използването на софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпись и идентификация в системата за електронно банкиране, включващ двуфакторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове.

В съответствие с регламентите, действащи на територията на Европейския съюз и тенденциите в развитието на дигиталното банкиране, Първа инвестиционна банка е осигурила на Третите страни доставчици (TPPs) достъп до платежни сметки, поддържани в Банката и достъпни онлайн за осъществяване на услугите по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка – т.нар „Отворено банкиране“. В допълнение, възползвайки се от възможностите на Директива (ЕС) 2015/2366 (PSD 2), с цел разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Първа инвестиционна банка предлага на клиентите ползването на услугите по предоставяне на информация за сметка и иницииране на плащане чрез мобилното банкиране „Моята Fibank“. За повече информация относно „Отвореното банкиране“ виж раздел „[Платежни услуги](#)“.

За 2021 г. интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял (близо 80%) от общите изходящи преводи на Банката, с отчетен ръст от 15% при трансакциите и 11% при броя клиенти, ползвани платформата.

Доказателство за постигнатото в сферата на дигиталното банкиране през периода е получената награда „Дигитална банка на годината – България“ от международното списание "Global Brands Magazine" за принос в развитието на иновациите и осигуряването на сигурна и надеждна система за дигитално банкиране.

През годината екипът на дирекция „Дигитално банкиране“ беше отличен като победител във вътрешната програма Most Valuable Team за определяне на екип, отговарящ в най-висока степен на корпоративните стандарти за ефективно и резултатно взаимодействие със звената в Банката, като задължителна предпоставка за качествено обслужване на клиентите.

МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ „МОЯТА FIBANK“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталација от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползвани съответната операционна система (AppStore, Google Play, Huawei AppGallery).

През него клиентите физически лица и бизнес клиенти могат да ползват активни и пасивни операции при предварително определени от Банката или клиента лимити. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, клиентите могат да управляват дигитална банкова карта и по този начин да правят дигитални плащания със своите мобилни устройства, поддържащи NFC технология за разплащане на терминали с безконтактна функция.

През 2021 г. Fibank продължава да развива мобилното приложение, като осигурява възможност за издаване на виртуална карта (MyCard) – нов вид кредитна карта без пластика, предназначена за извършване на плащания през интернет или чрез друг дистанционен способ за комуникация, вкл. посредством мобилно смарт устройство. Осигурена е възможност и за дигитализиране на карти, вкл. през приложения на външни доставчици (Google Pay, Apple Pay, Garmin, Fitbit). За повече информация относно дигитализиране на карти през външни доставчици виж раздел „[Картови разплащания](#)“.

През годината са доразвити т. нар. „push“ известия, които дават информация на клиентите, вкл. за преводи, операции по сметки, картови авторизации, задължения по кредитна карта, комунални плащания, както и за промени в тарифата и общите условия на Банката.

Усилията на Банката са насочени към предоставяне на най-висок клас услуги с фокус върху дигиталните спосobi и решения, с цел повишаване на възможностите за самообслужване в банкирането и развитие на услугите по устойчив начин.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството

- ❖ В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява Декларация за корпоративно управление по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	75
КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.....	76
УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА.....	77
НАДЗОРЕН СЪВЕТ	78
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ	82
ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ	84
КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ	85
ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ	86
РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ.....	88
ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА.....	90
АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА.....	90
ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ.....	91

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ НА РАМКАТА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има двустепенна система на управление, състоящата се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Първа инвестиционна банка прилага писмени политики за корпоративно управление на ниво група, с които се определят основните принципи за вътрешно управление и контрол върху дъщерните дружества, както и процедури и механизми, способстващи за последователно и интегрирано развитие на дружествата в съответствие със стратегията на групата и съобразно разпоредбите на регуляторните и надзорни органи.

През 2021 г. Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно вътрешното управление на ниво група и функциите по наблюдение на дейността на дъщерните дружества, оценката на пригодността на членовете на ръководните и контролни органи и лицата, заемащи ключови и други позиции, структуриране на дейността и съставите на комитетите и съветите към Управителния съвет, политиките относно бюджета и стратегията, както и относно практиките за оповестяване, вкл. новите изисквания за оповестяване и отченост във връзка с устойчивото развитие и екологичните, социални и управлениски (ESU) фактори.

КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с приет от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателството в Р.България и принципите на Базелския комитет по банков надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление (последно изменен, юли 2021 г.), одобрен от Комисията за финансов надзор.

В Кодекса са заложени основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- ❖ почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ❖ ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- ❖ изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрая интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- ❖ навременно оповестяване на информация и прозрачност, вкл. относно устойчивото развитие;
- ❖ ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“.

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Банката ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложени в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за дейността и финансовите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на своето корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление ПИБ АД прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт (<https://www.fibank.bg/bg/za-nas/korporativno-upravlenie/kodeks-na-korporativno-upravlenie>).

През 2021 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, вкл. изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансовия календар на Банката за 2021 г.

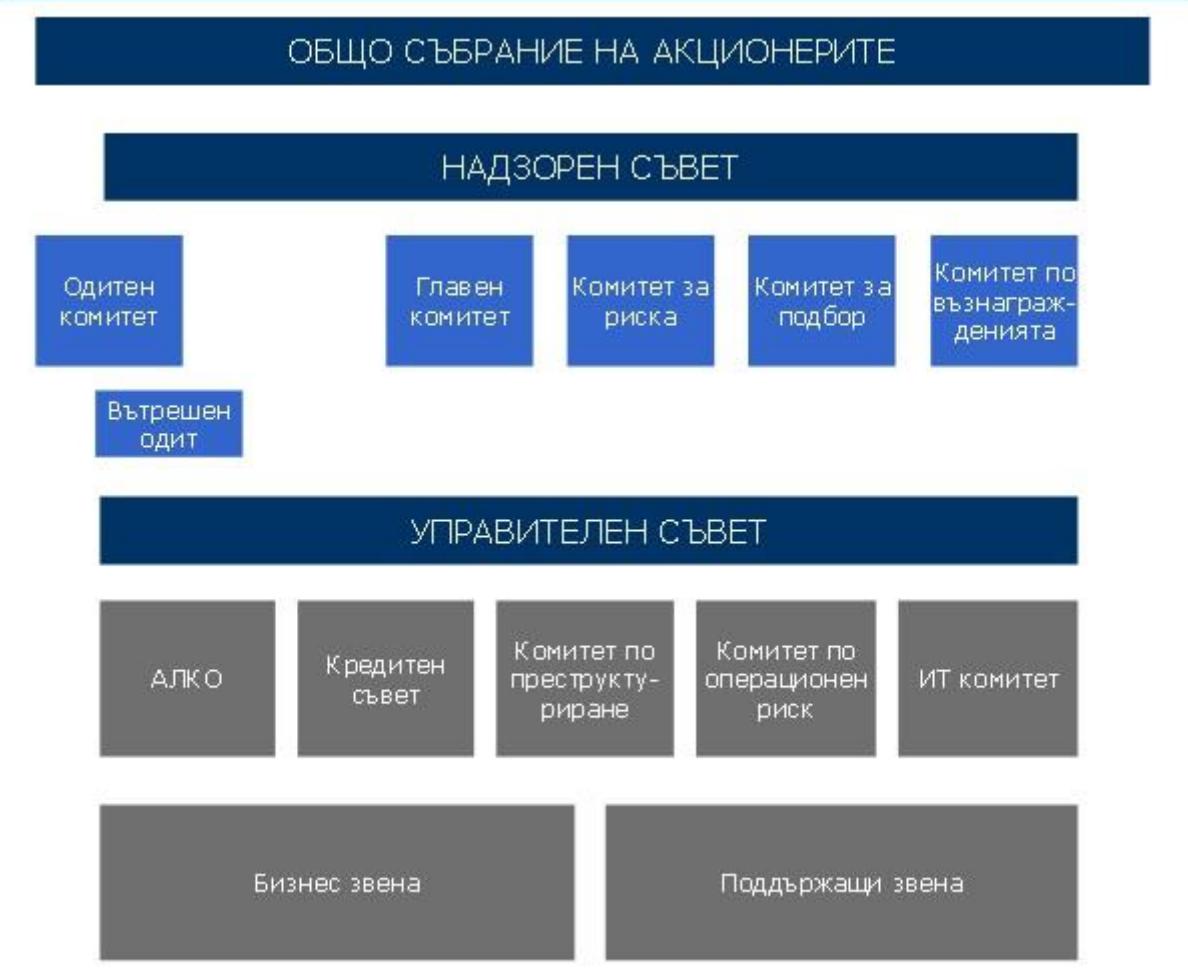
ЕТИЧЕН КОДЕКС И МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Fibank, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната й дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира

тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване. Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

Към 31.12.2021 г. Надзорният съвет се състои от пет члена, както следва:

Наименование	Должност	Мандат
Евгени Кръстев Луканов	Председател на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Мая Любенова Георгиева	Заместник председател на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Радка Веселинова Минева	Член на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Йордан Величков Скорчев	Член на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Юрки Илмари Коскело	Член на Надзорния съвет	27.07.2025 г.

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Всеки член на Надзорния съвет притежава професионален опит, знания, квалификации и умения, в съответствие с изискванията за надеждност и пригодност, допринасящи за колективната пригодност съобразно осъществяваните от Банката дейности, рискове и дългосрочни цели.

През годината Общото събрание на акционерите преизбра досегашните членове г-н Евгени Луканов, г-жа Мая Георгиева, г-жа Радка Минева и г-н Йордан Скорчев за нов 5-годишен мандат като членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка.

Към 31 декември 2021 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 367 652 броя акции на Първа инвестиционна банка, както следва: г-н Евгени Луканов (337 139 броя), г-жа Мая Георгиева (11 388 броя), г-н Йордан Скорчев (19 125 броя), като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

През юли 2021 г. се разделихме с г-н Георги Димитров Мутафчиев (1957 г. – 2021 г.) – бивш член на Надзорния съвет и на Главния комитет към Надзорния съвет на Банката. Г-н Мутафчиев посвети повече от 21 години от своя професионален и житейски път на развитието и налагането на Първа инвестиционна банка сред водещите институции на финансовия пазар в страната.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ И НЕЗАВИСИМОСТ

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол.

Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Надзорния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2021 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове от състава на Надзорния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с надзорни функции (24%) съгласно последно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>).

За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „[Друга информация](#)“.

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо значимите банки и публичните дружества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, като изисква висока рисков култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2021 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 14 заседания. Акцент в дейността е поставен върху упражняването на регулярен надзор относно изпълнението на риск стратегията и стратегията за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи, както и одобрение на актуализирана стратегия и рамка за рисков апетит с три годишен хоризонт, в която си дейност активно е подпомаган от Комитета за риска. Регулярен преглед през периода е осъществяван относно напредъка по разработването на продукти/инструменти, отговарящи на изискванията за приемливи задължения (MREL), както и относно състоянието на клоновата мрежа и дейността на клоновете. Разглеждани и обсъждани са също така и въпроси, касаещи дейността на Банката в условията на пандемията, свързана с COVID-19, както и относно изпълнението на стратегическите цели за развитие на дейността. През годината Надзорният съвет упражнява надзор относно надеждността на финансовата информация и отчетност, и на рамката за вътрешен контрол, в която си дейност е подпомаган от Одитния комитет. Регулярен преглед е осъществяван относно финансовите резултати, пазарните дялове и конкурентни позиции на Банката, както и потенциални области на развитие. Също така членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и привеждането на дейността в съответствие с нови регуляторни изисквания.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, пригодността, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка за 2021 г. е извършена в края на четвъртото тримесечие на годината.

КОМИТЕТИ

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности, в съответствие с приложимите регуляторни изисквания.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, както и разпределение на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет. През годината дейността на Главния комитет е разширена с делегиране от страна на Надзорния съвет на функцията по наблюдение и контрол над дейността на дъщерните дружества на Банката. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2021 г. Главният комитет е провел 7 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет, препоръки и съгласуване относно стратегическите цели за развитие и бизнес стратегията на Банката за периода 2021-2023 г., както и във връзка с актуализирани политики относно стратегията и бюджета, вкл. разпределение на бюджетните цели и за вътрешно управление на ниво група.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело.

Във връзка със своите компетенции през отчетния период Комитетът за риска е провел 8 заседания, като е разгледал актуализирани планове и регулярни отчети, касаещи риска, в т.ч. Плана за възстановяване, с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината Комитетът е съгласувал и дал препоръки относно актуализирана Стратегия за управление на рисковете и рамка за рисков апетит с три годишен хоризонт. Регулярно се е информиран и следял изпълнението на риск стратегията, рамката за рисков апетит, стратегията за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи, както и ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. относно функцията съответствие в Банката. През годината Комитетът за риска е провел дискусии относно качеството на кредитния портфейл, вкл. ефектите и последствията от пандемията от COVID-19.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите ѝ промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Евгени Луканов.

През 2021 г. Комитетът по възнагражденията е провел 3 заседания, като е разглеждал въпроси от неговите компетенции, свързани с Политиката за възнагражденията, както и е съгласувал предложения във връзка с ежегодния преглед и актуализиране на списъка с категориите служители от идентифицирания персонал.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и оценява пригодността на лицата, заемащи ключови и други позиции в Банката, в съответствие с приложимите регуляторни изисквания и Политиката на ПИБ АД за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции. Председател на Комитета за подбор е г-н Йордан Скорчев.

През годината Комитетът за подбор е провел 7 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно избора и пригодността на лица, заемащи висши ръководни позиции в дъщерните дружества на Банката, промени в съставите на съветите и комитетите към УС, както и относно извършване на ежегодните последващи оценки за индивидуална и колективна пригодност на членовете на НС, УС и лицата, заемащи ключови позиции. Комитетът за подбор е обсъждал още теми, свързани с планиране на обучения в рамките на институцията.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и въз награждението на регистрираните одитори, които да извършват независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулатии, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Дейността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

Първа инвестиционна банка изпълнява изискването мнозинството от членовете, в т.ч. и председателят на Одитния комитет да са външни за и независими от Банката. През юни 2021 г. на Общото събрание на акционерите за нов независим член и председател на Одитния комитет е избран г-н Димитър Димитров, с мандат от 3 години, който притежава финансови компетенции, както и познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансовия одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения. Също така, г-н Йордан Скорчев е преизбран за нов 3-годишен мандат като член на Одитния комитет на Банката.

През годината Одитният комитет е провел 15 заседания, като е разгледал въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовото отчитане и независимия финансов одит, на ефективността на функциите по вътрешен одит и съответствие, и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финанс директор, директора на вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

През 2021 г. няма промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През годината досегашните членове г-н Чавдар Златев и г-жа Надя Кошинска са преизбрани за нов 5-годишен, респективно 4-годишен мандат като членове на Управителния съвет на Банката.

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

Към края на 2021 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от шест члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции.

Наименование	Дължност	Мандат
Никола Христов Бакалов	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет	16.01.2025 г.
Светозар Александров Попов	Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	21.04.2024 г.
Ралица Иванова Богоева	Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	28.04.2023 г.
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	25.01.2027 г.
Янко Ангелов Караколов	Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет	21.05.2023 г.
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“	30.06.2025 г.

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания, умения и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие, и стабилно управление на институцията.

Към 31 декември 2021 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 33 649 броя акции на Първа инвестиционна банка, както следва: г-н Никола Бакалов (374 броя), г-н Светозар Попов (5856 броя), г-н Чавдар Златев (27 173 броя), г-н Янко Караколов (12 броя), г-жа Надя Кошинска (234 броя), като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ

Съобразно политиките и практиките за поддържане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2021 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове от състава на Управителния съвет са жени. Отчетената стойност

надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с управителни функции (15%) съгласно последно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>). За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел „[Друга информация](#)“.

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителният съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда.

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулатии, подпомага комуникацията между тях.

КОМИТЕТИ И СЪВЕТИ КЪМ УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Дейността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по преструктуриране, Комитет по операционен рисък, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – за повече информация виж раздел „[Управление на риска](#)“.

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи, като ИТ комитет, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област – *за повече информация виж раздел „Информационни технологии“.*

В изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нелихвоносните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, в Банката функционира и Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализациите на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

Като помощен орган в Банката функционира и Комисия по касовата дейност, председател на която е Главният директор „Банкиране на дребно“, а останалите членове включват директорите на дирекции „Главна каса“, „Счетоводство“, „Клонова мрежа“, „Анализ и контрол на риска“ и заместник-директора на дирекция „Сигурност“.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Одитния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределение на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юни 2021 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 89,24% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2020 г. да бъде капитализирана, като се отнесе в други резерви с общо предназначение. Приети са и промени в Устава на Първа инвестиционна банка АД, с които се овластва Управителният съвет в продължение на 5 години, считано от 11.08.2021 г., с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хиbridни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лв., съответно равностойността в друга валута.

На Общото събрание са избрани регистрирани одитори за извършване на независим финансов одит на годишния финанс отчет на Банката за 2021 г. – „БДО България“ ООД и „Ековис Одит БГ“ ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Одитния комитет на Банката съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. На общото събрание са взети решения и за преизбиране за нов мандат на членове на Надзорния съвет, както и избор на нов независим член на Одитния комитет на Банката – *за повече информация виж раздел „Надзорен съвет“.*

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 19.06.2019 г. и от 29.05.2017 г. е

овластило Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения: за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 лв., падеж до 10 г. от датата на издаването и други условия, определени от Управителния съвет (в продължение на 5 години, считано от 23.07.2019 г.) и за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 лв. чрез издаване на нови акции (в продължение на 5 години, считано от 23.06.2017 г.).

КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита“, които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен одит. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. За повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „Управление на риска“.

Рамката за вътрешен контрол е в съответствие с приложимите изисквания в тази област, вкл. Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление. През периода са актуализирани процедурите за разглеждане на възражения, както и правилата за извършване на проверки за съответствие на инвестиционни услуги и дейности, част от функцията Съответствие в Банката.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила във връзка с разкриването на конфликти на интереси, съгласно приетата Политика за управление на конфликти на интереси, с която се консолидират изискванията в приложимите вътрешнобанкови документи и се доразвива необходимата организация с цел навременното установяване, управление, предотвратяване или смекчаване на настоящи и потенциални конфликти на интереси.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията за вътрешен одит, изградена в Първа инвестиционна банка, разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управлensки и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна увереност, че нормативните регулатии, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният одит извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и управлensката информация, законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2021 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е приет годишният отчет на вътрешния одит за дейността му през 2020 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на вътрешните одитори, за предприетите мерки и тяхното изпълнение.

РЕГИСТРИРАНИ ОДИТОРИ

Годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитиранные финансови отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и с Българската народна банка съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката за 2021 г. са:

- ❖ „БДО България“ ООД, ЕИК: 831255576, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 016; и
- ❖ „Ековис Одит БГ“ ООД, ЕИК: 204901453, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 176.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит в Банката функционира Одитен комитет. За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните такива. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

СВИКВАНЕ НА ОСА И ИНФОРМИРАНОСТ

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел настъпване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или осъкъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно. Като част от поканата са разписани и изрични правила за гласуване чрез пълномощник, изисквания относно документи, съставени на

чужд език, както и информация относно получаване и приемане на уведомления, пълномощни и други документи чрез електронни средства за комуникация.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

ОСНОВНИ ПРАВА И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регуляторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Също така, няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница (<https://www.fibank.bg/bg/investitorj/korporativno-upravlenie/prava-na-akcionerite>).

МИНОРИТАРНИ АКЦИОНЕРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развива инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в който всички заинтересовани лица могат да получават на електронната си поща (e-mail) уведомление за всяка оповестена от Банката до обществеността информация, касаеща инвеститорите.

Банката организира и провежда срещи с миноритарните акционери, с цел осигуряване на допълнителна прозрачност и възможност за открит диалог и обратна връзка между тях и висшия ръководен персонал на Банката, както и възможност те да допринесат и да работят активно за успешното развитие на Първа инвестиционна банка АД. През 2021 г. са проведени две срещи с миноритарните акционери – през август и ноември 2021 г., на които са представени финансовите резултати на Банката за първото полугодие и към третото тримесечие на годината, представени новите услуги, предлагани от Банката, както и е проведена дискусия относно стратегията за развитие в дигиталното банкиране, обслужването на малките и средни предприятия.

Съобразно добрите корпоративни практики и с цел равнопоставеност на адресатите, поканите за срещи с миноритарните акционери, както и резултатите от тяхното провеждане се оповестяват публично чрез www.x3news.com, както и на интернет страницата на Банката.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приета от Управителния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертава рамката за предоставяне на информация към заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за вземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност. В края на 2021 г. Банката актуализира своята политика в съответствие с приложимите регуляторни изисквания в тази област, вкл. новата Наредба №2 на КФН от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар (Наредба №2 на КФН), както и съобразно изискванията за устойчиво развитие съгласно Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламент (ЕС) 2020/852) и делегираните актове по прилагането му, и Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Регламент (ЕС) 2019/2088).

В качеството си на публично дружество и еmitent Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100о¹, ал.7 от ЗППЦК и чл.15, ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание както при шестмесечните си такива, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите ѝ резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете, за нефинансова информация, вкл. свързана с устойчивото развитие (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за Счетоводството) и за политиката за възнагражденията и нейното изпълнение (Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансовите отчети и е изгoten в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори“.

От 2016 г. Първа инвестиционна банка участва в ежегодните упражнения за прозрачност (EU-wide transparency exercise), провеждани от Европейския банков орган (ЕБО), които включват агрегирана и детайлна информация на ниво банка относно капиталовата позиция, рисковите експозиции, ливъридж и качество на активите. Упражнението е част от действията на ЕБО, насочени за насърчаване на прозрачността и пазарната дисциплина на финансовия пазар в ЕС. През 2021 г. в упражнението са взели участие 120 банки и банкови групи от 25 страни – членки на ЕС и държави от Европейското икономическо пространство (ЕИП). Информация за резултатите от участието на Първа инвестиционна банка е публично достъпна на интернет страницата на ЕБО на адрес: <https://eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/eu-wide-transparency-exercise>.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англоезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изискуема информация съобразно регуляторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори“ с подробна и актуална информация относно корпоративното управление, борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и др.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, пресъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

През 2021 г. Банката подготви дейността си в съответствие с изискванията по отношение на оповестяването и разкриването на информация чрез единния електронен формат за отчитане съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815. Съгласно него годишните финансовите отчети и доклади за дейността се оповестяват във формат XHTML, а определени части от консолидираните финансови отчети се маркират, като се използва маркиращия език XBRL, който е формат четим от машина.

ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лицата, проявили интерес да инвестират във финансови инструменти, еmitирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – г-жа Василка Момчилова Стаматова.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и води регистър за изпратените материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юни 2021 г. директорът за връзки с инвеститорите на Банката е отчел дейността си за 2020 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е приет от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за връзки с инвеститорите е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

Първа инвестиционна банка има разработено и действащо мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно устойчивото развитие при отчитане на екологични, социални и управленски (ЕСУ) фактори. Банката подкрепя екологични инициативи, насочени към намаляване на въглеродния отпечатък, както и социално значими проекти, осигурява спонсорство и развива дарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца таланти, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. За повече информация виж раздел „[Устойчиво развитие](#)“.

Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира вече двадесет години като канал за комуникация, целящ открит диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

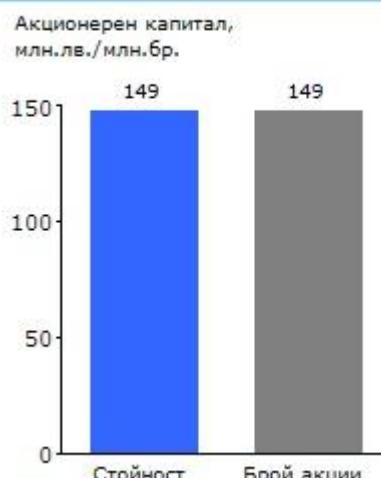
АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА

Към 31 декември 2021 г. акционерната структура на Първа инвестиционна банка АД включва следните акционери: г-н Цеко Минев (31,36%), г-н Ивайло Мутафчиев (31,36%), Българска банка за развитие АД (18,35%) и Valea Foundation (7,87%).

**АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА
КЪМ КРАЯ НА 2021 г.**

**АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ
В КРАЯ НА 2021 г.**

Останалите 11,06% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са собственост на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката надхвърля 2000, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ

През 2021 г. цената на акциите на Банката се движи в интервала между 1,51-1,91 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 1,60 лв. (2020: 1,84 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 238 536 хил. лв. (2020: 274 316 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 2368 сделки и реализиран оборот в размер на 3597 хил. лв. спрямо 4219 сделки и 8322 хил. лв. оборот година по-рано.

Към 31.12.2021 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в три борсови индекси – SOFIX, BGBX40 и BGTR30, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовия пазар в страната.

ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното
предлагане на ценни книжа

- ❖ В качеството си на кредитна институция и публично дружество, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно политиката за възнагражденията и нейното изпълнение.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ	93
ОРГАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ	93
ИДЕНТИФИЦИРАН ПЕРСОНАЛ	93
ПОСТОЯННО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ	94
СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ ПОСТОЯННО И ПРОМЕНЛИВО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ	94
КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА	94
СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗСРОЧВАНЕ, ИЗПЛАЩАНЕ В ИНСТРУМЕНТИ И ЗАДЪРЖКАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОМЕНЛИВОТО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ	95
ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ НАПУСКАНЕ	95
ОБОБЩЕНА КОЛИЧЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ.....	95

ПОЛИТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

В качеството си на кредитна институция и публично дружество, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно политиката за възнагражденията и нейното изпълнение, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ

Принциите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в съответствие с регулативните изисквания, която е съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риски, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на Политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, неутралност по отношение на пола, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

ОРГАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ

Управителният съвет на Банката отговаря за организацията на изпълнението и приложението на Политиката за възнагражденията в Първа инвестиционна банка АД.

Надзорният съвет одобрява Политиката за възнагражденията по предложение на Управителния съвет и след съгласуване с **Комитета по възнагражденията**, който като орган, функциониращ към Надзорния съвет подпомага дейността му в тази област. За повече информация относно Комитета по възнагражденията виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.

Политиката за възнагражденията подлежи на преглед най-малко веднъж годишно и на актуализация при необходимост.

ИДЕНТИФИЦИРАН ПЕРСОНАЛ

В политиката за възнагражденията са определени категориите персонал, в т.ч. идентифицирания персонал, чийто професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на Банката, в т.ч. членовете на Надзорния съвет и висшия ръководен персонал, включително членовете на Управителния съвет и изпълнителните директори; служителите с управленска отговорност относно независимите контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове.

За 2021 г. броят на идентифицирания персонал на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа възлиза на 61 служители, които включват членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и други лица, чиито дейности са свързани с поемането на рискове, в т.ч. в областта на кредитирането и основните бизнес линии, както и такива, свързани с независимите контролни и други корпоративни функции. Те са определени в съответствие с методология за оценка и определяне на категориите служители от идентифицирания персонал, разработена съобразно качествените и количествените критерии от „Делегиран Регламент (ЕС) № 2021/923 на Комисията от 25 март 2021 година за допълване на Директива 2013/36/EU на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регуляторните технически стандарти, с

които се установяват критериите за определяне на управленската отговорност, контролните функции, съществените стопански единици и значителното въздействие върху рисковия профил на съществена стопанска единица, и за установяване на критерии за определяне на служителите или категориите служители, чиито професионални дейности имат въздействие върху рисковия профил на институцията“.

ПОСТОЯННО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Индивидуалното постоянно възнаграждение на идентифицирания персонал се определя и развива чрез дефиниране на нива на възнаграждение за конкретната позиция, в т.ч. определяне на стартово ниво, на което в общия случай се назначава служителят, отчитайки притежаваната експертност, релевантен и доказано успешен ръководен опит, както и ниво на възнаграждението след успешно преминаване на изпитателен срок, определено като процентно увеличение спрямо стартовото ниво.

Постоянните възнаграждения на служителите в обхвата на идентифицирания персонал подлежат на годишен преглед, който се реализира в рамките на процеса на планиране и бюджетиране на числеността и разходите за персонала за следващата година. Прегледът и решението за промяна в постоянното възнаграждение се основава на оценка на трудовото представяне на служителя, базирана на редица елементи, в т.ч. резултати по конкретни предварително определени ключови индикатори/цели, отразяващи специфичния принос на длъжността и съобразени с целите и основните приоритети на звеното; индикатори за измерване на лична продуктивност и ефективност на служителите; текущи приоритети в бизнеса на Банката по отделни дейности; общи тенденции за развитието на пазара на труда и/или информация за актуалните нива на възнаграждения за аналогични длъжности; утвърдените нива за конкретната длъжност и нивата и индивидуалните възнаграждения на служителите на аналогично градирани длъжности; бюджетираните за периода разходи за персонал.

СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ ПОСТОЯННО И ПРОМЕНЛИВО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Политиката за възнагражденията установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта е осигуряване на възможност за оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение съобразно приложимите разпоредби.

Размерът на променливото възнаграждение не може да надхвърля размера на постоянното възнаграждение, освен в случаите, когато с решение на Общото събрание на акционерите на Банката е определен по-висок размер, но не повече от двойния размер на постоянното възнаграждение.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТА

Променливото възнаграждение се базира на резултатите от дейността и постигнатите цели при отчитане на нивото и времевия хоризонт на поетите рискове, цената на капитала и необходимата ликвидност. Оценката се базира на подходяща комбинация от финансови (количествени) и нефинансови (качествени) критерии, като включва комбинация от оценките за представянето на служителя, на структурното звено, в което служителят работи, и на Банката като цяло.

Количествените критерии обхващат показатели, като изпълнение на бюджета, постигане на целевите нива на печалба, капиталова адекватност и ефективност, както и други, коригирани спрямо риска показатели (напр. икономически/вътрешен капитал), чрез които се осъществява предварителна корекция за риска.

Качествените критерии включват постигане на стратегическите цели, придържане към политиките и стратегията на Банката за управление на рисковете, удовлетвореност на клиентите, спазване на вътрешните правила, етичните норми и корпоративните ценности, инициативност, мотивация, лидерство, работа в екип, сътрудничество с другите структурни звена и др.

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗСРОЧВАНЕ, ИЗПЛАЩАНЕ В ИНСТРУМЕНТИ И ЗАДЪРЖАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОМЕНЛИВОТО ВЪZNAGРАЖДЕНИЕ

В съответствие с действащото законодателство и Политиката за възнагражденията най-малко 50% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал следва да представлява съвкупност от акции, други инструменти, свързани с акции или равностойни непарични инструменти, както и инструменти по смисъла на чл.52 или чл.63 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или други инструменти, които могат да бъдат изцяло конвертирани в инструменти от базовия собствен капитал от първи ред или да бъдат отписани, доколкото тези инструменти отразяват адекватно кредитното качество на Банката в условията на действащо предприятие и са подходящи за използване за целите на променливото възнаграждение в съответствие с Делегиран Регламент (ЕС) № 527/2014.

Включени са изискванията по отношение на инструментите да се определя подходящ период на задържане, с цел съответствие на стимулите с дългосрочните интереси на Банката.

В политиката за възнагражденията е предвиден механизъм на разсрочване изплащането на най-малко 40% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал за период с минимална продължителност от четири до пет години, който се определя в зависимост от икономическия цикъл, естеството на дейността и свързаните с нея рискове, както и от длъжността на съответния служител. Механизъмът на разсрочване включва пропорционалното разпределение на разсроченото променливо възнаграждение или поетапно нарастване за периода на разсрочване.

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ НАПУСКАНЕ

Съгласно склучените договори за управление и контрол при едностренно прекратяване от страна на Банката, без предизвестие, членовете на Управителния съвет имат право на обезщетение в размер до 6 месечни възнаграждения по договора, а управителите на клонове – 2 месечни. Съгласно склучените договори между Банката и членовете на НС, при прекратяване на договора на членовете на НС се дължи обезщетение до 12 месечни възнаграждения, като в особени случаи обезщетението е до 24 месечни възнаграждения. Трудовите договори на служителите на Банката са съобразени с приложимите разпоредби на Кодекса на труда и не съдържат клаузи, отличаващи се от разпоредбите на закона и обичайната практика.

През 2021 г. не са изплащани обезщетения при напускане по отношение на идентифицирания персонал.

ОБОБЩЕНА КОЛИЧЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

През 2021 г. изплатените възнаграждения на висшия управленски персонал възлизат на 10 863 хил. лв. (2020: 10 087 хил. лв.). През годината не е изплащано променливо възнаграждение по смисъла на Наредба № 4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките.

Кредитната експозиция на лицата, контролиращи или управляващи Банката в края на периода възлиза на 3515 хил. лв. (2020: 1769 хил. лв.) на консолидирана основа.

За повече информация относно сделките между свързани лица и изплатените възнаграждения виж бележка 35 „Сделки със свързани лица“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството

❖ В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява *Нефинансова декларация* по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството.

БИЗНЕС МОДЕЛ.....	97
УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ.....	98
ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ	99
СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ.....	102
УПРАВЛЕНСКИ ВЪПРОСИ.....	103
ЕТИЧНИ ВЪПРОСИ.....	104
ЕТИЧЕН КОДЕКС	104
ОТГОВОРНОСТ И СЪОТВЕТСТВИЕ.....	104
МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING).....	105
ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ.....	106
ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПРИГОДНОСТТА.....	108
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ.....	110

БИЗНЕС МОДЕЛ

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, в т.ч. стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, малките и средните предприятия.

БИЗНЕС ПРИНЦИПИ

- ❖ Вярваме, че доверието е в основата на дългосрочните взаимоотношения.
- ❖ Не само се стремим към най-добрите практики и резултати, но имаме воля и дисциплина да ги постигнем.
- ❖ Ценим и уважаваме деловите си партньори.
- ❖ Стремим се да се развиваме и да предлагаме проактивни решения.
- ❖ Ангажирани сме със социалните въпроси на обществото и даваме принос за решаването им.
- ❖ Носим отговорност за нашите решения и действия.

КОНКУРЕНТНИ ПРЕДИМСТВА

- ❖ Първокласно клиентско обслужване.
- ❖ Добре разпознаваем бранд.
- ❖ Задълбочено познаване на пазара.
- ❖ Широка клонова мрежа.
- ❖ Иновативни дигитални услуги.
- ❖ Солидни пазарни позиции.
- ❖ Гъвкавост при вземане на решения.
- ❖ Високи професионални стандарти.

Fibank успешно адаптира своя бизнес модел и развитие на дейността спрямо текущите предизвикателства на външната среда, вкл. процесите на дигитализация на дейността и тенденциите в областта на устойчивото развитие. Затова допринасят нейната стратегия, насочена към клиентите, консервативната политика по отношение на рисковете, опитният мениджмънт, както и високите стандарти за корпоративно управление, въведени в нейната практика.

За повече информация относно структурата на Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел „[Профил на Fibank](#)“.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Факторите, които се отнасят до климатичните промени и устойчивото развитие (екологични, социални и управленски – EСУ/ESG) имат все по-голямо отражение върху дейността на бизнеса и водят до промени в бизнес моделите. Имплементирането им във всички процеси е фундаментално за дългосрочното развитие на Банката. То е особено важно и за адекватния отговор на пазарните очаквания, подкрепа на клиентите и обществото като цяло.

През 2021 г. Първа инвестиционна банка предприе важни стъпки (организация, пътна карта) за въвеждане на изискванията, отчитащи ЕСУ факторите в цялостната дейност, нейното стратегическо планиране и бизнес стратегия, рамката за управление на рисковете и вътрешното управление.

ИНТЕГРИРАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БАНКАТА

Банката възприема цялостен подход по отношение на въвеждането на изискванията за устойчивост чрез интегриране в бизнес процесите, в рамката за управление на рисковете и корпоративното управление, вкл. в кредитния процес и вземането на решения, оценката за кредитоспособността на кредитополучателите и инвестиционната дейност, при задаване на „тон от ръководството“ по отношение на ангажираността и развиващото се на култура за устойчивост сред служителите.

През годината Fibank се присъединява към Работната група по „Устойчиви финанси“ към Асociацията на банките в България, която има за цел да следи промените, касаещи устойчивото развитие и да подпомага банките по въпроси, свързани с тяхното адресиране, вкл. относно

процесите по преоформяне на бизнес стратегиите и целите, отчитайки влиянието на ЕСУ факторите, въвеждането на ЕСУ рисковете в стратегиите на институциите за управление на риска, организиране на обучения за развиване ангажираността в рамките на сектора относно устойчивото развитие, както и съгласуване и даване на насоки във връзка с оповестяването и отчетността, касаеща ЕСУ рисковете и устойчивостта.

През 2021 г. Първа инвестиционна банка е предприела редица действия и реализирала инициативи и проекти, свързани с устойчивото развитие, вкл. по отношение на приложимите в това отношение екологични, социални и управлениски въпроси.

ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ

Първа инвестиционна банка отчита нарастващото значение на екологичните въпроси и на климатичния риск, които се отразяват в стратегиите за бизнес развитие на банките и оказват съществено влияние върху управлението на рисковете в институциите.

През годината Fibank препразгледа своята бизнес стратегия, като включи целеви обеми от експозиции по основните бизнес сегменти за периода 2022-2024 г., отговарящи на изискванията за „зелено“ кредитиране съгласно Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламента за таксономията), с оглед способстване постигането на целите на Парижкото споразумение, вкл. за смекчаване и адаптиране към изменението на климата. Акцент е поставен върху програмите за кредитиране на прехода към декарбонизация в секторите, подлежащи на преходен риск, както и относно разработване на програми за намаляване на въглеродните емисии от собствената дейност.

В края на годината Банката осъществи анализ на клиентите и кредитния си портфейл, като идентифицира експозициите към допустими за таксономията икономически дейности съгласно изискванията на Регламента за таксономията, вкл. на делегираните актове към него. Към 31.12.2021 г. експозициите към допустими за таксономията (taxonomy eligible) и недопустими икономически дейности, изчислени съгласно изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 относно оповестяванията по отношение на екологично устойчивите икономически дейности (Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178) са, както следва:

Експозиции към 31.12.2021 г.	% от общо активи	% от включените активи ¹⁰
Допустими за таксономията икономически дейности	9%	12%
Недопустими за таксономията икономически дейности	56%	72%
Общо финансови и нефинансови предприятия	65%	84%

Към края на годината портфейлът от инвестиции в ценни книжа на Банката съдържа облигации, базирани на „зелени“ проекти и такива, базирани на кредити за емисии от парникови газове на обща стойност над 25 млн. евро (49 207 хил. лв.).

В допълнение, в изпълнение на приложимите регуляторни изисквания, Първа инвестиционна банка оповестява и информация за експозициите си към финансови и нефинансови предприятия, които са/не са задължени да публикуват нефинансова декларация, както и за

¹⁰ Включени активи – общо активи без експозиции към централни правителства, централни банки и наднационални емитенти, и деривати.

експозициите към централни правителства, централни банки и наднационални емитенти, деривати и други, като съотношение спрямо общите активи на Банката, както следва:

Експозиции към 31.12.2021 г.	% от общо активи
Финансови и нефинансови предприятия, които са задължени да публикуват нефинансова декларация/информация	4%
Финансови и нефинансови предприятия, които не са задължени да публикуват нефинансова декларация/информация	61%
Общо финансови и нефинансови предприятия	65%
Централни правителства, централни банки и наднационални емитенти	22%
Деривати	0%
Други	13%
Общо активи	100%

Считано от 1 януари 2024 г. банките и финансовите предприятия следва да оповестяват като основен ключов показател в областта на устойчивото развитие съотношението на екосъобразните активи (green asset ratio), което показва дела на експозициите, свързани със съобразени с таксономията (taxonomy aligned) дейности от общата стойност на активите, като се спазват техническите критерии за проверка, установени към всяка икономическа дейност съгласно „Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2139 на Комисията от 4 юни 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смякчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели“.

Съгласно поетите политики за намаляване на въглеродния отпечатък и инвестиции в устойчиво развитие са разработени и стартирани в края на годината предlagането на нови кредитни продукти в областта на устойчивото финансиране – „Зелен транспорт“, предназначен за бизнес клиенти, с цел закупуване на нови електрически транспортни средства, „Зелена енергия – свободен пазар“ – за дружества, които искат да инвестират в изграждане на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия за продажба на свободния пазар и „Зелена енергия – собствено потребление“ – за изграждане на фотоволтаични инсталации, с цел производство на електроенергия за собствено потребление и продажба.

Като част от инициативите за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда е разработен и нов продукт „Еко портфейл“, предназначен за физически лица и бизнес клиенти, който е обвързан с портфейл от облигации, които са базирани на „зелени“ проекти и/или такива, базирани на кредити за емисии парникови газове.

 Към 31.12.2021 г. привлечените средства по този структуриран продукт възлизат на 2638 хил. лв.

През периода, като част от програмата Smart Lady на Fibank, е създаден фонд Sustainable Lady в подкрепа на иновативни „зелени“ проекти на жени предприемачи, който се реализира чрез съвместна инициатива с Mastercard за равен старт, инновации и кръгова икономика, част от зелената мрежа от глобални и локални проекти на институцията в подкрепа на екологията.

- ❖ В края на годината са подкрепени финансово посредством конкурс с награден фонд от 10 000 лв. и първите проекти в категориите стартиращ и вече работещ бизнес, насочени към решаването на проблеми, свързани с разхищаването на храна, както и в сферата на екологично съобразените заведения.

През годината Първа инвестиционна банка се включи и към съвместната инициатива на Българската фондова борса и Българската независима енергийна борса за създаване на „Зелен център“ (Green Finance & Energy Centre), функциониращ като генератор на идеи („think-tank“) по темата за устойчивите финанси, който да концентрира усилията на бизнеса, държавата и заинтересованите страни в посока трансформация на икономиката към устойчиво развитие. Проектът има за цел да популяризира и участва в разработването на политики в областта на устойчивите финанси и енергетиката, както и да генерира идеи за разработване на методологии за борсови индекси и финансови инструменти, базирани на факторите на устойчивост.

През ноември 2021 г. Fibank за девета поредна година застана зад благотворителна кауза чрез своя календар за 2022 г., която е посветена на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ) и на идеята за устойчиво развитие, посредством подпомагането на научни разработки за запазване на българските сортове плодове и зеленчуци. Именно тази цел е част от „Програмата до 2030 за устойчиво развитие“ на Организацията на Обединените Нации (ОН), фокусирана върху географското биоразнообразие, водещо до намаляване на въглеродния отпечатък и вредата върху природата от използването на пестициди. Календарът е отпечатан на 100% рециклирана хартия без съдържание на елементарен хлор, без тежки метали и с неутрално pH в унисон с дългосрочния ангажимент на Банката към обществено отговорни устойчиви практики. Всички средства от продажбите на календара се даряват на Българската федерация по художествена гимнастика и на Селскостопанска академия, с цел подпомагане на тяхната дейност.

- ❖ Събраният средства по инициативата възлизат на 13 727 лв., които Fibank удвоява, като по този начин общият размер на средствата надхвърля 27 000 лв.

В края на 2021 г. Първа инвестиционна банка взе решение за преместване на централното управление на Банката в нова модерна сграда – Sofia Tech One, сертифицирана по еко стандарт BREEAM ниво “Excellent”. Сградата е оборудвана със система от ново поколение за управление на микроклимата с индивидуални настройки на отделните офиси и стаи, което способства за редуциране на отделяните въглеродни емисии (CO₂) в атмосферата.

В допълнение, като част от инициативите за намаляване на въглеродните емисии от собствена дейност, поетапно се извършва подменяне на луминисцентното осветление в клоновата мрежа с диодно такова, както и осъвременяване на климатичните системи, които са по-ефективни и екологичнообразни спрямо предходните, функциониращи с фреон R32, който има 4 пъти по-малък въглероден отпечатък.

- ❖ През годината потреблението на хартия от Банката е спаднало с 8%, както и с 15% средногодишно за периода 2019-21 г., за което допринасят и инициативите, свързани с дигитализацията на дейността.

За повече информация относно екологичните инициативи на дъщерните дружества в Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

През 2021 г. Първа инвестиционна банка затвърждава имиджа си на социално-отговорна институция, реализирайки различни проекти в сферата на корпоративното дарителство, образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

Smart Lady

През периода Първа инвестиционна банка развива своята програма Smart Lady, която таргетира основно микро предприятия, управявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги предназначени за жени. По програмата са финансирали проекти за над 85 млн. лв., с които над 700 жени предприемачи са създали нов или са развили своя съществуващ бизнес.

Нещо повече, над 250 дами са преминали през специални обучения по теми, създадени специално за тях, вкл. дигитален маркетинг, презентационни умения, преодоляване на възражения, умения за водене на преговори чрез уеб базираната платформа по програмата.

През годината партньорството между Първа инвестиционна банка и Национална организация „Малки български хора“ става част от кампанията на Българския дарителски форум „Доброто никога не е достатъчно“. Основната ѝ цел е да насърчи добрите практики в корпоративното дарителство и да покаже важността на съвместното сътрудничество между компаниите и НПО сектора. Кампанията се реализира в рамките на проект „Дарителство за промяна“. Fibank е първата българска банка, която преди пет години изгради ATM терминал, специално приспособени за хора с нисък ръст, като продължава да увеличава броя им и да подкрепя ежегодната дейност на Национална организация „Малки български хора“. През годината е стартиран и проект, целящ облекчаване на ползването на ATM терминалите на Банката от незрящи хора.

Като банка, полагаща усилия за подпомагане на културата в страната през отчетния период, са подкрепени и инициативи в музикалната сфера, театъра и изобразителното изкуство, вкл. Международния джаз фестивал в град Банско, Летния фестивал на София (Sofia Summer Fest), както и изложбата на Кристо и Жан-Клод в София, която представи пред българската публика селекция от оригинални литографии от тяхното творчество, наред с емблематичните им монументални проекти. Fibank подкрепя и социалната програма на Съюза на артистите в България и специално създаденият от САБ фонд чрез ежегодни дарения и социални инициативи, целящи набиране на средства, както и отпуска стипендии на талантливи студенти в областта на театъра, намиращи се в неравностойно положение.

Продължава съвместната инициатива с Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) по магистърската програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност”, която има за цел да отговори на нуждите на икономиката от практически ориентирано образование, базирано на съчетание между утвърден и съвременен бизнес с академичен опит и експертност. През годината Fibank и ВУЗФ поемат три стипендии, както и осигуряват възможности за професионална реализация за най-мотивираните кандидати за обучение по програмата.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. През годината Банката продължава да подкрепя инициативи в качеството си на генерален спонсор на Българския олимпийски комитет (БОК) и спонсор на Българската федерация по лека атлетика (БФЛА), на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ) и други. През септември 2021 г. на официална церемония Банката награди медалистите от олимпийските игри в Токио, както и техните треньори със златни и сребърни монети. С покрепата на Fibank през февруари и март 2021 г. са проведени и стартовете за Световната купа в гигантския слалом за мъже в Банско, както и Световното първенство за младежи по ски алпийски дисциплини.

За девета поредна година Първа инвестиционна банка отличава най-успешните български компании в конкурса „Най-добра българска фирма на годината“. Инициативата се реализира благодарение на Fibank, с цел насочване на общественото внимание към добrite примери за бизнес в страната и популяризиране на техните успешни бизнес модели, което да способства за тяхната конкурентоспособност и иновативност.

◆ През 2021 г. общата стойност на дарените средства от Fibank във връзка с различни социални инициативи и спонсорства надхвърля 720 хил. лв.

Доказателство за постигнатото от Fibank през годината е получената награда „Златно сърце“ на списание Business Lady за последователната политика в областта на корпоративната социална отговорност, с която се отличават усилията на компаниите, които са допринесли най-много чрез средства и отделено време за дадена социална кауза.

За повече информация относно социалните инициативи на дъщерните дружества в Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.

УПРАВЛЕНСКИ ВЪПРОСИ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

Първа инвестиционна банка прилага писмени политики за корпоративно управление на ниво група, с които се определят основните принципи за вътрешно управление и контрол върху дъщерните дружества, както и процедури и механизми, способстващи за последователно и интегрирано развитие на дружествата в съответствие със стратегията на групата и съобразно разпоредбите на регулаторните и надзорни органи.

За повече информация виж раздели „[Декларация за корпоративно управление](#)“ и „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.

ЕТИЧНИ ВЪПРОСИ

ЕТИЧЕН КОДЕКС

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Първа инвестиционна банка има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Дейността в Банката се базира на следните принципи:

- ❖ Познаване и спазване на действащото законодателство, моралните норми и обичаи, зачитане правата на човека;
- ❖ Лоялност и съпричастност към мисията и ценностите на Банката;
- ❖ Отговорно отношение към работните задължения, добросъвестност, прозрачност и безпристрастност;
- ❖ Коректност, етичност, грижа и уважение в отношенията с клиентите;
- ❖ Спазване на служебната йерархия, стриктно изпълнение на разпорежданията на ръководителите, взаимно уважение и толерантност в отношенията с подчинените и с другите служители, екипност в работата;
- ❖ Недопускане на влияние на лични и политически пристрастия при изпълнение на служебните задължения.

ОТГОВОРНОСТ И СЪОТВЕТСТВИЕ

Първа инвестиционна банка осъществява дейността си при спазване на действащите национални и европейски регуляторни изисквания, както и съобразно установените стандарти в практиката и вътрешнобанковата нормативна уредба. Fibank приема всички необходими мерки, за да осигури, че при изпълнение на задълженията си членовете на управителните и контролните органи на Банката, както и всички служители действат в съответствие с приложимите регуляторни изисквания и приетите морални и етични стандарти на поведение, с цел минимизиране на рисковете, свързани с дейността на институцията.

Съгласно действащото законодателство банките в Република България прилагат мерки за превенция на използването на финансова система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Прилаганите от Първа инвестиционна банка мерки имат за цел осигуряването на надеждна превенция съобразно нормативните изисквания в сътрудничество с други организации и държавни органи. В допълнение, принципът „Опознай своя клиент“ е условие за предлагането на подходящо обслужване съобразено с индивидуалните потребности на всеки клиент, както и допринася за управление на риска от неправомерни операции.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с установяване, управление, предотвратяване или смекчаване на съществуващи и потенциални конфликти на интереси. Организацията на работния процес в Банката е създадена с цел свеждане до минимум на възможността от възникване на ситуации, свързани с конфликти на интереси, като съгласно Етичния кодекс служителите са задължени да поставят интересите на Банката и на нейните клиенти над своите собствени интереси, при спазване поверителността на информацията и защита на личните данни. Структурирани са и мерки и действия за недопускане на измами и корупционни практики.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

Fibank, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната й дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy).

Целта на политиката е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване, същевременно при осигуряване на необходимата грижа за защита правата и данните на лицата, подаващи сигнализите.

Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

ПРИЛОЖЕНИЕ НА НИВО ГРУПА

Съгласно Политиката на Първа инвестиционна банка за вътрешно управление на ниво група, като предприятие майка, Първа инвестиционна банка АД определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, както и насоки и принципи по отношение спазване на приложимите нормативни и други регуляторни изисквания и признати стандарти спрямо дружествата в рамките на Групата на Първа инвестиционна банка АД, с цел изграждане на обща рамка за бизнес етика и поведение, които да спомогнат за поддържане доброто име на дъщерните дружества и на Групата като цяло.

Дъщерните дружества следва да спазват Етичния кодекс на Първа инвестиционна банка и да се придържат към насоките и принципите, залегнали в Кодекса за корпоративно управление на ПИБ АД, както и вътрешните политики за управление на конфликти на интереси, за докладване и управление на неправомерни и неетични действия и за съответствие на дейността с регуляторните изисквания и стандарти, отчитайки приложимите за тях местни регулатции и специфики на дейността.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява Нефинансова декларация по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството, вкл. относно устойчивото развитие и свързаните с това екологични, социални и управленски въпроси, човешкия капитал и прилаганите политики за многообразие, практиките за корпоративно управление и етични въпроси, както и информация за бизнес модела, продуктите и приоритетите за развитие – за повече информация виж раздели „[Мисия и приоритети за развитие](#)“, „[Профил на Fibank](#)“, „[Акценти за 2021 г.](#)“, „[Канали за дистрибуция](#)“, „[Информационни технологии](#)“, „[Човешки капитал](#)“, „[Декларация за корпоративно управление](#)“, „[Преглед на бизнеса](#)“, „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“, „[Приоритети за развитие](#)“.

 ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ

Първа инвестиционна банка се стреми да осигурява на служителите благоприятна за работа среда, изпълнена с дух на разбирателство.

През 2021 г. основен фокус на дейностите по управление на човешките ресурси в Банката продължи да бъде осигуряването на адекватно реагиране и успешното справяне с предизвикателствата, свързани с пандемията от COVID-19. Още в началото на 2021 г. Fibank осигури за служители си „зелен коридор“ за ваксинация срещу COVID-19, като стана сред първите работодатели в страната, които предоставиха за служители си възможност за ваксиниране срещу COVID-19, с цел опазване здравето и създаване на безопасна и сигурна работна среда.

Важен елемент от дейността по управление на човешкия капитал през годината е координиране прилагането на протокола на Банката за действие в условия на пандемия от COVID-19 и иницииране на неговото актуализиране в синхрон с променящата се ситуация. Структуриран и въведен в практиката е План за оценка на епидемичната обстановка и планиране на противоепидемичните мерки – с предвидени действия и мерки според предварително дефинирани нива на заболеваемост. В подкрепа на служителите продължи реализацията на дейностите, свързани с навременна комуникация с насоки и правила както за прилагане на въведените противоепидемични мерки, така и за запазване ефективността на работа. В рамките на дейностите по опазване здравето на служителите, се поддържа активна комуникация с държавните здравни органи по места. В случаи на необходимост, служители бяха подпомагани с организация за ползване на медицински услуги и изследвания.

През 2021 г. са реализирани проекти и инициативи в други важни области от управлението на човешкия капитал във Fibank. През годината успешно приключи реализацията на проект за въвеждане на нова HR система. Целта на проекта е да се подпомогне постигането на по-висока ефективност на основни процеси и дейности по управление на човешкия капитал. Внедрената система дава възможност за надграждане с модули за управление на възнаграждения и придобивки, подбор, управление на трудовото представяне и обучение.

През периода са изпълнени значими **обучителни инициативи и проекти** с дългосрочно влияние върху мотивацията и резултатите от дейността на служителите и екипите в Банката, в т.ч.:

- ❖ **Обучение „Развитие на уменията за взаимодействие с клиенти – консултации, продажби и обслужване на клиенти“** – практически ориентирано обучение за фронт офис служители и кредитни специалисти, с акцент върху развитието на уменията за успешна и проактивна клиентоориентирана комуникация при взаимодействието с клиента в процеса на предлагане и продажба. Програмата залага основно на интерактивност при подходите на поднасяне на информация, ролеви игри с практическа насоченост, ползване на видеометодика, активно включване на служителите в дискусии и споделяне на успешен опит.
- ❖ **Обучение за инвестиционни продукти на Fibank** – за развитие на уменията за продажби на максимално полезни продуктови решения за клиентите в клоновата мрежа на Fibank, съобразени с актуалните тенденции и предизвикателства в банковия сектор.
- ❖ **Разширяване фокуса на обучителния процес върху провеждането на повече електронни дистанционни обучения**, във връзка с прилаганите противоепидемични мерки за запазване здравето на служителите. През годината над 1600 служители са преминали електронни обучения в различни области, в т.ч. кредитни продукти за физически лица, застрахователни продукти, дистанционно банкиране, нова система за одобрение на кредитни продукти за физически лица, въвеждащо обучение за нови служители, информационна сигурност.

- ❖ Регулярно се провеждат **входящи обучения за нови служители**, които засягат всички основни теми, необходими за въвеждане в работата и запознаване с дейността на Банката, вкл. относно корпоративно управление, етични изисквания и етичен кодекс, функции за вътрешен контрол (управление на риска, съответствие и вътрешен одит), мерки срещу изпирането на пари и финансиране на тероризъм (AML), системи и бизнес дейности.

През 2021 г. над 65% от служителите на Fibank са преминали през различни форми на обучение по една или повече теми и обучителни области. Продължава инвестирането в развитието на квалификацията на служителите – финансирано е обучението на 11 служители в **магистърската програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност”**, която се развива съвместно с Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ).

През годината са продължени целенасочените действия с фокус върху **насърчаване на позитивни примери за продуктивно работно поведение и постигане на максимално високи резултати** в работата от страна на служителите. За шеста поредна година се проведе **Програмата „Заедно можем повече”**, която продължава да бъде вдъхновяващ и мотивиращ импулс за служителите в Банката. Към края на годината общо отличените служители за цялото съществуване по програмата са 135 души.

СРЕД ПОБЕДИТЕЛИТЕ В ПРОГРАМИ НА БАНКАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ:

както и отляво на дясно: Людмила Житарска, Главен специалист, Кол център, клон Плевен; Надежда Ечкова, Специалист, „дирекция „Клонова преж““; Кета Иванова, Банков служител обслужване на клиенти, офис „Кирил и Методий“, клон Бургас; Красимира Стоянова, специалист „Финансови продукти физически лица“, офис Драган Цанков; Поля Велкова Старши банков служител обслужване на клиенти, офис Централен, клон Враца; Десислава Стоименова, банков служител обслужване на клиенти, офис „Парадайс МОЛ“; Слави Георгиев, Специалист „Кредити на фирми“, офис Централен, клон Хасково; Елена Милчева, банков служител обслужване на клиенти, клон Ямбол; Росен Илиев, главен специалист „Управление на връзки с МСП клиенти“ в дирекция „Банкране на МСП“.

Към 31.12.2021 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа възлиза на 2867 служители спрямо 2910 година по-рано, съобразно динамиката и действията, свързани с оптимизиране на клоновата мрежа. Към края на годината 28% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а делът на тези до 45 г. възлиза на 63% от общия персонал.

Преобладаващата част (74%) от служителите на Банката са жени, като при персонала с ръководни функции (директори на дирекции, управители на клонове, ръководители на специализирани звена) този дял възлиза на 46%.

ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПРИГОДНОСТТА

През 2021 г. Първа инвестиционна банка продължи да работи в посока усъвършенстване на Политиката за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции, основно по отношение на практическото ѝ прилагане, вкл. доразвити вътрешните инструменти, въпросници и матрици за индивидуална и колективна оценка на пригодността, както при първоначалното оценяване на пригодността (при назначаване на нови членове/лица), така и при последващата оценка за пригодност, която се осъществява регулярно, не по-малко от веднъж годишно. Вътрешната нормативна рамка в тази област е съобразена с изискванията и добрите практики, вкл. Закона за кредитните институции, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции.

Политиката определя основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбора и оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, както и по отношение на лицата, заемащи ключови позиции. В Политиката са структурирани и определени изискванията и критериите за надеждност и пригодност (вкл. относно необходимите знания, умения и опит; репутация, честност и почтеност; независимост и отделяне на достатъчно време за изпълнение на задълженията; както и практиките за наследяване на многообразието, приемственост и обучение), така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

Банката прилага политика за насърчаване на многообразието по отношение на Надзорния съвет и Управителния съвет, с цел поддържане на разнообразие в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление, която включва аспекти като образование и професионален опит, пол. По отношение на състава на съветите Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31.12.2021 г. Банката изпълнява целевото ниво, заложено в политиката. За повече информация относно многообразието виж раздели „[Надзорен съвет](#)“ и „[Управителен съвет](#)“.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

За Първа инвестиционна банка развитието на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура и технологична среда, е сред стратегическите й приоритети. През годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти за клиентите и нови мултифункционални решения в банкирането.

През 2021 г. Fibank продължава развитието в тази посока, като затвърждава позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар. През годината успешно са завършени множество проекти, свързани с усъвършенстване и развитие на ИТ активите и инфраструктурата на Банката. Инсталирана е нова платформа за виртуализация тип Hyperconverge – Dell VxRail, вкл. миграция на свързани услуги към нея, както и въвеждане в експлоатация на нова инфраструктура за съхранение на данни (All Flash Array), с цел осигуряване на по-голяма ефективност и сигурност. Обновени са системите, управляващи IP комуникацията и контакт центъра на Банката, както и системата за контрол на данните. В мрежово отношение, през периода е разширена конфигурацията на хардуерната платформа Oracle – Exadata X7-8, управляваща основни бази от данни.

СИСТЕМНА КАРТА

Банката ползва версия Oracle Flexcube 12 на основната си банкова информационна система, която разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегрирана документна информационна система Workflow, служеща за придвижване и одобрение на искания за кредит, приемане и регистрация на валутни преводи и оторизация на други платежни операции. Системата е изградена при съблудаване на всички основни принципи за поемане на риск, включително принципът за двоен контрол, който е приложим в ежедневната банкова дейност. Чрез своята централизирана и интегрирана ИТ

инфраструктура Банката цели да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите банкови процеси.

През декември 2021 г. успешно е приключена първата фаза от внедряването на нова система за управление на процеси в кредитирането BPM (Business Process Management) / New Workflow, която обхваща дейностите по приемане, одобрение, отпускане и предоговаряне на кредити на физически лица, с имплементирани лимити и нива на компетентност.

В изпълнение на проектите за дигитализиране на клоновата мрежа (branch digitalization) и модернизиране на предлаганите услуги за клиентите през периода стартира пилотна фаза на проекта за електронно подписване на документи в офисите на Банката.

По отношение на платежните услуги Fibank е сред пилотните банки в страната, изпълнила критериите и получила сертифициране от БОРИКА АД за участие в схемата за независими плащания в левове Blink, както и за пакетни плащания Bulk. Продължава работата по включване в новата организация на плащанията – сътълмент в реално време Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing. Внедрен е по-висок стандарт за сигурност (EMV v.2) за електронни разплащания в интернет.

През годината е завършена техническата обезпеченост и реализация на проекти за надграждане и внедряване на иновативни услуги и нови функционалности – разплащания със смарт устройства чрез дигитални портфейли на външни доставчици, както и със смарт часовници чрез услугата Fitbit pay; разработването на нова виртуална кредитна карта MyCard; стартирането на иновативен продукт – „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (ХАО); възможност за дистанционно кандидатстване за ипотечен кредит през дигиталното банкиране My Fibank.

Отчитайки важността на развитието на информационните технологии дейността се ръководи от Главен директор Информационни технологии и операции. В допълнение, функционира и ИТ комитет като помощен орган към Управителния съвет, който следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма, управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитета е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния директор Банкиране на дребно, Главния директор Информационни технологии и операции, както и директорите на дирекции „Информационни технологии“, „Информационна сигурност“, „Дигитално банкиране“, „Банкиране на МСП“ и „Финанси“.

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА

БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО

ДЕПОЗИТИ

През 2021 г. привлечените средства от физически лица се увеличават и достигат 7 450 167 хил. лв. спрямо 7 255 775 хил. лв. година по-рано, в резултат от нарастване при текущите сметки с 26,0% до 2 478 823 хил. лв. (2020: 1 967 574 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес.

Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители. Предлагат се и банкови пакети и програми, в т.ч. Моят избор, Моят избор онлайн, Digital Me, Digital Me+. С цел разширяване на възможностите пред клиентите през 2021 г. Банката разработи иновативен продукт – „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (ХАО).

Политиката на Банката е насочена към поддържане на стабилна депозитна база чрез предлагане на различни видове спестовни продукти и прилагане на високи стандарти на клиентско обслужване. През годината Първа инвестиционна банка поддържа лихвени проценти по спестовните продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и високите нива на ликвидност.

През 2021 г. Fibank стартира предлагането на нов депозитен продукт – депозит „За мен“ с различни срочности (3, 6, 12 месеца) и валути, който автоматично се закрива на падеж и лихвата се изплаща по разплащателна сметка на клиента.

Към края на годината срочните и спестовни сметки възлизат на 4 971 344 хил. лв. (2020: 5 288 201 хил. лв.), като формират 66,7% от привлечените средства от физически лица (2020: 72,9%). С цел диверсифициране на привлечения ресурс Банката е участник в международната платформа WeltSparen by Raisin за привличане на средства от чуждестранни лица.

По привлечени средства от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на пето място сред банките в страната към края на декември 2021 г. (2020: трето), за което влияние оказва политиката за ограничаване ръстта на привлечения ресурс и оптимизиране структурата на пасива. Пазарният дял на Банката към същата дата възлиза на 10,27% на индивидуална основа (2020: 10,98%).

Като алтернатива на депозитните продукти в условията на среда от ниски лихвени равнища през годината са разработени нови продукти, предназначени за физически лица и бизнес клиенти – „Златен портфейл“ и „Еко портфейл“, които са обвързани с цената на златото и портфейл от облигации, базирани на зелени проекти.

КРЕДИТИ

Брутният портфейл от кредити на домакинства се увеличава с 10,6% до 2 398 011 хил. лв. спрямо 2 167 277 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при потребителските и ипотечните кредити.

в хил. лв. / % от общо	2021	%	2020	%	2019	%
Потребителски кредити	1 074 443	44,8	972 496	44,9	901 057	44,2
Ипотечни кредити	1 153 425	48,1	1 009 903	46,6	936 102	46,0
Кредитни карти	167 126	7,0	179 780	8,3	194 464	9,5
Други програми и обезпечени финансираания	3 017	0,1	5 098	0,2	5 098	0,3
Общо кредити на домакинства	2 398 011	100	2 167 277	100	2 036 721	100

През 2021 г. е внедрена нова усъвършенствана система BPM (Business Process Management) за обработка на искания за кредитни продукти за физически лица (New Workflow), която обхваща дейностите по приемане на искане, изготвяне на становище, одобряване и отпускане на нови кредитни продукти на физически лица, както и предоваряне на условия по съществуващи кредити, с имплементирани в нея лимити и нива на компетентност при отпускане/ предоваряне на различните видове кредитни експозиции.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ

Потребителските кредити растат с 10,5% до 1 074 443 хил. лв. (2020: 972 496 хил. лв.), за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Fibank, улеснените процедури за кандидатстване, вкл. през дигиталните канали и развитието на нови продукти и програми, съобразени с потребностите на пазара и потребителите.

През годината Първа инвестиционна банка продължава да е сред най-активните банки за предоставяне на кредити по Програмата на Българска банка за развитие (ББР) за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19, по която са подписани допълнителни споразумения за увеличаване на лимита и портфейла от кредити, обект на финансиране.

Като част от стратегията за развитие и дигитализация на услугите, разработена с цел допълнително улеснение за клиентите и спомагане за устойчиво екологично развитие се предлага потребителски кредит – изцяло онлайн, с осигурена възможност за дистанционно подписване на документите чрез използване на специализирано кодиращо token устройство

(софтуерен/хардуерен) или квалифициран електронен подпись през мобилно приложение на външен доставчик на удостоверителни услуги.

Отчитайки новите потребности на клиентите и повишаване търсениято на онлайн услуги, стартира предлагането на услугата „Видео консултация“ относно кредитни продукти за физически лица, достъпна през корпоративния сайт www.fibank.bg, дигиталното банкиране „Моята Fibank“ и Мобилното приложение „My Fibank“.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 8,56% (2020: 8,63%) в края на декември 2021 г., като Fibank заема пето място (2020: пето) по потребителски кредити сред банките в страната на индивидуална основа.

КРЕДИТНИ КАРТИ

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 167 126 хил. лв. в края на периода (2020: 179 780 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни картови продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на домакинства на Групата, възлиза на 7,0% (2020: 8,3%).

През годината са стартирани нови картови продукти, както и промоционални предложения, вкл. е разработена нова виртуална кредитна карта MyCard с предварително одобрен кредитен лимит, която се издава изцяло онлайн през мобилното приложение My Fibank.

В изпълнение на стратегическите планове, Fibank продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и таргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надграждащи продажби. За повече информация виж раздел „[Картови разплащания](#)“.

ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ

Към края на декември 2021 г. ипотечните кредити нарастват с 14,2% до 1 153 425 хил. лв., спрямо 1 009 903 хил. лв. година по-рано, като увеличават дела си до 48,1% от кредитите на домакинства на Групата към края на периода (2020: 46,6%). Към 31 декември 2021 г. пазарният дял на Банката в този сегмент възлиза на 6,37% (2020: 6,68%), като Fibank заема шесто място сред банките в страната на индивидуална основа (2020: шесто).

През годината, в изпълнение на стратегията за развитие на сегмента на банкирането на дребно, Fibank продължи да предлага ипотечни кредити при конкурентни условия, както и да организира промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите. За допълнително улеснение на клиентите и дигитализиране на услугите в кредитирането, е стартирана възможност за дистанционно кандидатстване за ипотечен кредит, достъпно чрез мобилното приложение My Fibank.

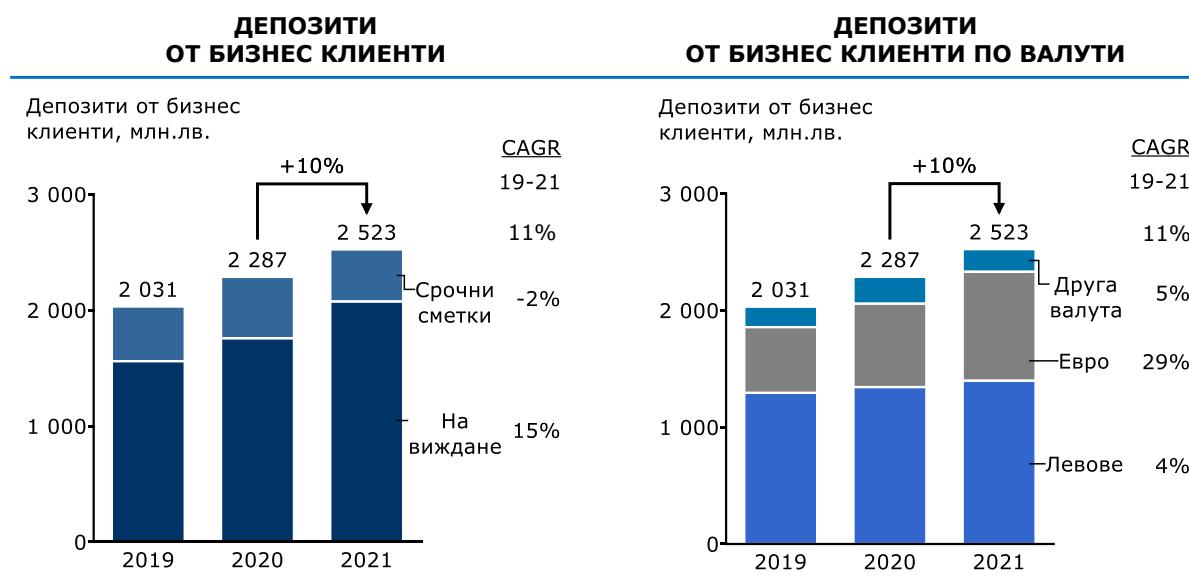
Fibank ще продължи и занапред да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съществуващи продукти и услуги.

За повече информация относно портфейла от ипотечни кредити на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.

КОРПОРАТИВНО БАНКИРАНЕ

ДЕПОЗИТИ

Привлечените средства от търговци и институции през 2021 г. нарастват с 10,4% до 2 523 464 хил. лв. (2020: 2 286 501 хил. лв.), като в обема рефлектира увеличение при разплащателните сметки, които достигат 2 074 799 хил. лв. в края на 2021 г. (2020: 1 757 737 хил. лв.) и формират 82,2% от привлечените средства от търговци и институции на Групата (2020: 76,9%).

Срочните сметки възлизат на 448 665 хил. лв. (2020: 528 764 хил. лв.) в края на периода, като формират 17,8% от привлечените средства от търговци и публични институции на Групата (2020: 23,1%). Първа инвестиционна банка предлага спестовни продукти за бизнес клиенти, които постоянно адаптира спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания. Fibank предлага и комбинирани пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с които се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

През 2021 г. са разработени нови депозитни продукти за бизнес клиенти, както и с цел разширяване на възможностите пред клиентите – иновативни сметки и продукти, обвързани с цената на златото и портфейл от облигации, базирани на „зелени“ проекти.

Към 31 декември 2021 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 7,40% от общата сума на задълженията към други клиенти (2020: 5,88%).

КРЕДИТИ

КОРПОРАТИВНО КРЕДИТИРАНЕ

Портфейлът от кредити на предприятията на Групата нараства с 1,4% до 4 735 700 хил. лв. в края на 2021 г. спрямо 4 669 922 хил. лв. година по-рано, в резултат на увеличение при микро-, малките и средните предприятия¹¹ съобразно последователната политика за приоритетно

¹¹ Съгласно Препоръка 2003/361/EО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

развитие в тези сегменти. Микропредприятията увеличават своя дял до 11,0% (2020: 7,5%) от общите кредити на предприятия, малките предприятия – до 12,5% (2020: 12,1%), средните предприятия – до 29,3% (2020: 24,5%), за сметка на големите предприятия, които понижават своя дял до 47,2% (2020: 55,9%) от общите кредити на предприятия.

в хил. лв. / % от общо	2021	%	2020	%	2019	%
Микро предприятия	519 600	11,0	350 200	7,5	324 700	7,2
Малки предприятия	594 327	12,5	564 876	12,1	542 875	12,1
Средни предприятия	1 385 398	29,3	1 144 173	24,5	1 189 054	26,5
Големи предприятия	2 236 375	47,2	2 610 673	55,9	2 434 081	54,2
Общо кредити на предприятия	4 735 700	100	4 669 922	100	4 490 710	100

Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансиране за бизнес клиентите под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажименти, финансиране по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, факторинг услуги и други.

През 2021 г. Банката прилага изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19 (частен мораториум), съобразно сроковете и условията на неговото действие.

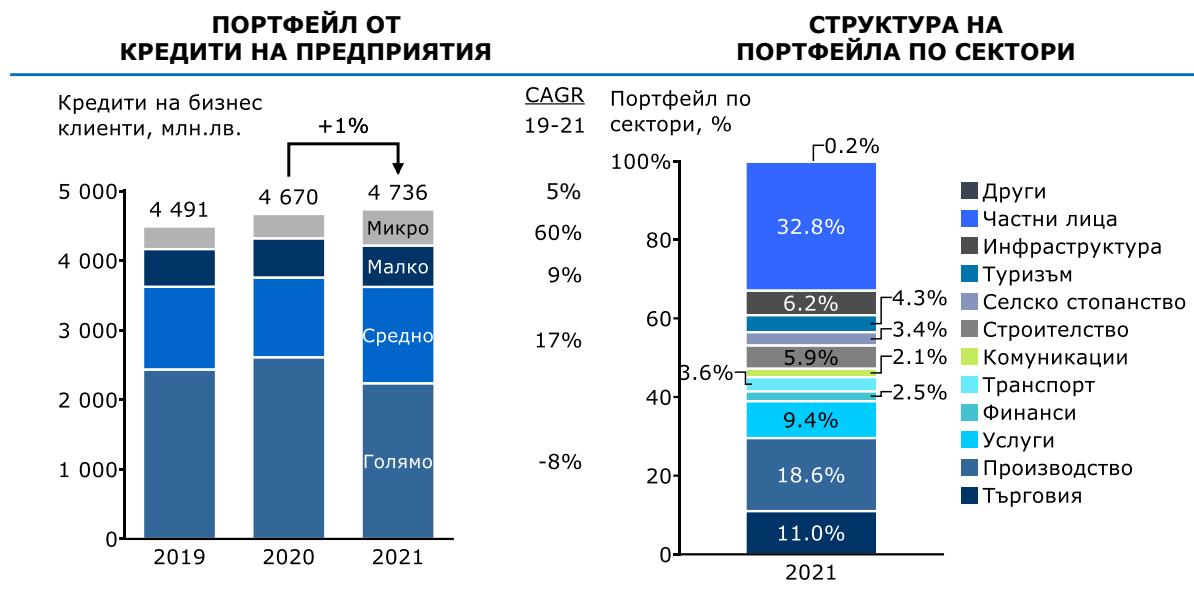
През периода Банката подписа допълнителни споразумения с Българската банка за развитие за отпускане на кредити по „Програма за възстановяване“, предлагаща портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19, с които се разширява обхвата по програмата и се удължава нейния срок на действие. За повече информация виж раздел „[Европограми](#)“.

Банката продължава да предлага факторинг услуги на съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансови институции във факторинг застраховането.

В областта на търговското финансиране, Първа инвестиционна банка има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в чужбина.

Пазарният дял на Fibank в края на декември 2021 г. възлиза на 10,84% от кредитите на предприятия на банковата система (2020: 11,52%), заемайки четвърто място (2020: четвърто) сред банките в страната на индивидуална основа.

Към 31.12.2021 г. водещи в структурата на портфейла на Групата са кредитите към производството (2021: 1 325 019 хил. лв.; 2020: 1 308 787 хил. лв.), търговията (2021: 784 314 хил. лв.; 2020: 847 347 хил. лв.) и услугите (2021: 668 753 хил. лв.; 2020: 847 347 хил. лв.), които формират съответно 18,6%, 11,0% и 9,4% от общите кредити (2020: 19,1%, 12,4% и 10,9%). Динамиката отразява развитието на икономическата активност в страната и последствията от пандемията от COVID-19 в отделни отрасли, в т.ч. основно при търговията и услугите, както и съобразно целите за развитие и диверсификация на дейността.

Кредитите в сферата на селското стопанство нарастват до 243 141 хил. лв. в края на годината (2020: 185 157 хил. лв.) в съответствие с последователната политика в подкрепа на земеделските производители и предприемачи в тази област, вкл. участието в специализирани програми за развитие на селските райони, финансиирани от ЕС. Увеличение е отчетено и при строителството – до 421 176 хил. лв. (2020: 387 563 хил. лв.), туризма (2021: 307 981 хил. лв.; 2020: 285 411 хил. лв.) и финансите (2021: 179 548 хил. лв.; 2020: 122 506 хил. лв.), както и в по-малка степен при транспорта (2021: 257 355 хил. лв.; 2020: 236 908 хил. лв.), инфраструктурата (2021: 444 456 хил. лв.; 2020: 425 845 хил. лв.) и комуникациите (2021: 151 715 хил. лв.; 2020: 148 277 хил. лв.).

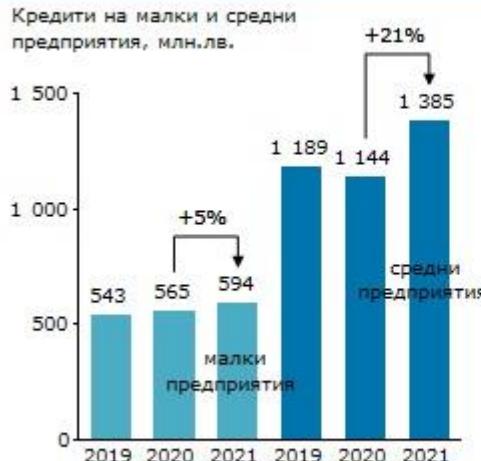
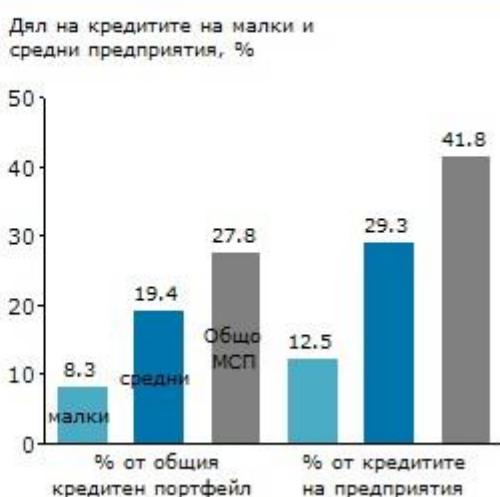
Банката поддържа сътрудничество с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), с която има склучено споразумение за портфейлна застраховка, използвано като част от методите и техниките за редуциране на кредитния рисков.

БАНКИРАНЕ НА МСП

През 2021 г. кредитите към малки и средни предприятия¹² нарастват с 15,8% до 1 979 725 хил. лв. (2020: 1 709 049 хил. лв.) или 41,8% от фирмени кредити на Групата, от които кредитите към малки предприятия са 594 327 хил. лв. (2020: 564 876 хил. лв.), а тези към средни предприятия – 1 385 398 хил. лв. (2020: 1 144 173 хил. лв.). За политиката на Банката в този сегмент допринасят, както разработените кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти, така и разнообразният набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансирания.

През 2021 г. Fibank отпуска кредити по програма „Възстановяване“ на Българската банка за развитие за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19. Инструментът включва основно оборотни кредити за плащане на заплати, наеми, режийни разходи и покриване на други ликвидни нужди, пряко свързани със стопанската дейност на МСП, с максимален срок на кредитите от 6 г. и максимален размер от 3 млн. лв.

¹² Предприятия с годишен оборот/приходи от продажби съгласно критериите на ЕС, както следва: малки предприятия (между 3,9 – 19,5 млн. лв.) и средни предприятия (между 19,5 – 97,5 млн. лв.).

**КРЕДИТИ НА МАЛКИ И СРЕДНИ
ПРЕДПРИЯТИЯ**

**ДЯЛ НА КРЕДИТИТЕ НА МСП В
КРЕДИТНИЯ ПОРТФЕЙЛ ПРЕЗ 2021 г.**

Продължи дейността по подписаното споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД за финансов инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19“, преобразувано през годината в програма „Възстановяване“. Финансовият инструмент осигурява облекчения в изискванията за обезпечение и/или от цената на кредита при финансиране на микро-, малки и средни предприятия, в т.ч. предоставяне на лихвена субсидия при определени условия. Предприятията могат да разчитат на подпомагане в две направления – за инвестиционни кредити и кредити за оборотни средства с възможност за грatisен период до 1 г., максимален срок до 7 г. и размер до 70% от годишните приходи на предприятието, но не повече от 3 млн. лв. За повече информация виж раздел „[Европограми](#)“.

През ноември 2021 г. Първа инвестиционна банка сключи ново споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България за финансиране на малки и средни предприятия по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020“. Финансовият инструмент има за цел да осигури кредитен ресурс при облекчени условия за бенефициентите, с цел повишаване конкурентоспособността на земеделския сектор и инвестициите в селските райони. Заемите включват финансиране за инвестиционни цели и за оборотни средства, с максимален размер на кредитите за инвестиция до 2 млн. лв и възможност за допълващо оборотно финансиране до 30% от общата инвестиция, но не повече от 391 166 лв. (200 хил. евро) и срок за погасяване до 10 години.

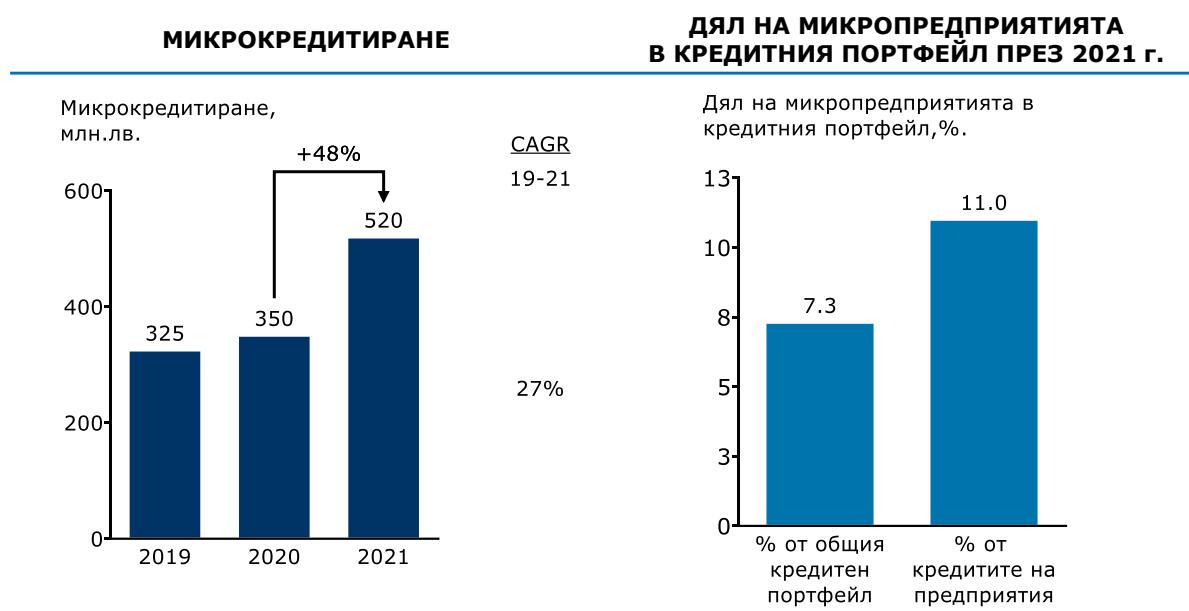
За финансиране на малките и средни предприятия Първа инвестиционна банка осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане. Все по-активно Банката предлага на българските фирми и факторинг услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства.

През годината Fibank разработи и стартира предлагането на нови кредитни продукти в областта на устойчивото финансиране – „Зелен транспорт“, предназначен за бизнес клиенти, с цел закупуване на нови електрически транспортни средства, „Зелена енергия – свободен пазар“ – за дружества, които искат да инвестират в изграждане на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия за продажба на свободния пазар и „Зелена енергия – собствено потребление“ – за изграждане на фотоволтаични инсталации, с цел производство на електроенергия за собствено потребление и продажба. Новите кредитни продукти са в

изпълнение на поетата от Банката политика за намаляване на въглеродния отпечатък и инвестиции в устойчиво развитие. За повече информация виж раздел „[Устойчиво развитие](#)“. За повече информация относно портфейла от МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.

МИКРОКРЕДИТИРАНЕ

През 2021 г. портфейлът на Групата от кредити към микро предприятия нараства до 519 600 хил. лв. спрямо 350 200 хил. лв. година по-рано, като резултат от целенасочените усилия за приоритетно развитие в този сегмент.

Програмата за кредитиране на микропредприятия¹³ на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свободни професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит, бизнес кредитни карти и кредит овърдрафт при конкурентни условия.

През 2021 г. акцент в дейността на микрокредитирането е предлагането на инвестиционни и оборотни кредити при облекчени условия по програма „Микрокредитиране със споделен риск“, финансирана със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“ (ОПРЧР) и съфинансирана от Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост. Инструментът е в подкрепа на стартиращи предприятия и бизнеси, които развиват социална дейност и предлагат услуги, генериращи положително социално въздействие.

През годината продължава предлагането на кредити за микропредприятия по програмите за възстановяване на Българската банка за развитие и Фонд мениджър на финансови инструменти в България в подкрепа на предприятията, пострадали от пандемията от COVID-19.

Първа инвестиционна банка има действаща програма Smart Lady, която постоянно развива. Програмата таргетира основно микро предприятия, управявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги предназначени за жени, по които са

¹³ Предприятия с годишен оборот/приходи от продажби до 3,9 млн. лв. съгласно критериите на ЕС за сегментиране на клиентите.

финансиирани проекти за над 85 млн.лв. През 2021 г., като част от програмата, е създаден фонд Sustainable Lady, в подкрепа на иновативни „зелени“ проекти на жени предприемачи, създаден със съвместна инициатива на Mastercard. В областта на устойчивото развитие са разработени и нови кредитни продукти за бизнеса, с цел инвестиции в електрически транспортни средства и фотоволтаични инсталации. За повече информация виж раздел „[Устойчиво развитие](#)“.

Банката има също целенасочена политика в подкрепа на земеделските стопани, както и специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, в т.ч. IT фирми, лекари и стоматологи.

ЕВРОПРОГРАМИ

Първа инвестиционна банка предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с усвояването на средства по оперативните програми на ЕС, включително инвестиционен кредит за цялостна реализация на проект, мостово финансиране до размера на одобрената финансова помош, издаване на банкова гаранция за обезпечаване на авансово плащане на одобрена финансова помош и други продукти, разработени за нуждите на клиентите.

През 2021 г. по отношение на външните програми, Първа инвестиционна банка насочи усилията си към участие в различните гаранционни схеми и програми, организирани в подкрепа на хората и предприятията, засегнати от пандемията и последствията от COVID-19, както и в други специализирани инструменти за финансиране в селските райони и такива със социална насоченост.

През годината Първа инвестиционна банка успешно реализира Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишиeni от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19, подписана с Българската банка за развитие. По тази програма Fibank е сред най-активните банки, успяла да раздаде пълния размер на кредитите по програмата и на три пъти да договори увеличаване на лимита.

Изцяло усвоен е и предоставения лимит на Банката по програма „Възстановяване“ на Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД относно портфейлни гаранции с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19, финансирана със средства по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г. към Европейския фонд за регионално развитие. Предоставяните кредити са част от последователната стратегия на Банката за подкрепа на бизнеса и преодоляване на последиците от пандемията, вкл. за репозициониране и за разширяване на дейността на бенефициентите, като всеки кредит е обезначен от фонда до 80%.

Усилено кредитиране е отчетено и по другата програма „Възстановяване“ на Българската банка за развитие за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на предприятията, пострадали от пандемията от COVID-19. През годината са подписани допълнителни споразумения, с които се разширява обхвата по програмата, вкл. на допустимите предприятия и удължаване на максималния срок и размер по кредитите.

През ноември 2021 г. Fibank спечели три състезателни процедури и подписа споразумения по три обособени позиции за изпълнение на финансов инструмент „Финансиране в селските райони“, финансиран със средства по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020“. Първа инвестиционна банка е едноличен изпълнител по програмата с обща сума на заемите за над 70 млн. лв., с която се цели повишаване инвестициите в селските райони. Кредитите се предоставят за земеделски и неземеделски дейности в селските райони за повишаване конкурентоспособността на селскостопанския сектор, както и за насърчаване на социалното приобщаване и подкрепата за устойчиво развитие на земеделските стопанства.

През годината Fibank реализира и програмата за финансиране на стартериращи и социални предприятия, както и лица от уязвими групи по финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен рисков“ на Фонд мениджър на финансови инструменти в България, финансиран със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“.

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

През 2021 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други доставчици на платежни услуги, както следва:

- ❖ Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА);
- ❖ Система за брутен сетьлмент в реално време (RINGS);
- ❖ Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- ❖ Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетьлмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- ❖ Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през EBA Clearing;
- ❖ Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- ❖ Агент на Western Union;
- ❖ Агент на Easypay.

Пандемията от COVID-19 ускори миграцията към електронни разплащания, като дялът на преводите през дигиталните канали (електронно и мобилно банкиране) се увеличило до близо 80% от общите изходящи преводи на Банката (2020: 75%; 2019: 67%).

През годината Първа инвестиционна банка се включи като пилотна банка в проекта за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink, оперирана от БОРИКА АД. Новата услугата, която Банката стартира след отчетния период – през януари 2022 г., е достъпна през дигиталното банкиране My Fibank и важи за извършване на преводи в левове за суми до 30 000 лв. За повече информация виж раздел „[Важни събития, настъпили след отчетния период](#)“.

OPEN BANKING

От 2019 г. Първа инвестиционна банка развива услугите по отношение на т. нар. „Open Banking“, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба №3 на БНБ, имплементиращи изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2).

Банката поддържа тестова и продукционна среда, осигуряващи както възможност за изпитване на достъпа до специалния интерфейс (API), така и за предоставяне от страна на Третите страни доставчици (TPPs) на услугите по иницииране на плащане, предоставяне на информация за сметка и потвърждение за наличност по сметка. С цел осигуряване на по-широка информираност на клиентите и описание на този вид услуги, се поддържат актуални Условия за достъп и ползване на API портала на Първа инвестиционна банка, както и Общи условия във връзка с осигуряването на достъп до сметки на клиенти в ПИБ АД от страна на трети страни доставчици.

С оглед разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Fibank предлага ползването на услугите, въведени с PSD2 чрез мобилното приложение My Fibank. Тази възможност осигурява бързина и удобство за клиентите когато искат да достъпят до обобщена информация за своя сметка, обслужвана при друг доставчик на платежни услуги, или когато искат да инициират плащане през такава сметка.

КАРТОВИ РАЗПЛАЩАНИЯ

През 2021 г. Първа инвестиционна банка развива картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии и процеси по дигитализация, както и в съответствие с регуляторните изисквания и стремежа за повишаване на сигурността при извършването на платежни операции с карти.

През годината Банката внедрява последната версия на протокола за осигуряване на сигурни плащания с карти в интернет – EMV 3DS2, като по този начин продължава да акцентира върху засилване на сигурността на онлайн плащанията, вкл. по отношение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността (SCA) на клиента. В това отношение Fibank прилага различни методи за потвърждение на плащане в зависимост от индивидуалните предпочитания на клиентите, които отговарят на регуляторните изисквания и задължителните елементи, в т.ч. чрез ползване на приложението Fibank Token, чрез комбинация от динамична парола, изпратена на SMS и статична парола, както и чрез потвърждаване с биометрични данни (пръстов отпечатък/лицево разпознаване), извършено от регистрирано мобилно устройство.

Първа инвестиционна банка продължава да развива услугите, свързани с дигитализирането на банкови карти, разширявайки обхвата на външните доставчици, в чито приложения могат да се дигитализират карти, издадени от Банката. През 2021 г. Fibank първа сред банките в страната предлага иновативни разплащания със смарт часовници чрез услугата Fitbit pay. Осигурена е също и възможност за дигитализиране на карти, в дигиталния портфейл Google Pay, с което клиентите да могат да извършват безконтактни плащания на ПОС терминали в търговски обекти, да правят покупки в Android приложението или да плащат с карти при онлайн търговци, приемащи този вид плащания.

През периода е разработена нова дебитна карта в премиум сегмента Debit Mastercard Platinum, предлагаща редица предимства, вкл. приложение с виртуален асистент (AskPLEEZ!) и concierge услуги. Предложена е и нова виртуална кредитна карта – MyCard с предварително одобрен кредитен лимит, която се издава изцяло онлайн през мобилното приложение My Fibank, предназначена за извършване на плащания през интернет или чрез друг дистанционен способ за комуникация, вкл. посредством мобилно смарт устройство.

Банката продължава да развива функционалностите и качеството на мрежата от ATM устройства, вкл. чрез въвеждане на безконтактна функция на още терминални устройства. Fibank е първата българска банка, която преди пет години изгради ATM термиали, специално приспособени за хора с нисък ръст, като продължава да увеличава броя им и да подкрепя ежегодната дейност на Национална организация "Малки български хора".

Терминалната мрежа от ATM устройства, обслужвани от Банката, възлиза на 621 броя в края на годината (2020: 649 броя), а мрежата от ПОС термиали възлиза на 9375 броя (2020: 8694 броя). Отделно дъщерната банка на Fibank в Албания поддържа своя мрежа от ATM термиали. За повече информация относно картовия бизнес на *First Investment Bank – Albania Sh.a.* виж раздел "[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)".

МЕЖДУНАРОДНИ РАЗПЛАЩАНИЯ

Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните разплащания и търговското финансиране. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многообразните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

През 2021 г. Fibank отчита ръст от 11% във входящите и 25% в изходящите преводи в чуждестранна валута, за което допринасят условията на средата и конкурентните предимства, предлагани от Банката, както и високото качество на клиентско обслужване.

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява презгранични валутни преводи чрез SWIFT, а от септември 2019 г. участва и в платформата SWIFT gpi (Global payment initiative), с която се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. Fibank изпълнява също преводи през платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, а от април 2017 г. и кредитни преводи като директен участник през системата STEP2, оперирана от EBA Clearing. Банката осъществява дейност по инкасиране и издаване на чекове и изпълнение на различни документарни операции.

Първа инвестиционна банка продължава да развива проекта относно включване в новата организация на плащанията – сътълмент в реално време Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing, както и по новата консолидирана платформа TARGET 2.

Банката има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни клонове или дъщерни банки. По споразумението Fibank може да осигури финансиране при размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. щ.д., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от вида на стоките (потребителски и непотребителски).

В подкрепа на клиентите си с международна дейност Първа инвестиционна банка съдейства при издаването на международно признати гаранции и акредитиви, в т.ч. чрез широка мрежа от партньорски банки и институции. За периода предоставените акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни възлизат на 74 449 хил. лв. (2020: 73 590 хил. лв.), като формират 8,8% от задбалансовите ангажименти на Групата (2020: 9,2%).

ЗЛАТО И НУМИЗМАТИКА

През 2021 г. Първа инвестиционна банка отбелязва 20 години от началото на бизнеса си с инвестиционни кюлчета от злато и сребро, и изделия от благородни метали, като през годините утвърждава водещите си позиции в страната по отношение на сделките и инвестиционните консултации, свързани с тях.

Приходите от продажба на инвестиционно злато и други изделия от благородни метали възлизат на 1356 хил. лв. за 2021 г., като е отчетен ръст в броя на осъществените сделки в резултат на повишения интерес и динамиката на цената на златото на международните пазари в условията на пандемична обстановка и несигурност на външната среда.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г. като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансови институции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия ПАМП (Produits Artistiques de Métaux Précieux), Новозеландският монетен двор, Националната банка на Мексико, Австрийският монетен двор, британският Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен двор, през периода е разработен дизайна на сребърна монета, посветена на Годината на водния тигъра, ексклузивно предлагана в офисите и в онлайн магазина Gold & Silver на Fibank. Съвместно с швейцарската рафинерия ПАМП се разпострояват и нови златни и сребърни кюлчета за Новата година по лунния календар.

В продължение на дългогодишната си политика за подкрепа на българското, Fibank по договор с Българската народна банка, успешно разпостроява български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от националната банка. Широката палитра от златни и сребърни изделия е представена, както в офисите на Fibank, така и в онлайн магазина Fibank Gold & Silver. През 2021 г. интересът към тях нараства, като са привлечени за клиенти нови колекционери и инвеститори.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Първа инвестиционна банка неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

ЧАСТНО БАНКИРАНЕ

Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. насам. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от доверен личен банкер, който отговаря за цялостното обслужване на даден клиент.

През 2021 г. Банката развива дейността на частното банкиране с цел увеличаване броя на клиентите обслужвани в този сегмент, както и в посока нарастване на размера на инвестиционния портфейл на клиентската база и ръст в приходите от такси и комисиони.

Акцент в дейността за годината продължи да бъде предлагането на услугата „Персонално банкиране“, насочена към отделен подсегмент клиенти, отговарящи на определени минимални финансови критерии, която се реализира чрез клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка. Чрез нея, клиентите на Банката имат възможност да се възползват от редица продукти при персонализирано обслужване. Услугата включва ползването на пакетни предложения („Премиум“ и „Премиум плюс“), които съдържат преференциални условия по традиционни банкови продукти и услуги. В допълнение на това, клиентите могат да разчитат на постоянен контакт и индивидуално обслужване от страна на специалистите „Персонално банкиране“ в определени локации, които предоставят бързо и компетентно съдействие при извършване на всички банкови операции. За годината Fibank отчита 156% ръст в броя на обслужваните клиенти на годишна база.

В условията на ниски лихвени нива и с цел осигуряване на по-голям избор за клиентите при диверсифициране на инвестициите им, Банката поддържа сътрудничество с управляващите дружества ПФБК Асет Мениджмънт АД, E.I. Sturdza Strategic Management Limited и Erste Asset Management за дистрибуция на техни договорни фондове, като алтернатива на стандартните форми на спестяване. През 2021 г. общият реализиран обем продажби на предлаганите от Първа инвестиционна банка договорни фондове, менажирани от чуждестранни управляващи дружества нараства с близо 34%.

Клиентите на частното банкиране имат и възможност за ползване на доверително управление на финансови активи – персонализирана финансова стратегия, управлявана от професионални портфолио мениджъри с опит на международните финансовые пазари и доказан подход, адаптиран към финансовото състояние и предпочтенията на клиента.

КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

През 2021 г. нетните приходи от търговски операции на Групата възлизат на 15 742 хил. лв. (2020: 12 531 хил. лв.), в резултат основно на по-високите приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове. Другите нетни оперативни приходи, възникващи от дългови и капиталови инструменти, са 2968 хил. лв. спрямо 5705 хил. лв. година по-рано.

Портфейлът от ценни книжа на Групата към края на годината възлиза на 1 673 781 хил. лв. спрямо 1 292 641 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 1 088 904 хил. лв. (2020: 825 882 хил. лв.), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 268 738 хил. лв. (2020: 266 929 хил. лв.) и отчитани по амортизирана стойност – 316 139 хил. лв. (2020: 199 830 хил. лв.).

Първа инвестиционна банка прилага изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (*hold to collect*); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (*hold to collect and sell*); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (*other business model*), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

Дейността на Банката е организирана съобразно нормативните изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти, както и в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти, на регулатираните в областта на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и другите приложими регулатии.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, издаден от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

В стремежа си да предложи на клиентите с интерес към търговията с финансови инструменти бърз и лесен достъп в реално време до платформи за търговия на регулирани пазари, Първа

инвестиционна банка стартира проект за сключване на договори и за подаване на поръчки за покупко-продажба на договорни фондове и търговия с акции изцяло онлайн.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага също доверително управление на портфели, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на регистри на инвестиционни посредници, на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат наредждания за записване/обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ АД: ДФ „ПИБ Гарант“, ДФ „ПИБ Класик“, ДФ „ПИБ Авантгард“ и ДФ „ПФБК Восток“, както и дистрибуция на договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H.).

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА

FIRST INVESTMENT BANK – ALBANIA SH.A.

First Investment Bank – Albania Sh.a. (Fibank Albania) получава пълен банков лиценз от Централната банка на Албания през юли 2007 г., а от септември 2007 г. ефективно поема дейността на бившия клон на Fibank в Тирана, който оперира на пазара в Албания от 1999 г., заедно с всичките му права и задължения, активи и пасиви. Fibank Albania е лицензирана също от финансия регулятор в Албания (Financial Supervisory Authority) да предоставя инвестиционни услуги и дейности, в т.ч. депозитарни и попечителски услуги, като през 2021 г. лицензът е обновен съгл. новите изисквания за капиталовите пазари в страната (Law 62/2020 "On Capital markets").

В изпълнение на мисията си First Investment Bank – Albania Sh.a. се стреми да бъде сред бързоразвиващите се банки в Албания, призната като иновативна кредитна институция, предлагаща първокласно обслужване и изключителни продукти и услуги, която осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана.

През 2021 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита добри финансови резултати и устойчиво развитие, въпреки продължаващите трудности на външната среда, свързани с разпространението и последствията от пандемията COVID-19. Банката поддържа стабилна ликвидна и капиталова позиция, като съотношението за капиталова адекватност към края на годината възлиза на 16,20% (2020: 18,92%), при минимално изискано ниво от 12% съгласно приложимите регуляторни изисквания в страната.

First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита нетна печалба за 2021 г. в размер на 615 307 хил. албански леки¹⁴, спрямо 375 204 хил. леки година по-рано, за което влияние оказват основно повисоките оперативни приходи и по-ниските разходи за обезценка, отчетени за годината в размер на 191 924 хил. леки (2020: 285 006 хил. леки). Оперативните приходи се увеличават с 14,2% до 1 644 830 хил. леки (2020: 1 439 728 хил. леки), като нарастване е отчетено при всички основни източници на доход, вкл. при нетния лихвен доход – до 1 160 395 хил. леки (70,5% от общите

¹⁴ Официалният курс на албанския лек спрямо еврото към края на 2021 г. е 120.76, а средно за годината – 122.37 леки за едно евро.

приходи), нетния доход от такси и комисиони – до 346 233 хил. леки (21,0%) и нетния доход от търговски операции – до 19 947 хил. леки (1,2%). Другият нетен оперативен доход възлиза на 118 255 хил. леки за годината.

През годината разходите за персонал възлизат на 375 099 хил. леки спрямо 347 525 хил. леки за предходната година, като отразяват увеличения брой служители на банката, които към края на 2021 г. достигат 367 души (2020: 351). Общите административни разходи възлизат на 162 299 хил. леки (2020: 162 103 хил. леки), а тези за амортизация – 120 155 хил. леки (2020: 116 845 хил. леки).

През годината активите на Fibank Albania се увеличават с 22,3% и достигат 41 883 294 хил. леки (2020: 34 243 838 хил. леки) в резултат основно на ръста при вземанията от клиенти и инвестициите в ценни книжа. Брутните кредити на клиенти нарастват с 20,6% до 21 591 197 хил. леки (2020: 17 908 218 хил. леки), с основен принос на кредитите към малки и средни предприятия, както и при кредитите за граждани и домакинства и по-специално при ипотечните кредити. През 2021 г. продължи предлагането на кредитни продукти при конкурентни условия, както за физическите лица, така и за бизнес клиентите. В подкрепа на земеделските стопани First Investment Bank – Albania Sh.a. има споразумение за партньорство с албанската Фондация за гарантиране на земеделско кредитиране (Rural Credit Guarantee Foundation), целящо да улесни процеса за финансиране на микро, малки и средни предприятия в Албания, базирано на политиките и подкрепата на KfW.

Инвестициите в ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (FVOCI), нарастват до 11 592 311 хил. леки (2020: 9 961 169 хил. леки), като включват основно съкровищни бонове и държавни облигации на правителствата на Албания и на други страни от ЕС. Вземанията от банки и финансови институции нарастват до 4 234 180 хил. леки към 31 декември 2021 г. (2020: 2 422 790 хил. леки), като включват разплащателни сметки и пласменти към местни и чуждестранни банки и финансови институции.

Привлечените средства от клиенти се увеличават с 20,5% до 34 332 798 хил. леки в края на периода (2020: 28 503 007 хил. леки), като ръст е отчетен както при физическите лица, така и при бизнес клиентите, за което допринасят гъвкавите и конкурентни спестовни продукти, промоционални кампании и банкови пакети, предлагани от банката. През годината е разработена нова спестовна сметка – Fibank Super Savings Account, с конкурентни условия и възможност за внасяне и теглене по всяко време.

С цел подпомагане на клиентите в условия на пандемия продължават да се прилагат облекчения за възрастните хора – клиенти на банката за получаване на техните пенсии в сътрудничество с албанските пощенски служби, без посещение на банков офис, както и предлагането на специални разплащателни сметки за физическите лица, получаващи помощи от държавата във връзка с кризата от коронавируса.

Към 31 декември 2021 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. има издадени два инструмента под формата на подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2,0 млн. евро и 2,9 млн. евро, които отговарят на изискванията за капитал от втори ред съгласно Регламент (ЕС) 575/2013. Амортизираната стойност на дълга към края на годината възлиза на 594 092 хил. леки (2020: 608 631 хил. леки). Собственият капитал на First Investment Bank – Albania се увеличава и достига 4 235 850 хил. леки, спрямо 3 646 590 хил. леки в края на 2020 г., в резултат основно на нарастване при неразпределената печалба.

Fibank Albania предлага платформа за електронно и мобилно банкиране с лесен за употреба и интуитивен дизайн, която постоянно надгражда съобразно технологичните новости и потребностите на клиентите. От края на 2020 г., банката съвместно с втория по големина мобилен оператор в страната, предлага иновативен продукт, който комбинира мобилно устройство и телекомуникационна услуга, заплащани на месечни вноски.

В сферата на картовия бизнес банката развива мрежата от ATM терминали с депозитна функция, както и инвестира в сигурността при плащанията с карти. Регулярно се организират промоционални кампании, вкл. за безконтактни дебитни и кредитни карти, с цел популяризиране на картовите разплащания и стимулиране на обема на картовите трансакции. През периода е регистриран 17,6% ръст при усвоените лимити по кредитни карти, които достигат 349 459 хил. леки в края на годината (2020: 297 241 хил. леки). Банката е сертифицирана от Visa и предлага дебитни и кредитни карти на индивидуални и корпоративни клиенти, като разполага със собствен картов център за персонализация на чип карти.

First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да модернизира клоновата си мрежа, която към края на годината възлиза на 14 клона. Има централа и 4 клона в Тирана, както и клонове в другите по-големи градове: Дурас, Вльора, Елбасан, Фиер, Шкодра, Корча, Берат, Лежа, Саранда и Люшня. Чрез клоновата си мрежа, банката предлага на албанския пазар продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. Във връзка с пандемията от COVID-19 продължава поддържането на необходимите мерки за безопасност, съобразно препоръките на властите в страната, както спрямо служителите на банката, така и за клиентите.

First Investment Bank – Albania Sh.a. заделя усилия за развитие в сферата на устойчивото развитие чрез подкрепа на редица инициативи в Албания, с фокус върху няколко основни елемента – филантропия, етични трудови практики, опазване на околната среда и доброволчество.

Банката продължава своето дългосрочно сътрудничество с фондация „Синдром на Даун – Албания“ за взаимопомощ на нуждаещи се семейства в страната, като през годината е наградена със сертификат за признание и цялостен принос във връзка с оказваната подкрепа и участие в различните инициативи на фондацията през годините.

В началото на годината Fibank Albania дари средства за закупуване на охранителни камери в няколко детски градини в гр. Фиер, с цел създаване на допълнителна сигурност и спокойствие за родителите и служителите в детските заведения.

С цел повишаване на финансовата грамотност и иновациите сред подрастващите и младите хора през периода Fibank Albania взема участие в инициативата „Световна седмица на парите“, организирана от Албанската банкова асоциация, както и в инициативата на ООН „Световен ден на креативността и иновациите“, организирана през април 2021 г. в Албания. Осигурена е и подкрепа за жени, търсещи кариера в сферата на информационните и комуникационните технологии.

През 2021 г. са реализирани и редица инициативи в сферата на културата, вкл. чрез подкрепа на талантливи албански писатели, както и участие в културни и социални събития, организирани от фондация „Dritero Agolli“.

През октомври 2021 г. банката взе участие в инициативата в подкрепа на борбата с рака на гърдата, която цели събиране на средства и повишаване на ангажираността и информираността на обществото по тази тема.

В края на годината съвместно с Албанския червен кръст First Investment Bank – Albania се включи в ежегодната кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване „Дари кръв – спаси живот!“, в която участие взеха служители на банката и други доброволци, с основна цел да се популяризира акта на доброволно кръводаряване в Албания, който е жизненоважен за спасяването на хиляди човешки живота.

First Investment Bank – Albania Sh.a. е с корпоративна структура на управление, състояща се от Изпълнително ръководство (Директорат), Управителен съвет и Одитен комитет. Главен изпълнителен директор на First Investment Bank – Albania Sh.a. е г-н Божидар Тодоров, който е с дългогодишен опит в банковата сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с управлението на корпоративните активи.

Банката изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, одитирани от регистриран одитор. За 2021 г. регистрираният одитор на банката е Grant Thornton Sh.p.k.

ДАЙНЪРС КЛУБ БЪЛГАРИЯ АД

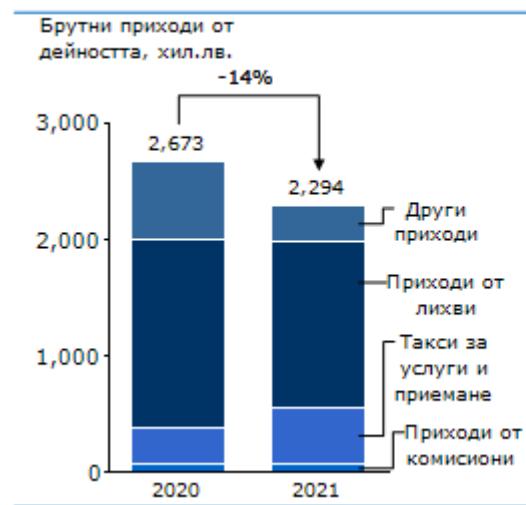

Дайнърс клуб България АД е акционерно дружество, регистрирано през ноември 1996 г. с основен предмет на дейност издаване на международни кредитни карти Diners Club и обработка на плащания с тях. През 2005 г. Първа инвестиционна банка придобива 80% от капитала на дружеството. Дайнърс клуб България притежава лиценз от Българската народна банка за платежна институция, която да изпълнява платежни операции чрез платежни карти и издаване, и приемане на плащания с платежни инструменти, вкл. извършване на кредитни преводи и нареждания за периодични преводи.

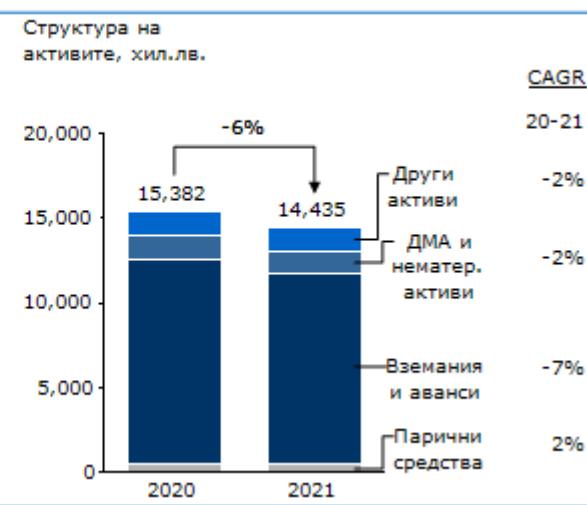
През годините Дайнърс клуб България АД работи последователно в посока повишаване проникването на марката Diners Club International на местния пазар, чрез предлагане на нови услуги за картодържателите и разширяване на мрежата от ПОС терминални за приемане на плащания с карти Diners Club. Дружеството има склучени партньорства с редица финансови институции в България, с което местата за осъществяване на разплащания с карти Diners Club постоянно се увеличават. С цел стимулиране на разплащанията и издаването на нови карти Diners Club регулярно провежда промоционални кампании, вкл. с различни търговски вериги и обекти, като такива успешно са реализирани и през 2021 г.

През годината Дайнърс клуб България продължава да развива интегрираната система за сигурни плащания в интернет „ProtectBuy“ (3D secure internet payments) за картодържателите и търговците, в съответствие с регулаторните изисквания и стандарти за сигурност при осъществяване на трансакции в онлайн среда. Всички карти, издадени от дружеството ползват двуфакторна автентикация при плащания в интернет. В удобство за клиентите и предоставяне на допълнителни услуги дружеството предлага услугата „MyDinersClub“ (<https://my.diners.bg/>), чрез която се предоставят електронни извлечения по кредитни карти, справки за извършени авторизации и трансакции, както и възможност за извършване на плащания на битови сметки, общински данъци и такси, и погасяване на задължения по карти Diners Club International.

ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

През 2021 г. Дайнърс клуб България отчита нетна загуба в размер на 662 хил. лв., спрямо 583 хил. лв. година по-рано, което се дължи основно на оперативните приходи от лихви и комисионни, които намаляват в по-голяма степен спрямо разходите и инвестиции, които дружеството реализира, за да отговори на високите стандарти за сигурност при плащанията с карти.

Нетните приходи от дейността възлизат на 2223 хил. лв., спрямо 2586 хил. лв. година по-рано, като включват по-ниски приходи от лихви, комисионни и други услуги, както и редуцирано

финансиране от Discover Financial Services (DFS) за популяризиране на марката в страната. Оперативните разходи на дружеството са в размер на 1819 хил. лв. (2020: 2067 хил. лв.).

Активите на дружеството възлизат на 14 435 хил. лв. (2020: 15 382 хил. лв.), основно в резултат на намаление при вземанията от клиенти, които достигат 11 251 хил. лв. спрямо 12 150 хил. лв. година по-рано. Вземанията и аванси, отпуснати на физически лица (по лични карти) формират 98,6% от всички вземания от клиенти (2020: 98,3%).

Заемните средства се понижават, като усвоените суми по банкови овърдрафти възлизат на 13 303 хил. лв., спрямо 13 588 хил. лв. година по-рано. Собственият капитал на дружеството възлиза на 942 хил. лв. в края на периода (2020: 1604 хил. лв.). За 2021 г. средната численост на персонала на дружеството е 15 души (2020: 13 души).

В изпълнение на политиката за корпоративна социална отговорност през 2021 г. Дайнърс клуб България подкрепи социални инициативи в сферата на музиката и културата, вкл. взе участие в Летния фестивал на София (Sofia Summer Fest).

Дайнърс клуб България АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Към 31.12.2021 г. изпълнителен директор и представляващ Дайнърс клуб България АД е г-н Симеон Илиев, който е с дългогодишен опит в картовия бизнес.

ФИ ХЕЛТ ЗАСТРАХОВАНЕ АД

Фи Хелт Застраховане АД е застрахователно дружество, лицензирано през юни 2013 г., когато става първия сред фондовете за доброволно здравно осигуряване в страната, който получава лиценз за застрахователна дейност за рисковете злополука и заболяване, обезпечаващ финансово разходи, свързани с медицински грижи в извънболнична медицинска помощ, болнично лечение, разходи за медицински стоки и дентални услуги, както и обезщетение в случай на настъпили застрахователни събития в резултат на злополука или заболяване. От 2018 г. лицензът за застрахователна дейност е разширен с покритието на още един вид риск – за разни финансови загуби.

Първа инвестиционна банка придобива мажоритарен пакет акции от капитала на дружеството (бивше наименование Здравноосигурителна каса Фи Хелт АД/Здравноосигурителна каса Прайм Хелт АД) през 2010 г., като през годините то работи систематично и последователно в посока развитие на дейността и разширяване на предлаганите продукти и услуги.

Фи Хелт Застраховане АД е едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор на Фи Хелт Застраховане АД е г-жа Милена Касапова, която е с дългогодишен опит в застрахователната дейност. От 2016 г. дружеството се представлява заедно от изпълнителния директор и прокурист, като за прокурист е назначена г-жа Цветомира Карапчанска – дългогодишен Мениджър продажби на дружеството. В дружеството се прилагат функциите съответствие, вътрешен контрол и управление на риска.

През 2021 г. Фи Хелт Застраховане развива дейността си, като реализира успешни кампании по предлагане на нови застрахователни продукти, в т.ч. разработването на допълнително покритие към застраховка „Спокойствие с Fihealth“, по отношение на риска „Нежелана безработица“. Същият осигурява защита на застрахованите лица за рискове свързани с живота, здравето, телесната цялост на застрахованото лице и неговата трудова заетост.

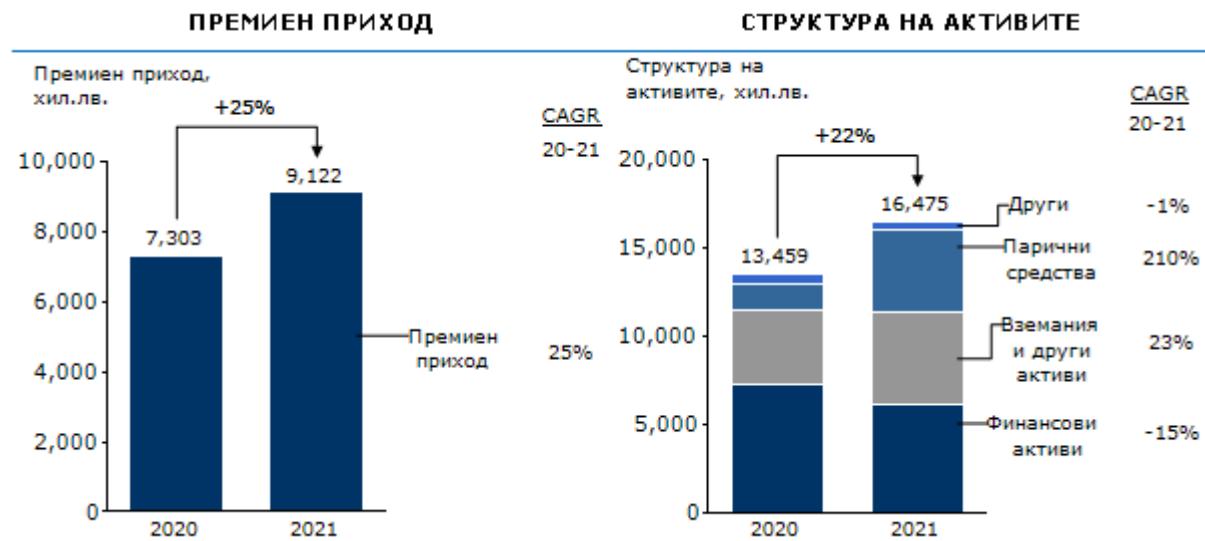
В продуктовата си гама дружеството разполага със застрахователни покрития, разработени както за физически лица, така и за бизнес клиенти, основно в сегмента на микро, малките и средни предприятия, в т.ч. застраховки „Спокойствие с Fihealth“, „Трудова злополука“ и застраховка „FiHealth Протект“, предлагана към издадени кредитни карти, застраховка „FiHealth Партьор“ достъпна за клиенти физически лица, както и групови застраховки, подходящи за служители на корпоративни клиенти. През 2021 г. дружеството влага усилия по разработване на застрахователен продукт с рисково покритие за физически лица, кредитополучатели на овърдрафт, предлаган от Първа инвестиционна банка. Очаква се продажбите на продукта да започнат през 2022 г.

През годината дружеството продължава да акцентира върху предлагането на групови застраховки „Заболяване“ за служители на корпоративни клиенти, като са склучени нови договори. Този вид застраховки за сметка на работодателя гарантират комплексно и качествено медицинско обслужване, както и предоставят по-лесен достъп доrenomирани лечебни заведения и висококвалифицирани специалисти на територията на страната. Този лесен и добре организиран достъп до качествена медицинска услуга популяризира допълнителното здравно

застраховане, разширява пазарната ниша и създава взискателни потребители на здравни услуги. Фи Хелт Застраховане АД създаде VIP пакет за индивидуални клиенти с високо ниво на покритие.

През 2021 г. размерът на премийния приход на Фи Хелт Застраховане възлиза на 9122 хил. лв., спрямо 7303 хил. лв. за 2020 г., като отчетената нетна печалба за периода е в размер на 2074 хил. лв. (2020: 1401 хил. лв.). Дружеството управлява застрахователния рисков чрез въведени лимити, процедури за одобряване на предявените претенции, както и различни методи за оценка и контрол.

Активите на дружеството нарастват с 22,4% до 16 475 хил. лв. в края на годината (2020: 13 459 хил. лв.). Влияние оказват паричните средства и парични еквиваленти (2021: 4666 хил. лв.; 2020: 1507 хил. лв.). Отчетен е спад във финансовите активи, притежавани от дружеството (2021: 6096 хил. лв.; 2020: 6140 хил. лв.), които включват основно банкови депозити и държавни ценни книжа, издадени от българското правителство. Отчетено е увеличение във вземанията и други активи (2021: 5203 хил. лв.; 2020: 4240 хил. лв.), в т.ч. вземанията по застрахователни договори. Към 31 декември 2021 г. собственият капитал на Фи Хелт Застраховане възлиза на 10 465 хил. лв., спрямо 8391 хил. лв. година по-рано. Дружеството заделя приложимите технически резерви съобразно законовите изисквания и стандарти.

С цел продължаване гарантирането на финансовата стабилност при прогресивно нарастване на портфолиото от продукти, през 2021 г. Фи Хелт Застраховане поднови договора с презастрахователно дружество с кредитен рейтинг A+ (S&P).

МАЙФИН ЕАД

През 2020 г. Първа инвестиционна банка учредява дъщерното дружество „Майфин“ ЕАД, вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията през март 2020 г. с предмет на дейност като издател на електронни пари и извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи и издаден лиценз от Българската народна банка.

Дружеството стартира дейността си през ноември 2020 г., предлагайки на клиентите дигитален портфейл за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални и виртуални карти, както и иновативни платежни услуги като нареждане на преводи между физически лица – клиенти на MyFin (peer-to-peer) по номер на мобилен телефон, плащане с линк и други. Клиентите на MyFin могат да се информират в реално време за състоянието на средствата си, извършените трансакции, както и да получат 24-часова консултация от висококвалифицирани експерти.

Визията на дружеството се фокусира върху улесняване на потребителското изживяване при управление на финансите, в развиващо и надграждане на платформата за дигитални услуги с нови функционалности и възможности за потребителите.

През 2021 г. дружеството развива функционалностите на дигиталния си портфейл чрез разработването и стратирането на нови услуги, свързани с управлението на лични финанси (PFM), комунални плащания и онлайн покупки. Доказателство за постигнатото през периода е получената награда за налагане на търговската марка на „Майфин“ ЕАД от списание „Бизнес лейди“.

През 2021 г. капиталът на дъщерното дружество Майфин ЕАД е увеличен от 1 млн. лв. на 2 млн. лв., с цел развитие на дейността и реализиране на нови проекти и услуги за клиентите. След отчетния период, чрез посредничеството на Първа инвестиционна банка, дружеството осигури на своите клиенти достъп за осъществяване на иновативната услуга за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink, която е достъпна за преводи до 30 000 лв., като се превърна сред първите fintech компании в България, предлагащи услугата.

Още със старта на своята дейност дружеството се включва в инициативи, свързани с устойчивото развитие и ангажираност към обществото чрез подкрепяне на проекти за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда. Освен основната насоченост към разплащания с дигитални и виртуални карти издавани от дружеството, физическите пластики, предлагани към клиентите са разработени от иновативен материал от 100% биоразградима пластмаса, който е произведен в партньорство с компанията Austriacard.

През 2021 г., в изпълнение на поетите ангажименти, MyFin засади 20 липови дървета в гр. Кюстендил. Инициативата е част от проекта „За чист въздух в Кюстендил“, който цели изграждане на устойчиви механизми на гражданско участие за опазване на околната среда и подобряване качеството на атмосферния въздух, осъществен с подкрепата на Норвежките грантове (EEA Grants) и Фонд Активни Граждани (Active Citizens Fund) от Сдружение АСОРИ.

Във връзка с дейностите си в подкрепа на устойчивото развитие през годината Майфин ЕАД бе финалист в категорията „Зелена планета“

в годишните награди за благотворителност и корпоративна социална отговорност на списание „Бизнес лайди“. Дружество бе и основен спонсор на музикалния фестивал 359 Hip Hop Awards, който се проведе в София.

Майфин ЕАД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор и представляващ дружеството е г-н Лъчезар Венков, който е с дългогодишен опит във финансовите и дигитални услуги.

Към 31 декември 2021 г. Първа инвестиционна банка АД има и други дъщерни дружества, както следва: First Investment Finance B.V., Дебита ООД, Реалтор ООД – в ликвидация, Болкан файненшъл сървисис ЕАД, Крийттив Инвестмънт ЕООД, Търнараунд Мениджмънт ЕООД – в ликвидация, Лега Салюшънс ЕООД и АМС Имоти ЕАД.

През 2021 г. са взети решения за прекратяване на дейността на дъщерните дружества Реалтор ООД и Болкан файненшъл сървисис ЕАД, като за същите се открива процедура по ликвидация. През януари 2022 г., в изпълнение на решението за закриване на дъщерното дружество Търнараунд Мениджмънт ЕООД, същото е заличено в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ.

За повече информация относно дъщерните дружества, в т.ч. за тези включени в консолидацията виж раздел “[Профил на Fibank](#)”, както и бележка 36 „Дъщерни предприятия“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2021 г.

N	Цели	Изпълнено
1	Да бъде сред водещите банки в страната, с приоритетен фокус за развитие върху сегментите на банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес	<ul style="list-style-type: none"> ❖ През 2021 г. портфейлите на домакинства, микро-, малки и средни предприятия регистрират увеличение – до 2398 млн. лв., 520 млн. лв., 594 млн. лв. и 1385 млн. лв., като заемат 33,6%, 7,3%, 8,3% и 19,4% в общия кредитен портфейл на Групата или сумарно 68,7% (2020: 61,8%). ❖ Банката запазва позициите си сред водещите банки в страната – пето място по депозити, четвърто – по кредити на предприятия, пето – по потребителски кредити и шесто – по ипотечни кредити. ❖ Разработени са нови продукти в сегмента за малките и средни предприятия, насочени към устойчиво развитие („Зелен транспорт“, „Зелена енергия – свободен пазар/собствено потребление“), както и нови спестовни продукти и инвестиционни решения за физически лица и бизнес клиенти („Златна сметка“, „Еко портфейл“, „Златен портфейл“). ❖ През годината Първа инвестиционна банка активно предоставя кредити по Програмата на ББР за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишиeni от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19. ❖ Развити са дигиталните услуги, отчитайки новите потребности на клиентите и търсенето на онлайн услуги (изцяло онлайн сметка, кандидатстване за ипотечен кредит през дигиталните канали, дигитализиране на карти през нови външни доставчици). ❖ Стартира отпускането на кредити по програма „Възстановяване“ на ББР и Фонд мениджър на финансови инструменти в България за портфейлни гаранции в подкрепа на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от епидемията от COVID-19. ❖ Подписано е ново споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България за отпускане на кредити за земеделски производители по финансов инструмент „Финансиране в селските райони“. <p><i>За повече информация виж раздели „Финансов преглед“ и „Преглед на бизнеса“.</i></p>
2	Да продължи развитието си като клиентски ориентирана банка, с високо качество на обслужване, предпочита на населението и бизнес клиентите	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Депозитната база на Групата нараства до 9 973 631 хил. лв. в края на периода (2020: 9 542 276 хил. лв.), а общият кредитен портфейл нараства и достига 6 653 944 хил. лв. (2020: 6 312 887 хил. лв.). ❖ Отчетен е ръст в привлечения ресурс по текущи сметки както при физическите лица (26,0%), така и при бизнес клиентите (18,0%) в изпълнение на политиката за поддържане на дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес, което допринася и за увеличение в комисационния приход (24,5% ръст през годината).

- 3 Да инвестира в създаването на нови, креативни продукти и в развитието на дигиталните услуги, осигурявайки на клиентите си конкурентни предимства

- ❖ Фокус върху развитие на дигиталните продажби през годината чрез нови функционалности и услуги в електронното и мобилно банкиране, в отговор на променените нагласи на потребителите за банкиране от разстояние и по-висока удовлетвореност и качество на клиентско обслужване.
 - ❖ Признание за високото качество на обслужване е получената през годината награда „Любима марка 2021“ на българския потребител – първо място в категорията „Финансови институции“ на потребителската класация „My Love Marks“.
- За повече информация виж раздели „[Преглед на бизнеса](#)“, „[Акценти за 2021 г.](#)“ и „[Награди 2021 г.](#)“*
- ❖ Стаптира видео консултация – нова услуга за клиентите относно кредитни продукти за физически лица, достъпна през www.fibank.bg и електронното банкиране „Моята Fibank“.
 - ❖ Fibank първа в страната предлага иновативни разплащания със смарт часовници чрез услугата Fitbit pay и дигитализирани карти, издадени от Банката, както и достъпност през приложения на други външни доставчици.
 - ❖ Разработена е нова дебитна карта в премиум сегмента Debit Mastercard Platinum, предлагаща редица предимства, вкл. приложение с виртуален асистент (AskPLEEZ!) и concierge услуги.
 - ❖ Първа инвестиционна банка предлага иновативен продукт – „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (ХАО).
 - ❖ Разработени са нови структурирани инвестиционни продукти, предназначени за физически лица и бизнес клиенти – „Златен портфейл“ и „Еко портфейл“, обвързани с цената на златото и с портфейл от облигации, базирани на зелени проекти.
 - ❖ Предлага се изцяло онлайн откриване на сметка и отпускане на потребителски кредит, както и кандидатстване за ипотечен кредит през дигиталните канали на Банката.
 - ❖ Развитие на проекта Branch digitalization, насочен към въвеждане на електронни документи и електронно подписане в офисите.
 - ❖ Предложена е нова виртуална кредитна карта MyCard с предварително одобрен кредитен лимит, издавана изцяло онлайн.
 - ❖ Майфин ЕАД развива функционалностите на дигиталния си портфейл чрез нови услуги, свързани с управлението на лични финанси (PFM), комунални плащания и онлайн покупки.
 - ❖ Признание за постигнатото от Групата през годината в областта на дигиталното банкиране е получената награда за „Дигитална банка на годината – България“ от международното списание "Global Brands Magazine", както и за налагане на търговската марка на дъщерното дружество „Майфин“ ЕАД от списание „Бизнес лейди“.

За повече информация виж раздели „[Преглед на бизнеса](#)“, „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“ и „[Канали за дистрибуция](#)“.

4 Да развива устойчив бизнес модел	<p>❖ Групата на Първа инвестиционна банка отчита устойчив ръст на активите, които достигат 11 897 221 хил. лв. в края на 2021 г. (2020: 11 335 420 хил. лв.), съобразно развитието на външната среда и пандемията от COVID-19.</p> <p>❖ В края на 2021 г. Групата отчита стабилни капиталови показатели: базов собствен капитал от първи ред – 17,33%, капитал от първи ред – 20,72% и обща капиталова адекватност – 20,84%, които превишават минималните регуляторни изисквания.</p> <p>❖ Fibank поддържа висока ликвидност, като съотношенията за ликвидно покритие (LCR) и за нетно стабилно финансиране възлизат съответно на 256,37% и 139,81% в края на периода.</p> <p>❖ През 2021 г. Банката изпълнява дейността си в съответствие със стратегията си за поддържане на умерено-ниско ниво на риска.</p> <p>❖ Необслужваните експозиции на Групата намаляват с 11,4% на годишна база, в изпълнение на стратегията за тяхното редуциране и реализирани мерки, свързани с повишаване на събирамостта, отписване на експозиции и продажби на портфейли.</p> <p>❖ Разработени са нови кредитни продукти („Зелен транспорт“, „Зелена енергия – свободен пазар/собствено потребление“) в изпълнение на поетата от Банката политика за намаляване на въглеродния отпечатък и инвестиции в устойчиво развитие.</p> <p>❖ През 2021 г. Банката продължава да развива клоновата си мрежа при търсене на баланс между дигитални канали и физически локации. Към 31 декември 2021 г. клоновата мрежа се състои от 141 клона и офиса на консолидирана основа (2020: 149).</p> <p><i>За повече информация виж раздели „Финансов преглед“, „Управление на риска“ и „Устойчиво развитие“.</i></p>
5 Постигане на добри финансови резултати, в т.ч. по отношение на възвращаемостта на капитала и съотношението разходи/приходи	<p>❖ През 2021 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита повишени финансови резултати и устойчиво развитие в условия на външна среда, повлияна от пандемията от COVID-19 и последствията от нея.</p> <p>❖ Печалбата на Групата след данъци нараства до 111 408 хил. лв. спрямо 45 517 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от повисоките оперативни приходи от дейността и намаление при административните разходи.</p> <p>❖ Общите приходи от банкови операции на Групата се увеличават до 434 970 хил. лв. (2020: 373 709 хил. лв.) с нарастване при всички основни източници на доход, вкл. нетния лихвен доход (с 13,1%) и нетния доход от такси и комисиони (с 24,5%).</p> <p>❖ Възвръщаемостта на капитала (след данъци) достига 8,85% (2020: 4,22%) в изпълнение на заложените цели за над 8%, а възвръщаемостта на активите (след данъци) – 0,96% (2020: 0,42%).</p> <p>❖ Съотношението разходи/приходи се понижава до 43,40% към края на периода (2020: 56,34%) в изпълнение на заложените цели за неговото поддържане трайно и устойчиво под 50%.</p>

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

- ❖ През януари 2022 г. Първа инвестиционна банка стартира предлагането на иновативната услуга за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink, оперирана от БОРИКА АД. Услугата е достъпна през дигиталното банкиране My Fibank за преводи до 30 000 лв.
- ❖ През януари 2022 г., в изпълнение на решението на ПИБ АД за закриване на дъщерното дружество Търнараунд Мениджмънт ЕООД, същото е заличено в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ.

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ

УНИВЕРСАЛНА БАНКА В БЪЛГАРИЯ, ВОДЕЩА В КЛЮЧОВИ СЕГМЕНТИ

- ❖ Приоритетен фокус за развитие в сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия.
- ❖ Предлагане на нови, креативни продукти, осигурявайки на клиентите удобства и сигурност.
- ❖ Развитие на моделите на кръстосани продажби и трансакционния бизнес.

ВИСОКО КАЧЕСТВО НА КЛИЕНТСКО ОБСЛУЖВАНЕ

- ❖ Поддържане на най-високо качество на клиентско обслужване чрез развиване на мотивационните програми и обучения за високи стандарти в обслужването.
- ❖ Бързина в клиентското обслужване чрез усъвършенстване на ИТ системите и прилагане на ориентиран към клиента подход.
- ❖ Развитие на персонализираните услуги.

ФОКУС ВЪРХУ ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ИНОВАЦИИ

- ❖ Внедряване на технологичните новости.
- ❖ Развитие на дигиталните услуги, мобилни приложения и електронно банкиране.
- ❖ Оптимизация на ИТ и бизнес процесите, съобразно новостите в банкирането.

УСТОЙЧИВ БИЗНЕС МОДЕЛ И СТАБИЛНОСТ

- ❖ Поддържане на солидна капиталова позиция и ефективно управление на ликвидността.
- ❖ Оптimalна структура на активите и намаление на риска в кредитния портфейл.
- ❖ Предлагане на продукти и финансиране на проекти за подпомагане на „зелената“ идея и околната среда, както и прилагане на екологично ефективни вътрешни процеси.

ВЪЗВРАЩАЕМОСТ ЗА АКЦИОНЕРИТЕ И ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ

- ❖ Постигане на възвращаемост на капитала в размер над 8% до края на 2023 г.
- ❖ Постигане на съотношение на разходите към приходите трайно и устойчиво под 50%.
- ❖ Инвестиране в доходносни ценни книжа и диверсификация на приходите.

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон „Тирана“, Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон „Витоша“ на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал редица отговорни позиции в „Първа инвестиционна банка“ АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция „Управление на риска“ и член на Управителния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: „Управление на риска“, „Проблемни активи и провизиране“, „Кредитна администрация“, „Специализиран мониторинг и контрол“, „Банкиране на дребно“, „Методология“ и „Ликвидност“.

Г-н Луканов е бил член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от май 2019 г. е избран за председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в гр. София. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в „Първа финансова брокерска къща“ ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД. Г-н Луканов е собственик на ЕТ „Имекса-Евгени Луканов“ и притежава повече от 10% от капитала на „Авеа“ ООД.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната й длъжност в БНБ е ръководител на отдел „Платежен баланс“.

Г-жа Мая Георгиева започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД и член на Управителния съвет. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД тя е отговаряла за дирекциите: „Международни разплащания“, „Акредитиви и гаранции“, „Кредитиране на МСП“, „Управление на човешкия капитал“, „Административна“, „Продажби“, „Банкиране на дребно“, „Маркетинг, реклама и връзки с обществеността“, „Клонова мрежа“, „Частно банкиране“ и Главна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония – картов авторизацияционен център, който обслужва плащания с карти в България, Северна Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД - франчайз на Diners Club International, притежавано от „Първа инвестиционна банка“ АД. В това си качество тя е инициирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a., дъщерно дружество на „Първа инвестиционна банка“ АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания и платежен баланс в Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколкократно е награждавана с престижната награда „Банкер на годината“ от българския финансов седмичник „Банкеръ“ – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като дилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като дилър по капиталовите пазари на Лондонската фондова борса и Франкфуртската фондова борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във външнотърговското предприятие „Главно инженерно управление“, където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. тя е избрана за член на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност „Търговия и туризъм“.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-жа Минева е управител на „Балкан Холидейз Сървисис“ ЕООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на „Балкан Холидейз Партерс“ ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансов мениджмънт. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“ и на Сдружение с нестопанска цел „Съюз на инвеститорите в туризма“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на външнотърговската организация „Интеркомерс“ и пет години в „Първа частна банка“, София като валутен дилър и ръководител на отдел „Дилинг“.

Г-н Скорчев започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1996 г. като Главен дилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работи в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Скорчев е отговарял за дирекциите: „Картови разплащания“, „Операции“, „Злато и нумизматика“, „Интернет банкиране“, „Дилинг“, „Сигурност“ и „Офисна мрежа гр. София“.

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония, член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Банксервиз АД“, член на Съвета на директорите на „Медицински център Фи Хелт“ АД и управител на „Фи Хелт“ ООД.

В началото на февруари 2012 г. г-н Скорчев е избран за член на Надзорния съвет на Банката. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. г-н Скорчев е избран за председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суапови сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП „Делтасток“ АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценностите, както и при съблюдаване на добрите практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. От края на 2019 г. той е председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC - член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор „Проблемни кредити“, а през 2004 г. той става директор „Глобални финансови пазари“. През 2007 г. е назначен за вицепрезидент (пряко подчинен на Главния изпълнителен директор) и за член на Управителния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, децентрализацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.д. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преди присъединяването си към IFC в период от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема редица ръководни и консултантски позиции в европейски и африкански финансови институции и организации, в т.ч.:

- Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF, спонсориран от KfW и ЕС), Люксембург – член на Съвета на директорите и председател на Инвестиционния комитет;
- EXPO Bank, Чехия – член на Надзорния съвет;
- Gulf Marine Services PLC (GMS International), Великобритания – член на Съвета на директорите.

За периода 2012 г. – до 2019 г. г-н Коскело е заемал също редица позиции в надзорни органи и като консултант, в т.ч. в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Латвия; AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания и Al Jaber Group, ОАЕ.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет - Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (MBA) по международни финанси от факултета по мениджмънт „Слоун“ към Масачузетския технологичен институт - Бостън, САЩ.

ЧЛЕНОВЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

**Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор (CEO) и
Председател на Управителния съвет**

Г-н Никола Бакалов е с дългогодишен опит в банковия и застрахователния сектор в България, има доказани професионални и управленски качества. От декември 2000 г. до септември 2011 г. работи в Първа инвестиционна банка АД като се развива от специалист картови услуги до директор на дирекция „Картови разплащания“, на която позиция е близо 6 години. През този период е избран и за член на изпълнителните комитети на Mastercard България и VISA България.

В периода декември 2011 г. – август 2012 г. г-н Бакалов е член на Управителния съвет на Алианц Банк България АД, където е бил изпълнителен директор, а впоследствие – и Главен изпълнителен директор.

От 2013 г. до август 2020 г. г-н Бакалов е изпълнителен директор на „Фи Хелт Застраховане“ АД, като през периода разширява значително дейността на дружеството и го превръща във водеща компания в областта на здравното застраховане.

В началото на 2020 г. е избран за Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД с отговорности в Банката – ресорите, свързани с банкиране на дребно.

От април 2020 г. г-н Бакалов е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и за председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Правна“, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклама“, дирекция „Управление на човешкия капитал“, дирекция „Административна“, дирекция „Управление на активи“, дирекция „Информационни технологии“ и дирекция „Протокол и секретариат“.

Г-н Бакалов е магистър „Международни икономически отношения“ от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на картовите разплащания, финансовите ритейл услуги и корпоративното управление.

Освен позицията си в Банката г-н Бакалов е зам.председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД.

**Светозар Попов – Главен директор Риск (CRO),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на дирекция „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. е заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, където придобива значителен управленски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция „Анализ и контрол на риска“, дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“, дирекция „Информационна сигурност“ и специализирано звено „Управление на стратегическия риск“.

Освен позицията си в Банката г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, председател на Съвета на директорите на „Майфин“ ЕАД и управител на „Дебита“ ООД.

**Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша“ на „Първа инвестиционна банка“ АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от февруари 2018 г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Успоредно с отговорностите му в Банката за периода от 2011 г. до август 2020 г. той е бил и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк“ АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практики в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция „Корпоративно банкиране“ и дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е член на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a.

**Ралица Богоева – Главен директор Банкиране на дребно (CRBO),
член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-жа Ралица Богоева е Главен директор Банкиране на дребно, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД от май 2020 г. Тя е с дългогодишен професионален опит в различни сфери на банковата дейност.

Г-жа Ралица Богоева се присъединява към екипа на Първа инвестиционна банка АД през 2002 г. като кредитен инспектор Потребителски кредити, и година по-късно е повишена в заместник-директор на дирекция „Банкиране на дребно“, която позиция заема в продължение на осем години. От 2011 – до 2018 г. тя е директор на дирекция „Вътрешен одит“ на ПИБ АД. От юни 2018 г. до 2020 г. г-жа Богоева изпълнява функциите на Главен директор „Информационни технологии и операции“ в Първа инвестиционна банка АД. През професионалната си кариера г-жа Богоева е управлявала множество проекти във финансовата сфера, създаване и управление на продукти за населението и бизнеса, както и иновационни проекти в областта на информационните технологии и дигитализацията на банковата дейност.

Г-жа Богоева е магистър по „Счетоводство и контрол“ от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има множество допълнителни квалификации в областта на банковата дейност, международните одиторски стандарти, планиране и управление на проекти.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на дребно“, дирекция „Частно банкиране“, дирекция „Дигитално банкиране“, дирекция „Картови разплащания“, дирекция „Клонова мрежа“, дирекция „Организация и контрол на клиентското обслужване“, дирекция „Злато и нумизматика“ и дирекция „Главна каса“.

Освен позицията си в Банката, г-жа Богоева е член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Майфин“ ЕАД и член на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония. Тя притежава 25% от капитала на „Рая Хоумс“ ООД.

**Янко Караколов – Главен финансов директор (CFO) и
член на Управителния съвет**

Г-н Янко Караколов е избран за Главен финансов директор (CFO) и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД през юни 2020 г. Той е дългогодишен финансов анализатор и кадър на Първа инвестиционна банка АД.

Г-н Караколов се присъединява към екипа на Банката през 1999 г. като счетоводител-контрольор в дирекция „Финансово-счетоводна“ и скоро след това е повишен в директор на Интернет клона. В периода 2002 г. - 2007 г. израства от началник - отдел „Финансови отчети, анализи и бюджет“ до заместник главен счетоводител, след което до 2011 г. заема длъжността заместник директор на дирекция „Финансово - счетоводна“. От 2011 г. до 2014 г. е Главен финансов директор и директор на дирекция „Финансово-счетоводна“, а в периода 2014 г. – 2020 г. е директор на дирекция „Финанси“. През професионалната си кариера г-н Караколов е участвал в мениджмънта на множество иновативни проекти с принос за въвеждането и прилагането на международните стандарти и развитието на банковата дейност, както и в корпоративни събития

като придобиването на МКБ Юнионбанк и последващото й вливане в „Първа инвестиционна банка“ АД.

Преди да се присъедини към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Караколов работи в „Българска търговска и индустриална банка“ АД като счетоводител. Той е магистър по „Финанси“ от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има професионални сертификати и квалификации в областта на международните финансови и счетоводни стандарти, европейската регулативна рамка относно банковата дейност и отчетност, мениджмънт, бизнес планиране.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси“, дирекция „Счетоводство“, дирекция „Трежъри“, дирекция „Връзки с инвеститорите“, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения“ и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Освен позицията си в Банката, г-н Караколов е член на Управителния съвет и на Одитния комитет на First Investment Bank – Albania Sh.a., член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл съвисис“ ЕАД и член на Надзорния съвет на УНИБанка АД, Северна Македония.

**Надя Кошинска – Член на Управителния съвет и Директор на дирекция
„Банкиране на МСП“**

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор „Кредитна администрация“ и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП“, отговарящ за увеличаване на пазарния дял на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“.

Преди да постъпи в „Първа инвестиционна банка“ АД е работила в отдел „Платежен баланс и външен дълг“ на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в гр. София.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на МСП“.

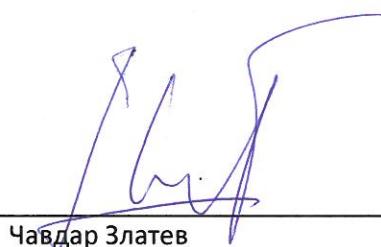
Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

Настоящият Консолидиран Доклад за дейността за 2021 г. е одобрен от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД по установения в Банката ред на заседание от 28 април 2022 г.

Светозар Попов

Изпълнителен директор,
Главен директор Risk,
Член на Управителния съвет

Чавдар Златев

Изпълнителен директор,
Главен директор Корпоративно банкиране,
Член на Управителния съвет

Янко Караколов

Главен финансов директор,
Член на Управителния съвет

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК)

Долуподписаните, Светозар Александров Попов, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД, Чавдар Георгиев Златев, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД и Янко Ангелов Караколов, главен финансов директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД удостоверяваме, че доколкото ни е известно:

- Консолидираният финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД към 31 декември 2021 г., съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата на Първа инвестиционна банка АД и на дружествата включени в консолидацията.
- Докладът за дейността на консолидирана основа на Първа инвестиционна банка АД към 31 декември 2021 г. съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на Първа инвестиционна банка АД, както и състоянието на дружествата включени в консолидацията.

Светозар Попов
Изпълнителен директор
Член на УС

Чавдар Златев
Изпълнителен директор
Член на УС

Янко Караколов
Главен финансов директор
Член на УС

28 април 2022 г.
гр. София

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Първа Инвестиционна Банка АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2021 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансовия отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на

консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на вземания от клиенти

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Първа Инвестиционна Банка АД. Първа Инвестиционна Банка АД преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа.</p> <p>Кредитите представляват 55.93% от активите на Първа Инвестиционна Банка АД. Банката категоризира вземанията си от клиенти в 4 бизнес сегмента: банкиране на дребно, малки и средни предприятия, микрокредитиране и корпоративни клиенти. Делът на вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 48.21% от общите вземания от клиенти.</p> <p>Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски въпрос.</p> <p>Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансовото състояние на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението.</p> <p>В резултат използването на различни техники за моделиране и предположения, същите могат да</p>	<p>Объдените въпроси обхващат положителните резултати и добrite практики, заложени в модела за обезценка. Първа Инвестиционна Банка АД е спазила изискванията на МСФО при разработване на политиката и правилата за обезценка.</p> <p>Объдени са подобрения в процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел:</p> <ul style="list-style-type: none">– по-ясно документиране на преценките за бъдещите парични потоци на кредитополучатели и очакваното развитие на кредитните експозиции за бъдещи периоди, като по-специално внимание бе обърнато на кредитирането за оборотни средства от банката.– систематично потвърждаване на ангажираността на собствениците на кредитополучателите за оказване на продължаваща подкрепа към дружествата. <p>С одитния комитет е объдена и препоръка органите на Първа Инвестиционна Банка АД, отговорни за управление на риска, да наблюдават промените в рисковите фактори, макроикономическата рамка и други данни, използвани в моделите за обезценка и съществените промени да бъдат навременно отразени в моделите.</p>

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
доведат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите. Експозициите, които пораждат най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.	
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведенния от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания:	
<ul style="list-style-type: none"> - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признатата обезценка. - За индивидуално начислените обезценки тествахме допускания относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разглеждахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка. - За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Първа Инвестиционна Банка АД за определянето им, разумността на основните допускания и достатъчността на данните използвани от ръководството. - За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични потоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тествали извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите. 	
Съответни референции в консолидирания финансов отчет	
<ul style="list-style-type: none"> • Бележки 18 и 18а • Бележка 2 (j) • Бележка 3 В (iii) • Бележка 4 	

Активи, придобити като обезпечения

Ключов одиторски въпрос - Активи, придобити като обезпечения	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Позицията във финансовия отчет в размер на 459,853 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи.</p> <p>В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване.</p> <p>Първа Инвестиционна Банка АД е признала в групата на Други приходи/(разходи), нетно (Бележка 12) загуба на стойност 6,034 хиляди лева.</p> <p>Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.</p>	<p>Обсъдени са действията и процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел да се даде възможност за последователното проследяване на измененията в частта на приходите и разходите по групи и подгрупи до времето на реализация на съответните активи. В допълнение ние изложихме препоръката си за подобряване на процесите на инвентаризация на активите, придобити като обезпечения за цел по-добро и пълно прилагане на националната рамка за финансово отчитане.</p>
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
<p>Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - За извадка от новопридобити активи от обезпечения на стойност 37,009 хиляди лева са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани за извадка от 309,684 хиляди лева - Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи. 	
<p>Съответни референции в консолидирания финансов отчет</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бележка 12 • Бележка 22 	

Съдебни спорове и провизии

Ключов одиторски въпрос - Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен рисък от съдебни спорове и регуляторни проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условни и други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации.</p> <p>Първа Инвестиционна Банка АД е признала провизии в размер на 523 хиляди лева по съдебни спорове.</p> <p>Във връзка с издадени банкови гаранции Първа Инвестиционна Банка АД има блокирани средства в размер на 44,137 хиляди лева, които са оповестени в бележка 25 на консолидирания финансов отчет (включени в подгрупа Други активи).</p> <p>Поради неяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо Първа Инвестиционна Банка АД, съществува рисък от непълното или ненавременно отразяване във финансовия отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.</p>	<p>Признаването и оценката на провизиите са дискутирани с Одитния комитет, за да се уверим, че Първа Инвестиционна Банка АД правилно е приложила политиките си за провизии. Обсъдени са споровете, по които Първа Инвестиционна Банка АД не е признала провизии, за да се убедим в достатъчна степен, че няма необходимост от допълнително провизиране и в частност:</p> <p>правният отдел на Първа Инвестиционна Банка АД докладва пред Одитния комитет актуалния статус по съдебните спорове. Обсъдени са настъпилите съществени промени, като са взети предвид потенциалните промени в провизиите.</p> <p>Обсъждането се прави и с цел да се идентифицират всички съществени съдебни спорове.</p>
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведенятия от нас одит	
<p>Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания</p> <ul style="list-style-type: none">- Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията.- Получено е писмо от правния отдел на Първа Инвестиционна Банка АД, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България.	

Ключов одиторски въпрос - Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
	Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения.
Cъответни референции в консолидирания финансов отчет <ul style="list-style-type: none">• Бележка 25• Бележка 30	

Други въпроси

Съгласно Решение 81/15 март 2019 г. на Българска Народна Банка (БНБ), Първа Инвестиционна Банка АД е следвало да прекласифицира определени Вземания от клиенти като „Експозиции в неизпълнение“. Банката не е прекласифицирала като „Експозиции в неизпълнение“ Вземания от клиенти на стойност 400,021 хил. лв. брутно (362, 467 хил. лв. нетно), за което ръководството е предоставило на БНБ обяснения и мотиви за решението си.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, консолидирана нефинансова декларация и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидирания финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните

обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидирания финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно

да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление на Групата, консолидираната нефинансова декларация и доклада за изпълнение на политиката за възнагражденията, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- д) Докладът за изпълнение на политиката за възнагражденията за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставен и отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която то работи, по наше мнение, описанietо на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на

Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложениета за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на консолидирания финансов отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в Бележка 35 към консолидирания финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно консолидирания финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на консолидирания финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, включват оценяване дали консолидирания финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за консолидирания финансов отчет сделки и събития на Банката са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 година, приложен в електронния файл 549300UY81ESCZJ0GR95-20211231-BG-CON.xhtml, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регуляторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“ и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхватът на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за контрол върху качеството (МСКК) 1 и съответно, поддържаме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документирани политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регуляторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на

Групата, ние запазихме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксироване) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 година, съдържащ се в приложения електронен файл 549300UY81ESCZJ0GR95-20211231-BG-CON.xhtml, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладвање съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД и БДО България ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Първа Инвестиционна Банка АД („Банката“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 23 юни 2021 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Банката представлява първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД и седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от БДО България ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД и БДО България ООД, са предоставили съвместно следните услуги на Банката, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Дружеството:
 - Договорена процедура относно приложение на Наредба 14 на БНБ за периода 01 декември 2021 г. – 30 декември 2021 г. – преглед на текущото състояние системите за вътрешен контрол, изготовен от Банката, в съответствие с изискванията на Международния стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на предварително съгласувани процедури по отношение на финансова информация“;
 - За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, БДО България ООД е предоставило следните услуги на Банката и контролираните от нея предприятия, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Банката:

- Одит към 31 декември 2021 г. на годишен финансов отчет на Фи Хелт Застраховане АД (дъщерно дружество), изготвени съгласно МСФО, в съответствие с МОС;
- Одит към 31 декември 2021 г. на годишен финансов отчет на Дайнърс Клуб България АД (дъщерно дружество), изготвени съгласно МСФО, в съответствие с МОС;
- Одит към 31 декември 2021 г. на годишен финансов отчет на Майфин ЕАД (дъщерно дружество), изготвени съгласно МСФО, в съответствие с МОС.

София, 28 април 2022 г.

За БДО България ООД:
Недялко Апостолов
Управител

Цветана Стефанина
Управител
Регистриран одитор, отговорен за
одита
гр. София, бул. България, № 51 б, ет.4

За ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД:
Атина Николаос Мавридис
Управител

Райна Стефанова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
гр. София, ж.к. Стрелбище, ул.
Твърдишки проход № 23, ет. 3

